

ΔΕΛΤΙΟ ΘΥΕΛΛΗΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ', ΤΕΥΧΟΣ 59/39, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2021, ΤΙΜΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ 1 ΕΥΡΩ

Κυβέρνηση-πανδημία

αράταξη Μητσοτάκη: Η αντιλαϊκότερη, αυταρχικότερη και αποκρουστικότερη κυβέρνηση μετά τη χούντα. Μια μεταμοντέρνα ολιγαρχία καλοζωισμένων, απαίδευτων και διεφθαρμένων φλώρων, που δεν μισεί απλώς τον λαό, τον περιφρόνει. Και το χειρότερο: Αυτή η λοιμώδης φατρία είναι πολύ πιθανό να κυβερνά τη χώρα για αρκετά χρόνια.

Ενδεικτικά μόνο παραθέτουμε κάποια από τα κατορθώματά της: Εκτίναξη της πανδημίας, παρά τις στομφώδεις περί του αντιθέτου εξαγγελίες της, απογείωση των κρουσμάτων και των θανάτων, αλλά τραμπούκι εμμονή στην απαξίωση του ΕΣΥ, ούτε κουβέντα για προσλήψεις μόνιμου υγειονομικού προσωπικού και επίταξη του ιδιωτικού τομέα υγείας, ενώ παράλληλα χιλιάδες άλλοι πάσχοντες από βαριές ασθένειες θυσιάζονται στο βωμό του νεοφιλελεύθερου κανιβαλισμού· κατακόρυφη άνοδος της ακρίβειας, ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ, πλήρης αποδιοργάνωση του συστήματος χορήγησης των συντάξεων, εγκαταλείψη των πυρόπληκτων στη Βόρεια Εύβοια, στην Ηλεία και αλλού, άνοιγμα του ασκού του Αιόλου με καταστροφικά αιολικά πάρκα παντού· τρομακτικές στρατιωτικές δαπάνες, εγκατάσταση αμερικανικών βάσεων σε πολλές περιοχές της Ελλάδας και

προετοιμασία νέων παραγγελιών πολεμικού υλικού από τη Γερμανία· και βέβαια, παρ' όλη τη διεθνή κατακραυγή, συνέχιση της ανθρωποκτόνας αντιπροσφυγικής πολιτικής στα χερσαία και τα θαλάσσια σύνορα της χώρας, ουσιαστική κατάργηση της απεργίας, νέος Ποινικός Κώδικας ύμνος στον εξοντωτικό χαρακτήρα του εγκλεισμού και εν ψυχρώ διλογοφονία του 18άρχοντου Τσιγγάνου Νίκου Σαμπάνη από αστυνομικούς, που δέχτηκαν τη ζεστή αγκαλιά του υπουργού ΠΡΟ.ΠΟ. και την άλλη μέρα αφέθηκαν ελεύθεροι μετ' επαίνων.

Πώς τα καταφέρνουν όλα αυτά χωρίς σοβαρές αντιδράσεις; Πολλά τα «γιατί» και δυστυχώς σαφώς λιγότερα τα «επειδή». Πάντως, είναι βέβαιο ότι η

παρακμιακή Βουλής και των «πετσωμένων» ΜΜΕ. Και όλα αυτά χωρίς καμία σοβαρή αυτοκριτική για την κυβερνητική θητεία του, δίχως εύληπτο και αξιόπιστο πρόγραμμα με κύριο αποδέκτη τους φτωχούς και τη νεολαία, χωρίς στοιχειώδη κοινωνική και κινηματική παρουσία. Ταυτόχρονα, το ΚΚΕ διατηρεί τη «μοναχική αξιοπρέπειά» του, εξασφαλίζοντας ωστόσο απλώς την αναπαραγωγή του, και το ΜΕΡΑ συνεχίζει την αντιπολιτευτική του οξύτητα, που, παρ' όλες τις καλές στιγμές της, δεν διαμορφώνει αριστερή εναλλακτική φυσιογνωμία.

Πράγματι, η κοινωνία είναι σε μεγάλο βαθμό μουδιασμένη και φοβισμένη. Τόσο από υγειονομική άποψη όσο κυρίως από την ανασφάλεια της καθημερινότητας και των προβλημάτων επιβίωσης. Βέβαια, τούτο δεν σημαίνει ότι είναι και παγωμένη. Επομένως, προοιωνίζεται μεν ζοφερές εξελίξεις με ορατότερες πλευρές την ακροδεξιά αντιπολιτική και την αντιεμβολιαστική παράνοια, αλλά εγκυμονεί και ευχάριστες εκπλήξεις νέων δρόμων αναζήτησης ταυτότητας, συνάντησης και επικοινωνίας, συλλογικής αντίστασης και δημιουργίας, ιδιαίτερα από τη νεολαία. Οπωσδήποτε οι εργαζόμενοι στην e-food και στην COSCO δίνουν το παράδειγμα του νικηφόρου αγώνα, της αποφασιστικότητας και της αυτοοργάνωσης...

Με μοναδική εξαίρεση τον Ηρακλή Κωστάρη, ο οποίος αποφυλακίστηκε μετά από 19 χρόνια, οι υπόλοιποι ισοβίτες για την υπόθεση 17Ν παραμένουν στη φυλακή. Ενώ εξετάζονται και αυτών οι αιτίσεις «υφ' όρων απόλυτης» η στάση των αρμόδιων αρχών δείχνει την πρόθεσή τους να μην τους αποφυλακίσουν, παρότι διαθέτουν όλες τις προϋποθέσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η πρώτη αίτηση του Βασίλη Τζωρτζάτου απορρίφθηκε λόγω «έλλειψης μεταμέλειας», κάτι ούμως που δεν

STOP στην εξόντωση του Δημήτρη Κουφοντίνα

ορίζει ο νόμος. Ένας κυκεώνας αυθαιρεστών και εκδικητικότητας κυριαρχεί στο βασίλειο των δικαστικών συμβουλίων και της κ. Νικολάου.

Στην περίπτωση του Δημήτρη Κουφοντίνα ο προαναφερθείς κυκεώνας απογειώνεται καθώς η κυβερνητική εκδικητικότητα κλιμακώνεται και μέσα στη φυλακή. Έτσι, ενώ για την απόρριψη της αίτησής του επιστρατεύονται από δηλώσεις του μέχρι κινητοποιήσεις αλληλεγγύης

που είχαν γίνει στην απεργία πείνας του, στη Φυλακή Δομοκού εκτυλίσσεται ένα οργουσελιανό σενάριο: Μεταφέρεται άρον άρον από το αναρρωτήριο της φυλακής σε κελί με άλλα δύο άτομα ενώ ακόμα δεν μπορεί να περπατήσει, με αποτέλεσμα να χάσει τα τρία μόλις κιλά που είχε πάρει μετά τη λήξη της απεργίας πείνας, εξαιτίας της κατάργησης της στοιχειώδους διατροφικής υποστήριξης που είχε, την επιδείνωση των επισκεπτηρίων,

της όποιας ιατρικής φροντίδας κ.λπ.

Δεν αμφιβάλλουμε ότι η κυβέρνηση Μητσοτάκη θέλει τους πολιτικούς κρατούμενους της 17Ν για καιρό στη φυλακή και τον Κουφοντίνα, μιας και δεν μπορεί να επαναφέρει τη θανατική ποινή, ψυχικά και σωματικά εξόντωμένο μέσα στη φυλακή. Να κάνουμε ότι μπορούμε για να μην τους περάσει.

Σε αυτό τον αγώνα χρειαζόμαστε όλοι και όλες.

Η παράταξη Τα χαρακτηριστικά, η

Δεν είναι συχνό φαινόμενο μια κυβέρνηση να διατηρεί τη δημοτικότητά της δυόμισι χρόνια μετά την ανάληψη των καθηκόντων της. Αυτό όμως φαίνεται να συμβαίνει με την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Ο επικεφαλής Πολιτικών Ερευνών της Prorata, Άγγελος Σεριάτος, ανέφερε σχετικά σε πρόσφατη συνέντευξή του στο TVXS: «Η σταδιακή μείωση της ικανοποίησης από το κυβερνητικό έργο και η αυξανόμενη ένταση του αρνητισμού απέναντι της, επανάφερε τους συσχετισμούς περίπου σε αυτούς που αποτυπώθηκαν εκλογικά τον Ιούλιο του 2019». Αν και δεν είναι λοιπόν η κυβέρνηση τόσο ισχυρή όσο στην περίοδο της «κρίσης του Έβρου» και της πρώτης φάσης της πανδημίας, εντούτοις, διατηρεί την εκλογική δύναμη και το καθαρό προβάδισμά της έναντι του ΣΥΡΙΖΑ. Το γεγονός είναι αξιοσημείωτο και πρέπει να το μελετήσουμε αν θέλουμε να αλλάξει ο πολιτικός συσχετισμός.

Η παράταξη

Η άνοδος του Μητσοτάκη στην εξουσία και η διατήρηση της ισχύος της κυβέρνησης στηρίζεται στη διαμόρφωση ενός πολιτικού και κοινωνικού μπλοκ ευρύτερου από τη Νέα Δημοκρατία. Η χώρα κυβερνιέται από την «παράταξη Μητσοτάκη» η οποία:

- έχει ως κορμό την ιστορική Νέα Δημοκρατία, αλλά δεν περιορίζεται σε αυτήν,
- έχει ενσωματώσει το μεγαλύτερο μέρος της Ακροδεξιάς,
- έχει επίσης συμπειριλάβει σημαντικό (αν όχι το σημαντικότερο) τμήμα του λεγόμενου «ακραίου Κέντρου», δηλαδή του κεντρώου χώρου που έχει υιοθετήσει αντιδραστικές θέσεις,
- δίνει ισχυρό πολιτικό ρόλο στον Αντώνη Σαμαρά και τους φίλους του,
- αποτελεί πολιτική μετεξέλιξη του μπλοκ που επέλεξε το «Ναι» στο Δημοψήφισμα,
- συνιστά έκφραση της συντροφικοποίησης μεγάλων μεριδών της ελληνικής κοινωνίας,
- εκπροσωπεί πολιτικά το αντι-ΣΥΡΙΖΑ και αντι αριστερό μέτωπο (τα οποία δεν πρέπει να ταυτίζουμε).

Χρησιμοποιώ το όνομα «παράταξη Μητσοτάκη» γιατί το κυβερνών πολιτικό και κοινωνικό μπλοκ έχει ως κεντρικό σημείο αναφοράς το πρόσωπο του πρωθυπουργού και όχι τη Νέα Δημοκρατία ή κάποιο άλλο οργανωτικό μόρφωμα.

Τα ισχυρά σημεία

Τα ισχυρά σημεία της «παράταξης Μητσοτάκη» είναι προφανή:

1. Η πολυσυλλεκτικότητα δεν αποτελεί μόνο μοχλό συσπείρωσης δυνάμεων, αλλά και δημιουργεί όρους για τη διαμόρφωση ιδεολογικής ηγεμονίας.
2. Οι αναφορές τόσο στην ιδεολογία όσο και στα βιώματα του πρόσφατου παρελθόντος προσδίδουν στην «παράταξη Μητσοτάκη» συνοχή μεγαλύτερη από αυτή που θα αντιστοιχούσε σε μια δύναμη η οποία θα παρουσιάζοταν ως καλύτερη διαχειρίστρια της διακυβέρνησης.
3. Η πολιτική επένδυση στην αντίθεση στον ΣΥΡΙΖΑ και την Αριστερά δημιουργεί πεδία συναίνεσης για τη Νέα Δημοκρατία, ευρύτερα από όσα διαμορφώνει η όποια ικανοποίηση από την κυβερνητική πολιτική.
4. Η δημιουργία μιας εικόνας τεχνοκρατικής επάρκειας στη διοίκηση (η οποία βέβαια δέχτηκε βαρύτατο πλήγμα στις πυρκαγές του καλοκαιριού) ανταποκρίνεται στο συντροφικό αίτημα για αποπολιτικοποίηση της διακυβέρνησης στο πρότυπο του μάνατζμεντ των πολυεθνικών.

Η αδυναμία της αντιπολίτευσης

Το βασικό απού όμως της «παράταξης Μητσοτάκη» είναι η αδυναμία της αντιπολίτευσης, κυρίως του ΣΥΡΙΖΑ. Στα 2,5 χρόνια που έχουν περάσει από τις εκλογές, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν μπόρεσε ούτε να πάρει σοβαρές αποστάσεις από τα κακώς κείμενα του κυβερνητικού έργου του (το οποίο έχει ταυτιστεί σε μεγάλο βαθμό με τη λιτότητα, την αναποτελεσματικότητα και την ανακολουθία) ούτε χάραξε μια σαφή και πειστική πρόταση εξουσίας.

Επιπλέον, τόσο ο ΣΥΡΙΖΑ όσο και οι υπόλοιπες δυνάμεις της αντιπολίτευσης (ημών συμπειριλαμβανομένων) δεν έχουν κάνει μέχρι σήμερα μια σοβαρή και συνεπή

δουλειά για την αντίκρουση των ιδεολογημάτων πάνω στα οποία στηρίζεται η «παράταξη Μητσοτάκη». Ο αντιπολιτευτικός λόγος είναι συνήθως ρηχός και απευθύνεται στους ήδη πεισμένους.

Η πανδημία

Η πολιτική γραμμή της «παράταξης Μητσοτάκη», έτσι όπως αυτή αναδεικύεται στο κυβερνητικό έργο, έχει στόχο από τη μα μεριά να εκφράσει τις διαφορετικές συνιστώσες που αποτελούν το κυβερνών πολιτικό και κοινωνικό μπλοκ και από την άλλη να λειάνει τις εσωτερικές αντιθέσεις αυτού του μπλοκ. Ωστόσο, η πανδημία δημιούργησε μια ιδιαίτερη συνθήκη η οποία έκανε αναγκαστική την υιοθέτηση ενός διαφορετικού προγράμματος από αυτό που σχεδίαζε και πιστεύει η κυβέρνηση, σε δι αφορά την οικονομία.

Ο καθηγητής Συγκριτικής Πολιτικής στο Πάντειο, Γεράσιμος Μοσχονάς, επισημαίνει σε συνέντευξή του στην *Εποχή*:

«Η υιοθέτηση μέτρων φιλελεύθερου κείναιανισμού (όχι αναδιανεμητικού κείναιανισμού) από όλες τις κυβερνήσεις του δυτικού κόσμου, ακόμη και τις πιο νεοφιλελεύθερες, δεν έγινε έγκαιρα κατανοητή από όσους προέβλεπαν “κοινωνική κόλαση”. Οι κυβερνήσεις και οι κεντρικές τράπεζες έχουν την εμπειρία των προηγούμενων κρίσεων, του 2008 και του 1930, έριξαν πολλά λεφτά στις οικονομίες. Αυτό έκανε, και ήταν αναμενόμενο, και η ΝΔ.»

Η πολιτική γραμμή

Όσο περνάει ο καιρός και αρχίζουμε να βγαίνουμε από την ιδιαίτερη συνθήκη της πανδημίας (αν και στην πραγματικότητα ο κορωνοϊός καλά κρατεί), τόσο η κυβέρνηση βάζει σε εφαρμογή την πραγματική πολιτική γραμμή της. Για τη γραμμή αυτή θα μπορούσαμε να κάνουμε τρεις κύριες επισημάνσεις:

Πρώτον, η κυβέρνηση υλοποιεί βήμα βήμα ένα οικονομικό πρόγραμμα που μοιάζει βγαλμένο από τα εγχειρίδια του νεοφιλελεύθερισμού, με πιο χαρακτηριστικές εκφράσεις του τα νομοσχέδια για τις επικουρικές συντάξεις και το δικαίωμα στην απεργία. Πιλότινες της κυβερνητικής αντίληψης για την

Μητσοτάκη: δύναμη και οι αδυναμίες της

οικονομία είναι το χαμηλό εργατικό κόστος και η διευκόλυνση με κάθε μέσο του μεγάλου κεφαλαίου. Πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι τα εργατικά δικαιώματα περιορίζονται όχι σε μια φάση ύφεσης και λιτότητας, αλλά σε μια φάση ανάπτυξης.

Δεύτερον, σε ότι αφορά το μεταναστευτικό και την καταστολή η κυβέρνηση έχει υιοθετήσει κανονικά την ατζέντα της Ακροδεξιάς. Είναι ενδεικτικό του κλίματος της εποχής ότι οι κυβερνητικοί ιθύνοντες κάνουν δηλώσεις που θα ήταν αδιανόητες για κεντροδεξιό κόμμα πριν λίγα μόλις χρόνια. Ο Μητσοτάκης στη Σάμο παραδέχτηκε εμμέσως πλην σαφώς ότι η Ελλάδα κάνει (παράνομα push-backs), αναφέροντας: «Η Ελλάδα έχει σύνορα στη θάλασσα και τη στεριά. Η Ευρώπη έχει σύνορα στη θάλασσα και τη στεριά και υποχρέωσή μας είναι αυτά τα σύνορα να τα φυλάσσουμε. Χωρίς σε καμία περίπτωση να θέτουμε σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές, διότι για κάθε αποτροπή παράνομης εισόδου η οποία λαμβάνει χώρα στη θάλασσα, άλλες τόσες είναι και οι περιπτώσεις όπου το Λιμενικό μας, με αυτοθυσία, σώζει ανθρώπινες ζωές».

Τρίτον, σε ότι αφορά την εξωτερική πολιτική, η κυβέρνηση υιοθετεί ένα δόγμα «ακινησίας» στα ελληνοτουρκικά που ικανοποιεί τόσο τους σαμαρικούς όσο και τους καραμανλικούς της ΝΔ. Το δόγμα της ακινησίας συμπληρώνεται με ολοένα μεγαλύτερη τυχοδιωκτική εμπλοκή στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς, είτε πρόκειται για το Σαχέλ στο πλαίσιο της συμφωνίας με τη Γαλλία είτε πρόκειται για τη Σαουδική Αραβία

στο πλαίσιο της συνεργασίας με τις ΗΠΑ και των «αξόνων» που αυτή προωθεί.

Στη συνέντευξή του στο Βήμα ο (κεντροδεξιός) Δένδιας δεν άφησε χαραμάδα ελπίδας για έναν πραγματικά εποικοδομητικό ελληνοτουρκικό διάλογο, υπογραμίζοντας: «Όσο η Τουρκία απειλεί τη χώρα μας με πόλεμο, το γνωστό casus belli, έχει έναν τεράστιο αποβατικό στόλο απέναντί μας και ζητεί να αποστρατιωτικοποιήσουμε τα νησιά μας, κάνει επίκληση ενός παράνομου και άκυρου μνημονίου για να δικαιολογήσει τις πράξεις της, προωθεί το επεκτατικό ιδεολόγημα της «Γαλάζιας Πατρίδας» και αγνοεί πλήρως θεμελιώδεις κανόνες του διεθνούς δικαίου, τα περιθώρια ενός εποικοδομητικού διαλόγου είναι μηδαμινά έως ανύπαρκτα. Βεβαίως, ακόμα και υπό αυτές τις περιστάσεις, υπάρχει ανάγκη ενός διαύλου επικοινωνίας. Αν μη τι άλλο, για να αποφεύγονται τυχόν παρεξηγήσεις».

Συνοψίζοντας, η κυβερνητική γραμμή διαμορφώνεται με τέτοιον τρόπο ώστε να αναγνωρίζουν τον εαυτό τους σε πτυχές της οι συνιστώσες της «παράταξης Μητσοτάκη». Αυτό το μείγμα πολιτικής μέχρις τώρα έχει αποδειχτεί πετυχημένο από τη σκοπιά του πρωθυπουργικού επιτελείου.

Η ασταθής ισορροπία

Η πολυσυλλεκτικότητα συνοδεύεται πάντα από αντιφάσεις και προβλήματα. Οι

πιο εντυπωσιακές τους εκφάνσεις το τελευταίο διάστημα ήταν η διαγραφή Μπογδάνου και η γηετική εμφάνιση Δένδια. Στην πραγματικότητα, η ισορροπία που είχε πετύχει ο Μητσοτάκης για μακρό χρονικό διάστημα μοιάζει όλο και πιο ασταθής. Και αυτό γιατί:

- σε σειρά ζητημάτων υπάρχουν πραγματικές αντιθέσεις μεταξύ των συνιστώσων της «παράταξης Μητσοτάκη», οι οποίες δεν μπορούν να καλύπτονται εσαεί,
- η μη ικανοποίηση προσωπικών φιλοδοξιών οδηγεί ορισμένους να διεκδικούν την υιοθέτηση πιο «καθαρών» πολιτικών που έρχονται σε σύγκρουση με το μείγμα πολιτικής που πρωθεί το Μαζίμου,
- η αναπόφευκτη αύξηση της κοινωνικής δυσαρέσκειας (παρά τη διατηρούμενη ισχύ της κυβέρνησης) εκ των πραγμάτων έχει αντανάκλαση στη συνοχή της «παράταξης Μητσοτάκη».

Το πιο πιθανό σενάριο είναι ότι ο Μητσοτάκης το επόμενο διάστημα θα προσπαθήσει να διατηρήσει την ασταθή ισορροπία που τον έφερε και τον κρατάει στην εξουσία, χωρίς να αποκλείσει κάποια από τις συνιστώσες της παράταξής του. Το αν θα τα καταφέρει δεν εξαρτάται βέβαια μόνο από τον ίδιο, αλλά και από όσους τον αντιμάχονται.

Γιάννης Αλμπάνης

ΟΠΟΥΔΕΙΣ

Για την πολιτική του ελληνικού κράτους στα σύνορα: Δούλος δύο αφεντάδων

Ηπυρκαγά στη Μόρια, που άφησε περισσότερους από 13.000 ανθρώπους στους δρόμους της Λέσβου, αποτέλεσε ένα έντονο σύμβολο της αποτυχίας της τρέχουσας πολιτικής της ΕΕ στο μεταναστευτικό. Η δημόσια κατακραυγή που προκάλεσε και οι εκφράσεις αλληλεγγύης που κρυ- σταλλώθηκαν σε όλη την Ευρώπη, πίεσαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ανταποκριθεί περίπου δέκα μέρες αργότερα με τη δημο- σίευση βασικών αρχών και κατευθύνσεων του Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, το οποίο είχε ανακοινωθεί αρχικά τον Ιούλιο του 2019 και βρίσκεται ακόμη υπό διαβούλευση.

Το Σύμφωνο παρουσιάσθηκε ως «μία νέα αρχή για τη μετανάστευση στην Ευρώπη», αναγνωρίζοντας όχι μόνο ότι η πολιτική του Δουβλίνο είχε αποτύχει, αλλά και ότι οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών μελών σχετικά με το σύστημα που θα μπορούσε να το αντικαταστήσει είχαν σταματήσει. Λαμβάνοντας υπόψη την πορεία των μεταναστευτικών πολιτικών της ΕΕ, την ιδιαίτερη θέση της Επιτροπής στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής δομής εξουσίας και την τρέχουσα πολιτική συγκυρία ισχυρών αντιμεταναστευτικών θέσεων στην Ευρώπη, δεν περιμέναμε την πρόταση της Επιτροπής να αντιμετωπίσει την κρίση της μεταναστευτικής πολιτικής με εποικοδομητικό τρόπο.

Η κύρια υπόσχεση του Συμφώνου είναι να διαχειριστεί τις αποκλίνουσες θέσεις των κρατών μελών μέσω ενός νέου μηχανισμού «ευέλικτης αλληλεγγύης» μεταξύ τους για να μοιραστούν το «βάρος» των μεταναστών που έχουν φτάσει στην ευρωπαϊκή επικράτεια. Διατρέοι ας βασικό στοιχείο τη με κάθε κόστος αποτροπή όσο το δυνατόν περισσότερων μεταναστών από την άφιξη στην ευρωπαϊκή επικράτεια. Καθώς το «νέο σύμφωνο» είναι ουσιαστικά ένα σύμφωνο μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών για να αντιμετωπιστεί το πολιτικό κενό της ασυμφωνίας για τη διαχείριση της μετανάστευσης, είναι ασφαλές να πούμε ότι: α) είναι ένα σύμφωνο ενάντια στους μετανάστες, καθώς δεν αντιλαμβάνεται την προσφυγική κίνηση ως κοινωνική πραγματικότητα και ανάγκη και β) ανοίγει ένα κενό, όπου το παλιό ρυθμιστικό πλαίσιο είναι αναγνωρισμένα ανεπαρκές και το νέο δεν μπορεί να δημιουργεί. Ως αποτέλεσμα, βλέπουμε την εδραίωση (μαζί με μια σειρά από άλλους κοινωνικοπολιτικούς παράγοντες) μιας συνθήκης **anything goes** στα σύνορα – τα πάντα επιτρέπονται.

Με το καθεστώς του Δουβλίνου να έχει παραλύσει ουσιαστικά και την ΕΕ να μην

μπορεί να συμφωνήσει σε ένα νέο μηχανισμό για την κατανομή των αιτούντων άσυλο στην Ευρώπη, η ΕΕ κατέφυγε στις πολιτικές που είχαν διαμορφώσει το ευρωπαϊκό σύνορο και το καθεστώς μετανάστευσης από την ίδρυσή της: αποτροπή με κάθε κόστος μέσω του **ελέγχου των συνόρων** που **εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη, τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς (στρατιωτικοποίηση)** ή την **διεύρυνση των συνόρων μέσω της εξωτερικής ανάθεσης της συνοριοφυλακής σε τρίτες χώρες** (εξωτερικοποίηση).

δεκαετίας του 1980 μέχρι σήμερα, είναι τα θανατηφόρα αποτελέσματα αυτής της διαρκούς άρνησης της μεταναστευτικής κίνησης και τον ορισμό της ως παράτυπης/παράνομης με βάση τις περιοριστικές μεταναστευτικές πολιτικές της ΕΕ.

Οι πολιτικές αυτές διαχρονικά δεν μπορούν να ικανοποιήσουν το στόχο της συνολικής μείωσης της μετανάστευσης προς την Ευρώπη, καθώς αυτή οφείλεται στις ανισότητες μεταξύ Παγκόσμιου Νότου και Βορρά και στην ιμπεριαλιστική εκμετάλλευση χωρών και πόρων – τόσο οικονομικά όσο και στρατιωτικά σε αρκετές περιπτώσεις. Αυτό που κατορθώνουν είναι να καθιστούν παράνομη τη μεταναστευτική κίνηση, αναγκάζοντάς τους/τις μετανάστριες να καταφύγουν σε επισφαλείς οδούς μετανάστευσης και δημιουργώντας ένα εύκολα εκμεταλλεύσιμο εργατικό δυναμικό που έχει γίνει μεγάλο και μόνιμο χαρακτηριστικό των οικονομιών της ΕΕ. Οι περισσότεροι από 40.000 θάνατοι μεταναστών, όπως καταγράφονται από ΜΚΟ, στα σύνορα της ΕΕ από το τέλος της

σιωπηρή αποδοχή βίαιων απελάσεων και pushbacks από την Ισπανία και την Ελλάδα, ούτε η εξωτερική ανάθεση του ελέγχου των συνόρων σε βασανιστές της Λιβύης, ούτε η ξεδιάντροπη συνεργασία με δικτατορικά καθεστώτα σώπως η Τουρκία, την οποία εγγυήθηκε το ελληνικό κράτος αναλαμβάνοντας το ρόλο του συνοριοφύλακα της Ευρώπης.

Με το πρόσχημα της «αντιμετώπισης των βασικών αιτιών της μετανάστευσης», η ευρωπαϊκή πολιτική χρησιμοποίησε πόρους για «αναπτυξιακή βοήθεια» σε τρίτες χώρες, οι οποίες ουσιαστικά δαπανήθηκαν για την υποβολή συμφωνιών εξωτερικοποίησης των συνόρων και πλαισίου απελάσεων. Όμως, η εξωτερική διάσταση του καθεστώτος μετανάστευσης της ΕΕ έχει αποδειχθεί εξίσου

και δυνάστης πολλών

ασταθής με το εσωτερικό του – όπως αποδεικνύει το άνοιγμα των συνόρων από την Τουρκία τον Μάρτιο του 2020. Οι κινήσεις των «κατασκευασμένα παράνομων» μεταναστών προς την ΕΕ δεν θα μπορούσαν ποτέ να συγκρατηθούν πλήρως και όσοι έφτασαν στις ακτές της Ευρώπης υποβιβάστηκαν όλοι και περισσότερο σε υποδομές κράτησης.

Ως αποτέλεσμα αυτής της συνθήκης, η ελληνική κυβέρνηση και το υπουργείο Μεταναστευτικής έχουν επιδοθεί σε έναν αγώνα για την αποτροπή της μεταναστευτικής κίνησης, η οποία έχει άξονα: α) την εξαθλίωση και τις κλειστές δομές στα νησά και την ηπειρωτική χώρα, β) τη δημιουργία νέων τεράστιων camps σε απομακρυσμένες περιοχές και τη συγκέντρωση των προσφύγων σε αυτά, γ) τη στρατιωτικοποίηση των συνόρων, με αναβαθμισμένο ρόλο της Frontex και κατασταλτικών μηχανισμών ίσως ο παρακρατικός θεσμός της εθνοφυλακής, η οποία πρωτοστάτησε στις επιθέσεις ενάντια σε πρόσφυγες/μετανάστες στα σύνορα! και δ) τις βίαιες επαναπροωθήσεις προσφύγων στα χερσαία και θαλάσσια σύνορα. Όλα τα παραπάνω έχουν συγκροτήσει την αφήγηση ότι οι πρόσφυγες αποτελούν ασύμμετρη απειλή ή εργαλεία στα χέρια του Ερντογάν.

Ωστόσο, η πραγματικότητα είναι αρκετά διαφορετική. Υπάρχουν πλέον χιλιάδες καταγεγραμμένα περιστατικά βίαιης επαναπροώθησης στο Αιγαίο, μέσα από επιχειρήσεις οι οποίες είναι απολύτως παράνομες ακόμη και με βάση τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία συνοριακών ελέγχων. Τόσο η Ελλάδα όσο και η Frontex (η οποία για πρώτη φορά στα 17 χρόνια λειτουργίας της παραπέμπεται στο Ευρωδικαστήριο, σε μια υπόθεση που εκθέτει και την Ελλάδα και την πολιτική της κυβέρνησης για επαναπροωθήσεις στη Λέσβο) είναι πλέον κατηγορούμενες σε διεθνή δικαστήρια για παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Frontex και το λιμενικό κυριολεκτικά απάγουν ανθρώπους από τη στεριά και τους πετάνε μέσα σε πλαστικές λέμβους στη θάλασσα. Η αστυνομευση και η στρατιωτικοποίηση των συνόρων παρουσιάζονται ως μια μεγάλη επιτυχία της κυβέρνησης, η οποία δέχεται μικτά σήματα: από τη μία τις επευφημίες της Ursula von der Leyen ως «ασπίδα της Ευρώπης», καλώντας τη να «εξάγει» τεχνογνωσία σε άλλες συνοριακές χώρες και από την άλλη την κριτική της επιτρόπου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης για σωρεία επαναπροωθήσεων από το 2017 έως σήμερα.

Το ελληνικό κράτος αυτή τη στιγμή

λειτουργεί ως δυνάστης των μεταναστριών και ως διούλος δύο αφεντάδων: της υλοποίησης της ευρωπαϊκής πολιτικής αποτροπής, την οποία ενσωματώνει με ενθουσιασμό και με την οποία συμφωνεί, και της αναγκαιότητας διατήρησης ενός δημοκρατικού προσωπείου και ρητορικής, το οποίο απέχει τρομερά από την πραγματικότητα. Σε αυτό το πλαίσιο, ανατέθηκε και πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα το τρίτημερο 5-7 Οκτώβρη το Διεθνές Συνέδριο Ασφαλείας των Συνόρων με την συμμετοχή του υπουργού Μηταράκη, αξιωματούχων, στρα-

διαστάσεις. Απαιτεί πολλή δουλειά σε τοπικό και κοινωνικό επίπεδο, καθώς και αυξημένη ιεράρχηση από την πλευρά του κινήματός. Σε δι, τι μας αφορά, καλέσαμε ως Στέκι Μεταναστών Αθήνας, μαζί με άλλες μεταναστευτικές συλλογικότητες, σε κινητοποίηση ενάντια στο Συνέδριο ώστε να μπορέσουμε να φωνάξουμε ότι οι πολιτικές αυτές και οι εκπρόσωποί τους είναι ανεπιθύμητοι στην πόλη μας.

Να τους υπενθυμίσουμε ότι αγωνιζόμαστε για:

- Να σταματήσουν οι παράνομες, βίαιες

τιωτικών και τεχνοκρατών από χώρες της ΕΕ αλλά και τρίτες χώρες ίσως η Λιβύη, η Νιγηρία, το Μπαγκλαντές κ.ά.). Σκοπός του συνεδρίου ήταν να σχεδιάσει τις νέες πρακτικές για την εξωτερική ανάθεση σε τρίτες χώρες και να εισαγάγει νέες τεχνολογίες επιτήρησης και συνέργειες μεταξύ των κρατών για την αποτροπή της μεταναστευτικής κίνησης. Μέσα από τέτοια συνέδρια η Ευρώπη επιδιώκει να μισθώσει και να εξοπλίσει τις χώρες προέλευσης των μεταναστών, με στόχο να καταστείλει τις μετακινήσεις όσο πιο νωρίς γίνεται και να διασφαλίζει ότι θα χρειαστεί να εμπλακεί σε όσο το δυνατό λιγότερο ανιχνεύσιμες παραβιάσεις δικαιωμάτων.

Δυστυχώς, η εναντίωση σε αυτές τις πολιτικές δεν έχει λάβει ακόμη μαζικές

επαναπροωθήσεις στο Αιγαίο και τον Έβρο, τα λυβικά ύδατα και τα σύνορα των Βαλκανίων.

- Να ακυρωθούν οι βρόμικες αντιπροσφυγικές συμφωνίες με την Τουρκία και τη Λιβύη και η αναγνώριση της Τουρκίας ως «ασφαλούς» χώρας για τους πρόσφυγες/ισσες.
- Να αντιταχθούμε στα συνοριακά τείχη και τα στρατόπεδα κράτησης προσφύγων.
- Να σταματήσει η ποινικοποίηση της αλληλεγγύης. Να βάλουμε φραγμό στην ακροδεξιά και το ρατσισμό.
- Να μην προχωρήσει η στρατιωτικοποίηση των συνόρων με βιομετρικές τεχνολογίες επιτήρησης και νέες μονάδες καταστολής.

Αντώνης Φάρας

Οψεις

«Τι γίνεται;... Τίποτα δε γίνεται,

Νοέμβρης του 2021 και η Θεσσαλονίκη κινδυνεύει να ζήσει ξανά ένα μαύρο φθινόπωρο, ίσως όχι όπως το περσινό, αλλά σίγουρα γκρίζο. Η γνωστή ρήση ότι «η Ιστορία επαναλαμβάνεται την πρώτη φορά σαν τραγωδία και τη δεύτερη σα φάρσα» είναι πιθανό να επαληθευτεί, όμως τότε δεν θα γελάσει κανείς. Ιδίως όσοι ανήκουμε στο υγειονομικό προσωπικό, μετά από ένα χρόνο υπερκόπωσης είναι σα να βιώνουμε ένα δεία νυ, νιώθουμε να μας εγκαταλείπουν οι δυνάμεις μας. Κι αυτή τη φορά τα κυρίαρχα συναισθήματα δεν είναι ο φόβος, το άγχος, η ανασφάλεια και η λύπη. Αυτό που βοά στους διαδρόμους των νοσοκομείων είναι ο θυμός. Θυμός απέναντι στις κυβερνητικές επιλογές, αλλά κι απέναντι σε ένα κομμάτι του πληθυσμού που μιλάει και πράττει αντικοινωνικά. Διότι, μπορεί να αντέξεις να δουλεύεις στο κόκκινο μέσα σε μια έκτακτη συνθήκη, δεν μπορεί όμως να ανέχεσαι την ψυχική και σωματική σου εξόντωση από μια εξουσία που σε θεωρεί αναλώσιμο και δεδομένο.

Lη φάση που διανύουμε το 4ο κύμα της πανδημίας, οι νεκροί από covid αυξάνονται καθημερινά, ενώ παράλληλα ανεβαίνει και η ποσ covid θνητότητα εξαιτίας του μακρόχρονου λειτουργικού αποκλεισμού από το δημόσιο σύστημα υγείας. Και αυτοί οι νεκροί είναι από την τάξη μας. Τα λαϊκά στρώματα με χαμηλή μόρφωση και ισχνή οικονομική δυνατότητα είναι αυτά που χτυπούνται και από την covid και από τη ποσ covid νοσολογία. Με την πλήρη απουσία οικογενειακού γιατρού στην κοινότητα και ένα ΕΣΥ προσανατολισμένο στο να ικανοποιεί μόνο τα επείγοντα, όλα τα χρόνια προβλήματα υγείας έμειναν αρρύθμιστα και –συσσωρευμένα πλέον– προκαλούν εκθετική νοσηρότητα.

Παρ' όλες τις ελπίδες που γεννήθηκαν την άνοιξη ότι θα καταφέρναμε να επα-

νέλθουμε σε φυσιολογική δραστηριότητα χωρίς να κινδυνεύουν τόσες ζωές ίμεσω του καθολικού εμβολιασμού της κοινωνίας με εμβόλια ασφαλή και αποτελεσματικά, φάνηκε ότι το σχέδιο δεν πήγε καλά, τουλάχιστον στην Ελλάδα. Όταν για παράδειγμα έχουμε 1:4 ηλικιωμένους και 1:4 καρκινοπαθείς (ιδιαίτερα δηλαδή ευπαθείς ομάδες) ανεμβολίαστους, καταλαβαίνει κανείς ότι κάτι χωλαίνει στον στρατηγικό σχεδιασμό της «επιχείρησης Ελευθερία». Κι αυτό το κάτι δεν είναι ένα, αλλά είναι πολλά:

- Τα αντιφατικά μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας με σαφή πολιτική στόχευσην Ικολλάει σε μια πορεία, δεν κολλάει στην Εκκλησία/υποχρεωτικός εμβολιασμός για τους υγειονομικούς, ελεύθερη επιλογή για τους αστυνομικούς/κολλάει στην πλατεία, δεν κολλάει στα ΜΜΜ.
- Ο καθημερινός τηλεοπτικός βομβαρδι-

σμός covid τρομούστερίας από γραβατώμενα πρόσωπα που δεν έχουν μεγάλη γείωση με την κοινωνική πραγματικότητα, πετυχαίνει το αντίθετο αποτέλεσμα και εγείρει κάποια υγιή αντανακλαστικά αντίδρασης, όπως αντίστοιχα έγινε απέναντι στην τρομολαγνεία των Μνημονίων από τις ίδιες τηλεπερσόνες.

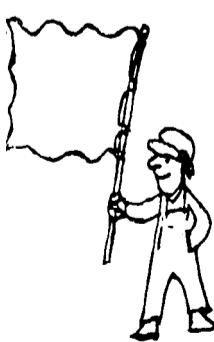
- Ο διαβρωτικός ρόλος που παίζει ένα καθυστερημένο, οπισθοδρομικό κομμάτι της Εκκλησίας πάνω στη συνείδηση της παλιάς γενιάς που καταφέρνει όχι μόνο να την επηρεάζει, αλλά και να την κινητοποιεί.
- Το ελεύθερο πεδίο έκφρασης που δόθηκε, μέσα από τα κυρίαρχα ΜΜΕ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στον ακροδεξιό συνωμοσιολογικό λόγο κάθε λογής φασιστών της διπλανής πόρτας.
- Η διαστροφική χρήση της λέξης «ελευθερία» που τη συνέδεσαν με προνόμια ή τιμωρία.

Η δημιουργία πόλωσης –με ακραίους χαρακτηρισμούς για κάθε αμφισβήτηση– που δυσχεράνει το δημόσιο διάλογο και ελαχιστοποιεί τα περιθώρια μετακίνησης απόψεων. Σε αυτό το πλαίσιο, το περιοδικό *Nature* καταγράφει σε μια έρευνα ότι 1:3 επιστήμονες παγκοσμίως, που τάχθηκαν δημόσια και επιχειρηματολόγησαν υπέρ του εμβολίου, δέχθηκε σωματική ή λεκτική απειλή.

Έτσι εξηγείται πώς μια χώρα όπως η Πορτογαλία (που προσομοιάζει με τη δική μας πληθυσμιακά, κοινωνικοοικονομικά και

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

- Αγωνίζόμαστε ενάντια στον καπιταλισμό, την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, τη δικτατορία των αγορών και την εμπορευματοποίηση της ζωής μας, για μια κοινωνία ίσης ελευθερίας και ελεύθερης ισότητας, για την κοινωνική απελευθέρωση και τον κομμουνισμό.
- Αγωνίζόμαστε ενάντια στον εθνικισμό και το ρατσισμό, για την ενότητα των εργαζομένων πέρα από σύνορα και πατρίδες, ενάντια στον ιμπεριαλισμό και το μιλιταρισμό, στο πλευρό όλων των λαών και των κινημάτων που παλεύουν ενάντια στην κατοχή, για την εθνική αυτοδιάθεσή τους.
- Αγωνίζόμαστε ενάντια στις έμφυλες διακρίσεις, το σεξισμό, την ομοφοβία και την πατριαρχία, εμφορούμενες-οι από το φεμινιστικό «μια αναγκαία σύγκρουση για ένα κοινό μέλλον», για έναν κόσμο όπου ο προσωπικός αυτοκαθορισμός θα αποτελεί προϋπόθεση της συλλογικής ευτυχίας.
- Αγωνίζόμαστε ενάντια στη λεηλασία του περιβάλλοντος και τη νεοφιλελεύθερη αρπακτικότητα, για την εφαρμογή ενός διεθνούς σχεδίου ολιγαρκούς αφθονίας, ρήπων μορφών ενέργειας, ισόρροπης ανάπτυξης και διεθνούς αλληλεγγύης.
- Αγωνίζόμαστε για τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα με την οπτική τόσο της βελτίωσης της ζωής των κυριαρχούμενων τάξεων όσο και της διεύρυνσης των χώρων ελευθερίας των κοινωνικών αγώνων και κινημάτων.
- Αγωνίζόμαστε για την ανασύνθεση και την αντεπίθεση του κοινωνικού κινήματος, τη δημιουργία συγκρουσιακών ανατρεπτικών υποκειμένων, για μια Αριστερά αντικαπιταλιστική, διεθνιστική και ελευθεριακή.

αυτό που βλέπεις είναι»*

κλιματικά) καταγράφει 5 θανάτους την ημέρα με 88% εμβολιαστική κάλυψη και η Ελλάδα 35 θανάτους την ημέρα με 60% κάλυψη. Βέβαια η εναπόθεση όλων των ελπίδων στον εμβολιασμό είναι εξαρχής λάθος. Μια επιδημική νόσο την αντιμετωπίζεις με το τρίπτυχο πρόληψη - έγκαιρη αντιμετώπιση στην κοινότητα - ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας. Η κυβέρνηση πόνταρε μόνο στο πρώτο, παραχώρησε το δεύτερο στους ιδιώτες, αδιαφόρησε για το τρίτο. Ουσιαστική στήριξη στο ΕΣΥ δεν έχει δώσει και όσες προσλήψεις έγιναν δεν μπορούν να αναπληρώσουν τα κενά του 2020 και 2021 των υγειονομικών που συνταξιοδοτούνται, παρατούνται ή βγαίνουν σε αναρρωτική. Όσοι επικουρικοί προσλήφθηκαν εκτάκτως, εγκαταλείπουν το σύστημα μόλις λήξει η ετήσια σύμβασή τους, γιατί εκτός από εξαντλητικά ωράρια και αιφνίδιες μεταθέσεις δεν βλέπουν καμία προοπτική σε αυτό. Ειδικευόμενοι δεν προσέρχονται να στελεχώσουν αναγκαίες ειδικότητες, όπως ακτινολογία, αναισθησιολογία, μικροβιολογία, εντατικολογία κλπ. και το brain drain είναι μονόδρομος για την πλειονότητα των αποφοίτων. Η επαρχία στενάζει από την τραγική υποστελέχωση με αποτέλεσμα να παραιτούνται έμπειροι γιατροί υψηλών βαθμίδων και μεγάλα νοσοκομεία σηκώνουν δυσανάλογο βάρος, αφού υποδέχονται ασθενείς από παντού.

Για τους νεοφιλεύθερους είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθεί η ισορροπία ανάμεσα στην περιοπή των δημόσιων δαπανών για την υγεία – στα πλαίσια του στόχου για συρρίκνωση του κράτους πρόνοιας – και στην εγγύηση της παροχής υγείας στους πολίτες – έτσι ώστε να διατηρήσουν μια κοινωνική νομιμότητα. Ενώ κατέλαβαν, λοιπόν, την εξουσία, πανέτοιμοι να εφαρμόσουν ΣΔΙΤ στο ΕΣΥ, τους καθιστέρησε η πανδημία και οι έκτακτες ανάγκες υγείας που έπρεπε να καλύψει το κράτος. Ήδη όμως, επανερχόμενοι σταδιακά στη – δική τους – «κανονικότητα», άρχισαν να εφαρμόζουν το αχέδιο συκοφάντησης του ΕΣΥ. Πρόσχημα στάθηκε το «κίνημα των ανεμβολίαστων υγειονομικών που δεν σκέφτονται το κοινωνικό σύνολο», επιχείρημα το οποίο υπερ-προέβαλλαν όλο τον Σεπτέμβρη, έτσι ώστε να προετοιμάσουν την είσοδο ιδιωτών στα λεγόμενα φιλέτα της υγείας [βλέπε εργαστήρια και εκλεκτικά χειρουργεία]. Δυστυχώς για μας, το «κίνημα» αυτό είναι υπαρκτό, αν και σίγουρα βαριά μειοψηφικό. Η κυβερνητική απόφαση όμως για αναστολή εργασίας το θεριεύει και το «μπετονάρει» ιδεολογικά. Την ευκαιρία άρπαξαν γνωστά ακροδεξιά sites και ραδιοφωνικοί σταθμοί (ειδικά της Βόρειας Ελλάδας) που

τους δίνουν καθημερινά δημόσιο βήμα διαχέ-
οντας μέσω των κοινωνικών δικτύων τις επικίνδυνες απόψεις τους. Πέραν του γεγο-
νότος ότι κανείς δεν περισσεύει στο ΕΣΥ, η ίδια η τιμωρητική λογική πάντα λάθος γιατί διυσφήμισε τον εμβολιασμό και δημιούργησε στρατόπεδα. Τελικά, αυτό που κατάφερε είναι να στερηθούν προσωπικοί οι δημόσιες δομές, ακριβώς τη στιγμή που οι ανάγκες αυξάνονται δυσχεραίνοντας περαιτέρω την καθημερινή λειτουργία.

Αριστερά το ρόλο του «καλού παιδιού», που φοβικά υπακούει στον «πατέρα Κράτος» και ανέλαβαν το ρόλο του «αντάρτη» οι τύποι του «δε θα μου πει εμένα καμιά εξουσία τι θα βάλω μέσα στο κορμί μου» (!!). Από κει που παλεύαμε για την επιβίωση της κοινωνίας και όχι μόνο των προνομιούχων τάξεων, φτάσαμε να απολογούμαστε ότι δεν είμαστε τα καλοκουρδισμένα γρανάζια του συστήματος. Η πλήρης δηλαδή διαστροφή της πραγματι-
κότητας.

Άλλο όμως είναι να υπερασπίζεσαι το δικαίωμα στην εργασία και άλλο να μην παίρνεις διακριτή απόσταση από αυτό το κομμάτι και να το καλύπτεις συνδικαλιστικά άνευ όρων. Σαν Αριστερά και σαν ανταγωνιστικό κίνημα θα έπρεπε να μην ρίχνουμε λάδι σ' αυτόν τον χυλό, όπου όλοι μαζί και αντάμα – στο δρόμο και στις πύλες των νοσοκομείων – διαδηλώνουμε ενάντια στην πολιτική Μητσοτάκη. Γιατί μετά αυτός ο χυλός θα μας καταπεί όλους... Οφείλουμε να είμαστε σαφείς υπέρ της καθολικής πρόσβασης σε ασφαλή εμβόλια με ελεύθερες πατέντες για να προφυλαχθούν και οι φωχές χώρες. Η ανθρωπότητα μετράει πέντε εκατομμύρια θανάτους από covid με στοκάρισμα εμβολίων στην πλούσια Δύση και σχεδόν μηδενική πρόσβαση του Τρίτου κόσμου σε αυτό το αγαθό. Κι εμείς ακόμα αναλωνόμαστε σε μια αντιπαράθεση με τους αρνητές που θυμίζει γήπεδο και το παιχνίδι παιζεται με όρους ψυχολογίας της μάζας. Ειλικρινά νομίζω ότι πλέον η παράθεση στοιχείων, μελετών, κλινικής εμπειρίας και αρθρογραφίας με επιχειρήματα έχει εξαντλήσει την επιδραστικότητα της. Άλλοι τρόποι πρέπει να αναζητηθούν, που να αφορούν μια κοινωνιολογική προσέγγιση και λεξιλόγιο μη πολιτικό, αλλά συναισθηματικό και βιωματικό. Είναι σα να χρεώθηκε η

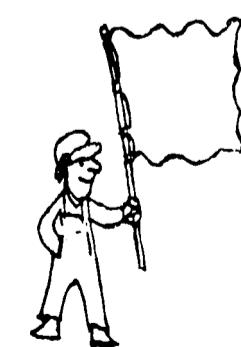
Υπό αυτές τις πιεστικές συνθήκες φουντώνει η αγανάκτηση, όταν έχουμε να αντιμετωπίσουμε και τις απειλές που δεχόμαστε για μηνύσεις και αγωγές από μερίδα αρνητών που αμφισβητεί τα θεραπευτικά πρωτόκολλα και αρνείται την ανάγκη διασωλήνωσης όταν αυτή προκύπτει. Μια κατάσταση ιδιαίτερα ψυχοφθόρα για τους γιατρούς, που υπερασπίζόμενοι την ιατρική ηθική δεοντολογία γινόμαστε έρμαια επιθέσεων από ένα βίαιο ανορθολογισμό.

Ζούμε κάτι πρωτοφανές κι έχουμε ανάγκη από τη στήριξη της κοινωνίας. Μια μεγάλη ομπρέλα κινήσεων και πρωτοβουλιών πρέπει να διατρέξει όλους τους κλάδους με το σύνθημα «Κάτω τα χέρια από το ΕΣΥ». Δικαίωμα στη ζωή, αξιοπρεπείς συνθήκες νοσηλείας, ισότιμη δωρεάν πρόσβαση, προστασία των εργαζομένων. Να οργανώσουμε ένα σχέδιο σωτηρίας απέναντι στα καταστροφικά τους πλάνα. Δεν τοποθετήθηκε τυχαία ο Πλεύρης στο υπουργείο Υγείας... είναι επείγον όσο ποτέ να του κοπεί η φόρα.

Χριστίνα Κυδώνα
Γιατρός ΕΣΥ

* φράση σχόλιο για τον ορισμό της τραγωδίας, δανεισμένη από τη συνέντευξη του Νίκου Καραθάνου στη Lifo (17.9.21)

υγεία

Koinoγενές

Η ΔΕΗ και τα προϊκιά της

Αν χρειάζεται να μπούμε σε πολλές τεχνικές και χρηματοοικονομικές λεπτομέρειες. Το γεγονός είναι ότι μετά από 71 χρόνια το κράτος χάνει την πλειοψηφία των μετοχών της επιχείρησης ηλεκτρισμού. Η γνωστή μας ΔΕΗ χάνει το «Δ» από το όνομά της και γίνεται επιχείρηση ηλεκτρισμού στην οποία οι ιδιώτες και όχι το κράτος θα έχουν τον πρώτο λόγο.

Και αυτό δεν είναι μικρή ιστορία. Πρόκειται για την ακύρωση του ρόλου μιας μεγάλης και στρατηγικού χαρακτήρα επιχείρησης. Αφαιρείται από την επιχείρηση η ταυτότητα και ο εταιρικός της σκοπός, δηλαδή η ύπαρξη και η λειτουργία της υπέρ του δημόσιου συμφέροντος.

Η ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ δεν είναι κάτι που γεννήθηκε σήμερα. Έχει μακρά ιστορία η οποία αφορά τις «δίκαιες και ανταγωνιστικές διαμορφώσεις τιμής», τους «λογιστικούς διαχωρισμούς» τις «αναδιοργανώσεις και τους εκσυγχρονισμούς» και τις «νέες ιδιωτικές επενδύσεις». Αυτά ήταν και είναι τα σχέδια για τη λειτουργία της ΔΕΗ τα οποία επαναλαμβάνονται με μικρές παραλλαγές τα τελευταία 20 χρόνια. Κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ είχαμε όταν έγιναν οι πρώτες προσπάθειες για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, κυβέρνηση ΝΔ όταν μπήκαν πλήρως τα ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια στη λειτουργία της ΔΕΗ, κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ (και μνημόνιο) όταν σαλαμοποιήθηκε η ΔΕΗ με την ίδρυση ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ και αργότερα της ΔΕΗΑΝ, και κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ όταν πουλήθηκε το 34% του ΑΔΜΗΕ.

Επομένως, η σημερινή (μάλλον) πετυχημένη προσπάθεια για την πλήρη ιδιωτικοποίηση της εταιρίας έχει και ιστορία και πολλούς διαφορετικούς υπαίτιους. Και φυσικά δεν είναι η μόνη ή η εξαίρεση στον «ευρωπαϊκό κανόνα». Όμως, από μόνη της σαν γεγονός αξίζει για να σημειώσουμε, ή ορθότερα να επαναλάβουμε, μερικά σημεία που έρχονται και επανέρχονται

για τα ζητήματα της ενέργειας, για το περιβάλλον και τους πόρους και για τα δημόσια και κοινά αγαθά συνολικότερα.

Πριν απ' όλα η ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ δεν είναι η μόνη και σίγουρα δεν αποτελεί την εξαίρεση στον «ευρωπαϊκό κανόνα». Ο κανόνας αυτός λέει ότι με σταθερά βήματα τα τελευταία 30 χρόνια οι δημόσιες επιχειρήσεις ενέργειας ανά την Ευρώπη ιδιωτικοποιύνται μέσω της λεγόμενης απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας. Οι ιδιώτες παίκτες μπαίνουν στο παιχνίδι συνήθως με τα πανιά τους φουσκωμένα, καθώς το εκάστοτε κράτος και η ΕΕ συνολικότερα μέσω των οδηγιών της τους έχει εκ προοιμίου ωφελήσει. Έτοιμες υποδομές, που κανονικά κοστίζουν πολύ ακριβά για να τις έχει, έτοιμη αγορά, επιδοτήσεις επενδύσεων. Κυρίως όμως απαγορεύει στον εκάστοτε δημόσιο οργανισμό να μπει με τους εξίσου ευνοϊκούς όρους στο παιχνίδι λόγω της ανάγκης για «υγιή ανταγωνισμό». Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις το δημόσιο μένει με τον «μουτζούρη στο χέρι», δηλαδή με εκείνο το μέρος του συστήματος που δεν είναι τόσο επικερδές ή έχει μεγάλο κόστος συντήρησης. Στη δική μας περίπτωση αυτές είναι οι μονάδες θερμικής παραγωγής, οι μονάδες στην Πτολεμαΐδα και τη Μεγαλόπολη. Γι' αυτό τα προηγούμενα χρόνια δημιουργήθηκαν οι θυγατρικές της ΔΕΗ και ιδιωτικοποιήθηκαν τάχιστα. Γιατί το δίκτυο (βλ. ΔΕΔΔΗΕ) και η μεταφορά (βλ. ΑΔΜΗΕ) είναι το επικερδές μέρος όταν η ηλεκτροπαραγωγή είναι το κοστοβόρο.

Έτσι, τα προϊκά της ΔΕΗ είναι αυτά που έχουν τη μεγαλύτερη αξία για τον ιδιώτη επενδυτό. Το αυστραλιανό fund που αγοράζει

την επιχείρηση απευθείας, προκινείται με τεράστια ακίνητη περιουσία σε κτίρια και υποδομές, με τη γη της ΔΕΗ, με λίμνες και λιγνιτικά πεδία, με τα χιλιόμετρα επενδυμένου κεφαλαίου, ακόμα και με οικισμούς ή ολόκληρες κωμοπόλεις για το προσωπικό της. Προκινείται και με το εξειδικευμένο προσωπικό της, που βέβαια είναι το πιο εύκολο να ξεφορτωθεί όταν χρειαστεί και η ιστορία δείχνει ότι θα το κάνει.

Έτσι, βρισκόμαστε αντιμέτωπες ξανά με αυτό που ονομάζεται χρηματιστικοποίηση της φύσης και των δημόσιων υποδομών. Τα δημόσια αγαθά και οι πόροι, όπως και το περιβάλλον, δεν είναι πλέον μόνο εμπορεύματα (κάτι που ισχύει καταστατικά στον καπιταλισμό) αλλά και χρηματιστηριακά «αγαθά». Το περιβάλλον και τα δημόσια αγαθά που διαμορφώθηκαν ως δικαιώματα, όπως είναι η ενέργεια, γίνονται πεδία ανάπτυξης του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου και της κερδοσκοπίας. Το αυστραλιανό fund που αγόρασε τη ΔΕΗ πιθανώς να μην κάνει καμία επένδυση στην εταιρεία, καθώς κάτι τέτοιο δεν θα χρειαστεί. Αυτό που θα πετύχει όμως είναι να αυξημεί την τιμή της μετοχής της ΔΕΗ (και πολύ περισσότερο τις τιμές των εταιρειών που βρίσκονται εντός αυτού του fund) καθώς θα έχει στα χέρια της γη, υποδομές και υλική αξία που δυνάμει μπορεί να βάλει στο παιχνίδι. Θα πουλάει πολύ περισσότερο την πίστη για τη μελλοντική παραγω-

γή και βιωσιμότητα της ΔΕΗ και πολύ λιγότερο ή και καθόλου την ίδια την παραγωγή. Και αυτό ενώ την ίδια στιγμή, όπως έχουν δείξει μελέτες για τα χρηματιστήρια, οι θεσμικοί επενδυτές (αυτά τα περίφημα funds) γίνονται πιο επιθετικοί και ζητάνε άμεσα και γρήγορα μερίσματα παρά επανεπενδύσεις κεφαλαίου στην εκάστοτε επιχείρηση. Αυτό σημαίνει το μικρότερο δυνατό κόστος λειτουργίας, τις μικρότερες δυνατές δαπάνες προσωπικού και τα λιγότερα δυνατά ποσά προς την ασφάλεια της παραγωγής.

Και όπως δείχνει η πρόσφατη ιστορία της απελευθέρωσης, όλο αυτό το κόστος περνάει στους καταναλωτές. Οι ανοικτές και ελεύθερες αγορές της ΕΕ έφεραν (αντίθετα από όσα υπόσχονταν) αυξήσεις τιμολογίων, όπως παραδέχονται και οι πλέον νεοφιλεύθεροι. Επίσης, οδηγήσαν στη μεγέθυνση του φαινομένου της ενεργειακής φτώχειας, δηλαδή στην αδυναμία πάρα πολλών πολιτών να καλύπτουν οικονομικά τις ενεργειακές τους ανάγκες. Επιπλέον, απαγορεύουν πια στο κράτος να μπορεί να απορροφήσει αυξήσεις στα τιμολόγια σε περιόδους ενεργειακής κρίσης, όπως αυτή που βιώνουμε σήμερα.

Τελικά, δεν είναι τίποτα άλλο παρά ιδεολογική εμμονή του νεοφιλεύθερισμού ότι μόνο η αγορά μπορεί να ρυθμίσει μια (κρατική) επιχείρηση και να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητά της. Η πρόσφατη ιστορία, τα ποσοτικά και τα ποιοτικά στοιχεία όμως, δεν αποδεικνύουν κάτι τέτοιο. Όσο το δημόσιο εξωθείται από το σχεδιασμό της οικονομίας και της παροχής των κοινωνικών αγαθών, τόσο τα αγαθά αυτά θα προσφέρονται ακριβότερα, προς λίγους και σε χαμηλότερη ποιότητα. Και σε αυτό η τρέχουσα πανδημία μάς λέει τη σκληρή αλήθεια: Θα αισθανόμασταν πιο ασφαλείς άραγε αν αφήναμε τις τύχεις της υγείας πλήρως στον ιδιωτικό τομέα και στα κριτήρια της αγοράς;

Γιώργος Βελεγράκης

Απέναντι στη συνδικαλιστική λαιμητόμο του νόμου Χατζηδάκη

Mπροστά σε μια νέα πραγματικότητα βρίσκονται πλέον τα συνδικάτα, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα, μετά την ψήφιση του ν. 4808/2021 (ΦΕΚ 101/A/19-6-2021), γνωστού και ως «νόμος Χατζηδάκη», ο οποίος πέρα από τις λοιπές αντεργατικές ρυθμίσεις που περιλαμβάνει (περαιτέρω ελαστικοποίηση/απορρύθμιση του χρόνου εργασίας, ουσιαστική κατάργηση του 8ώρου, εξαπομπεύση των εργασιακών σχέσεων), επιχειρεί και μια συνολική επίθεση στα συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων, στα συνδικάτα και στο δικαίωμα στην απεργία.

Με το άρθρο 83 του νόμου το κράτος δημιουργεί μια υποχρεωτική βάση δεδομένων (Γενικό Μητρώο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων - Γ.Μ.Η.Σ.Ο.Ε.) με φακελωμένους χιλιάδες συνδικαλιστές και εργαζόμενους μέλη των συνδικάτων, ενώ για όσες οργανώσεις δεν εγγραφούν αναστέλλεται το δικαίωμα της συλλογικής διαπραγμάτευσης και της κατάρτισης συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Με τα άρθρα 86-87 υποχρεούται το σωματείο να παρέχει στα μέλη του δυνατότητα εξ αποστάσεως ηλεκτρονική συμμετοχή τόσο σε εκλογές όσο και σε Γενική Συνέλευση. Με τον τρόπο αυτό (και με πρόσχημα τη δημοκρατία και τη συμμετοχή) επιχειρείται ένα ουσιαστικό χτύπημα στις άμεσες και ζωντανές δημοκρατικές διαδικασίες, στην ελεύθερη συζήτηση μεταξύ των εργαζομένων, στη δυνατότητα συγκρότησης κοινότητας συμφερόντων και κοινής αντίληψης, στην ανεμπόδιστη λήψη αποφάσεων. Παράλληλα, με «συνδικάτα-ηλεκτρονικές πλατφόρμες» ενισχύεται η δυνατότητα των μηχανισμών της εργοδοσίας και του κράτους να παρεμβαίνουν στις αρχαιρεσίες και στις αποφάσεις των συνδικάτων. Έτσι κι αλλιώς, ο νέος τύπος εργαζομένου που οραματίζονται θα πρέπει να σκέφτεται, να δρα και να αντιδρά μόνος του, να παζαρεύει το μισθό, το χρόνο εργασίας και τα δικαιώματά του μόνος του. Η εξαπομπεύμενη και χειραγωγούμενη «συμμετοχή» στα κοινά ολοκληρώνει την εικόνα.

Για να μην υπάρχει αμφιβολία και για την απεργοκότονα διάσταση της σχετικής ρύθμισης, η διατύπωση του νόμου είναι σαφής: «Απαγορεύεται η λήψη απόφασης κήρυξης απεργίας χωρίς την παροχή πραγματικής δυνατότητας εξ αποστάσεως συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση και ψήφου σε όποιο μέλος το επιθυμεί»...

Με το νέο νόμο η προειδοποίηση του

εργοδότη για απεργία και στάση εργασίας γίνεται πλέον μόνο εγγράφως με δικαστικό επιμελητή, τουλάχιστον 24 ώρες πριν την πραγματοποίηση τους ή 4 ημέρες για τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας. Επιπλέον, δεν επιτρέπεται η κήρυξη απεργίας κατά του ίδιου εργοδότη και την ίδια ημερομηνία από δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση, εφόσον η απεργία που κήρυξε η πρωτοβάθμια οργάνωση έχει κριθεί παράνομη.

ακάθαρτου πετρελαίου, μεταφοράς προσώπων και αγαθών, τηλεπικονιωνιών και ταχυδρομείων, αποχέτευσης και απαγωγής λυμάτων, αποκομιδής απορριμμάτων, φορτοεκφόρτωσης και αποθήκευσης εμπορευμάτων στα λιμάνια, όπως και στην Τράπεζα της Ελλάδος, στην Πολιτική Αεροπορία και στις υπηρεσίες που απασχολούνται με την εκκαθάριση και πληρωμή μισθών του προσωπικού του δημόσιου τομέα.

Στην κατάργηση του δικαιώματος περιφρούρησης της απεργίας αποβλέπει η διάταξη (άρ. 93) που υποχρεώνει το συνδικάτο που κηρύσσει απεργία να «προστατεύει το δικαίωμα των εργαζομένων, οι οποίοι δεν συμμετέχουν στην απεργία, ώστε να προσέρχονται και να αποχωρούν ελεύθερα και ανεμπόδιστα από την εργασία τους και να παρέχουν αυτήν χωρίς εμπόδιο και ιδίως χωρίς την άσκηση σωματικής ή ψυχολογικής βίας σε βάρος τους από οιονδήποτε», προβλέποντας μάλιστα και αστική ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου για παράβαση αυτής της υποχρέωσης!

Επιπλέον δυσκολίες στην κήρυξη απεργίας θέτει η διάταξη (άρ. 94) που υποχρεώνει το συνδικάτο σε προσφυγή στον ΟΜΕΔ (Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας) και τη διεξαγωγή δημόσιου διαλόγου για τα αιτήματα της απεργίας, με ταυτόχρονη πρόβλεψη πως όσο διαρκεί ο δημόσιος διάλογος αναστέλλεται η άσκηση του δικαιώματος της απεργίας. Η υποχρεωτική προσφυγή στον ΟΜΕΔ αφορά πλέον όλα τα συνδικάτα του Δημοσίου, των ΟΤΑ, των ΝΠΔΔ και των φορέων και επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, η λειτουργία των οπίσιων, σύμφωνα με τη διατύπωση του νόμου (άρ. 92), «έχει ζωτική σημασία για την εξυπέρτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου». Στις τελευταίες συγκαταλέγονται οι κλάδοι παροχής υγειονομικών υπηρεσιών από νοσηλευτικά ιδρύματα, διύλισης και διανομής ύδατος, παραγωγής και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος ή καύσιμου αερίου, παραγωγής ή διύλισης

Στους κλάδους αυτούς μάλιστα, το συνδικάτο, ακόμη κι αν καταφέρει να ξεπεράσει όλους τους σκοπέλους και προχωρήσει τελικά στην κήρυξη της απεργίας, υποχρεούται, πέραν του προσωπικού ασφαλείας, να διαθέσει και «Προσωπικό Ελάχιστης Εγγυημένης Υπηρεσίας», ικανό να καλύψει τις ανάγκες του 1/3 της συνήθως παρεχόμενης υπηρεσίας.

Με αυτές τις ρυθμίσεις η απεργία χάνει τον άμεσο διεκδικητικό της χαρακτήρα και μετατρέπεται στην καλύτερη περίπτωση σε μια καμπάνια διαμαρτυρίας χωρίς κόστος για τον εργοδότη.

Με το ν. 4808/2021 φαίνεται να κλείνει ένας δεκαετής κύκλος αντιδραστικών αλλαγών στην εργασία, στις αποδοχές, στο χρόνο εργασίας και, ταυτόχρονα, περιστολής των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων. Σε μια περίοδο που στο έδαφος μιας βαθιάς κρίσης εξαγγέλλεται η «επανεκκίνηση της οικονομίας», οι πρωθυμένες αλλαγές στο τοπίο της εργασίας προϋποθέτουν την απουσία οποιουδήποτε συλλογικού ρυθμιστής και οποιασδήποτε μορφής συλλογικής διεκδίκησης.

Μένει να φανεί αν οι εργαζόμενοι και τα συνδικάτα τους μπορούν να δημιουργήσουν τη δυναμική της ανατροπής του «νόμου Χατζηδάκη» και της πολιτικής που τον υπαγόρευσε.

Στάθης Γκότσης
Γενικός Γραμματέας
Ενιαίου Συλλόγου Υπαλλήλων ΥΠΠΟ Αττικής,
Στερεάς και Νήσων

εργασιακά

Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και κατηγοριοποίηση των σχολείων

Hαναφορά του πρωθυπουργού κατά την προεκλογική περίοδο για «ψυκτικούς» στο Περιστέρι δεν ήταν ένα λεκτικό ατόπημα. Αδίστακτα, με μια λέξη περιέγραψε την αντιεκπαιδευτική πολιτική που σχεδίαζε για την επόμενη των εκλογών. Το σχέδιο το είδαμε να αναπτύσσεται από την επίλεκτή του Κεραμέως στο υπουργείο Παιδείας με την ανάληψη των καθηκόντων της.

Η κυβέρνηση λοιπόν δεν αυτοσχεδιάζει για το μέλλον του δημόσιου σχολείου. Υλοποιώντας τις κατευθύνσεις του ΟΟΣΑ και της ΕΕ για τον «ανασχεδιασμό του σχολείου» επιχειρεί να «διαμορφώσει» τον/την νέο/νέα εργαζόμενο-η και να τον/την εξοπλίσει με όλες εκείνες τις δεξιότητες που θα τον κάνουν «αποτελεσματικό» στις επιχειρηματικές ανάγκες. Ο/η νέος-α εργαζόμενος-η θα πρέπει να μπορεί να ανταποκριθεί στους επιχειρηματικούς στόχους, στις συνεχείς αλλαγές εργασιακού περιβάλλοντος και να μάθει να αντιμετωπίζει ατομικά και όχι συλλογικά τις όποιες εργασιακές αντιξοότητες. Νέα προγράμματα δεξιοτήτων που αντικαθιστούν γνωστικά αντικείμενα καθορίζουν το αναλυτικό πρόγραμμα των σχολείων με συνεχείς αξιολογήσεις των μαθητών-ριών για τον έλεγχο του βαθμού απόκτησης αυτών των δεξιοτήτων, αύξηση του αριθμού των παιδιών ανά τμήμα στα 25-28 σε ακατάλληλα διδακτήρια και υπερεργασία των εκπαιδευτικών λόγω ελλείψεων διορισμών και προσλήψεων. Σχολείο απροκάλυπτα ταξικό με συνεχείς φραγμούς για τα παιδιά, με την τράπεζα θεμάτων, με εξετάσεις πανελλαδικού τύπου και στην Στ' Δημοτικού και τη Γ' Γυμνασίου και την ελάχιστη βάση για την εισαγωγή στα πανεπιστήμια.

Αυτό το βαθιά ταξικό σχολείο μπορεί να λειτουργήσει μόνο με εκπαιδευτικούς πειθαρχημένους στην ιεραρχία και υπάκουους στους αντιπαιδαγωγικούς σχεδιασμούς. Ο πολλαπλός πανοπτικός έλεγχος του παιδαγωγικού έργου των εκπαιδευτικών με μια κάθετη και πολυπρόσωπη ιεραρχία (που αποδομεί τη δημοκρατική λειτουργία του συλλόγου διδασκόντων) και η επιβολή μιας κρατικής «παιδαγωγικής» (που βάζει στα αζήτητα της εκπαίδευσης την όποια παιδαγωγική ελευθερία των εκπαιδευτικών) στην οποία είναι υποχρεωμένοι οι εκπαιδευτικοί να προσαρμοστούν αν θέλουν να διατηρήσουν τη θέση εργασίας τους και την ύπαρξη του σχολείου τους περιγράφονται στα νομοθετήματα για την «αυτοαξιολόγηση του εκπαι-

δευτικού έργου του σχολείου». Με βάση τους νόμους 4692/2021 και 4823/2021 ο σύλλογος διδασκόντων κάθε σχολείου καλείται να αυτοαξιολογήσει το σχολείο στα πλαίσια του τυποποιημένου υποδείγματος του ΙΕΠ και να το βαθμολογήσει από 1 έως 4 σε κάθε δείκτη από τους 9 τις δράσεις του σχολείου. Αν για οποιοδήποτε λόγο η διαδικασία δεν ακολουθθεί, ο/η διευθυντής-ρια μπορεί να προχωρήσει μόνος του/της. Στη συνέχεια ο/η Συντονιστής-ρια Εκπαίδευσης αξιολογεί την αυτοαξιολόγηση κάθε συλλόγου διδασκόντων και ανάλογα τη βαθμολογεί. Ακολουθούν η αξιολόγηση της αυτοαξιολόγησης από τον Περιφερειακό Επόπτη και τελικά από την ΑΔΓΠΔΕ. Εν τέλει τα σχολεία με την αυτοαξιολόγησή τους κατηγοριοποιούνται σε σχολεία που πέτυχαν τους κυβερνητικούς στόχους και σ' αυτά που απέτυχαν.

Στο νέο κυβερνητικό σχέδιο για το επιχειρηματικό σχολείο το κράτος επιδιώκει να απεκδυθεί των ευθυνών του για τη χρηματοδότηση στοχεύοντας στην περαιτέρω μείωση των δαπανών για τη δημόσια Παιδεία ώστε να το μετατρέψει σε ημιδημόσιο. Το νέο σχολείο πρέπει να φροντίζει να βρίσκει χρηματοδότηση και να λειτουργεί με κριτήρια επιχείρησης. Ο/η διευθυντής-ρια αποκτά υπερεξουσίες και για την οικονομική διαχείριση αλλά και ευθύνες για την οικονομική αυτοτέλεια και μετατρέπεται σε μάνατζερ. Στους δείκτες αυτοαξιολόγησης κρίνονται και ο βαθμός επιτυχίας των οικονομικών στόχων και η «ικανότητα» του/της διευθυντής-ριας να τους επιτύχει.

Η απάντηση του εκπαιδευτικού κινήματος

Στους σχεδιασμούς αυτούς απάντησε οργανωμένα και αποφασιστικά το συνδικαλιστικό κίνημα των εκπαιδευτικών και των δύο βαθμίδων. Με πρόταση για απεργία/αποχή που κατέθεσε το ριζοσπαστικό ρεύμα του κλάδου, με επισκέψεις σε κάθε σχολείο, με συνελεύσεις αγώνα, με συντονισμό Συλλόγων ΠΕ και ΕΛΜΕ έσπασαν τον αρχικό δισταγμό και συγκρότησαν εκείνο το δυναμικό που συμπαρέσυρε τις ηγεσίες των ΔΟΕ-ΟΛΜΕ να την υιοθετήσουν όταν πια έγινε εμφανής η αποφασιστικότητα των εκπαιδευτικών της τάξης να συγκρουστούν με τις κυβερνητικές πολιτικές.

Τον Μάιο το σύνολο των εκπαιδευτικών συμμετείχε στην απεργία-αποχή από την

αυτοαξιολόγηση των σχολείων, με αποτέλεσμα ο κυβερνητικός σχεδιασμός να μην εφαρμοστεί. Μέσα στο καλοκαίρι η κυβέρνηση και η Κεραμέως με μια σειρά εγκυκλίους επιχειρούν να τρομοκρατήσουν τους εκπαιδευτικούς που δεν συμμετέχουν στην αυτοαξιολόγηση, με απειλές για περικοπή μισθών, για μη πρόσληψη των αναπληρωτών, για ακύρωση του διορισμού των νεοδιόριστων και για απαγόρευση των στελεχών να διεκδικήσουν θέση στελέχους στις επόμενες υπηρεσιακές κρίσεις. Οι απειλές άμως έπεισαν στο κενό. Σεπτέμβριο και Οκτώβριο το 95% των εκπαιδευτικών υπογράφει ενάντια στην αξιολόγηση και δεν συμμετέχουν στις ειδικές συνεδριάσεις που καλούνται διευθυντές-ριες των σχολείων. Στο πλευρό της Κεραμέως παραμένουν τα στελέχη που φροντίζουν την καριέρα τους, πρόθυμοι και πρόθυμες, ευελπιστώντας ανέλιξη στην εκπαιδευτική ιεραρχία, οι ΔΑΚΕ – ΠΕΚ (πασδόκοι) στην ΟΛΜΕ και καλυμμένα η ΔΗΣΥ (πασδόκοι) στη ΔΟΕ. Η αποφασιστικότητα της βάσης των εκπαιδευτικών δεν άφησε περιθώρια αμφισβήτησης του αγώνα σε καμία πλευρά. Οι κυβερνητικές απειλές, η συκοφαντία των υπάκουων ΜΜΕ, οι υλικοί εκβιασμοί έπεισαν στο κενό.

Η κυβέρνηση και η Κεραμέως πέρασαν στην αντεπίθεση χρησιμοποιώντας το βαρύ τους όπλο που αξιοποιούν πάντοτε όταν θέλουν να καταστείλουν εργατικούς και κοινωνικούς αγώνες. Τη βαθιά ταξική δικαιοσύνη που σε χρόνο ρεκόρ με βάση τον αντισυνδικαλιστικό νόμο Χατζηδάκη βγάζει παράνομη την απεργία/αποχή των ΔΟΕ - ΟΛΜΕ - ΟΙΕΛΕ και παράνομη και καταχρηστική την απεργία/αποχή που κήρυξε στη συνέχεια η ΑΔΕΔΥ.

Οι αποφάσεις αυτές δεν τρομοκράτησαν τον κόσμο της εκπαίδευσης. Στην απεργιακή κινητοποίηση της Δευτέρας 11 του Οκτώβρη έκλεισαν όλα τα σχολεία και χιλιάδες εκπαιδευτικοί συμμετείχαν στα συλλαλητήρια και τις πορείες σε όλη τη χώρα. Η κρατική βία με ΜΑΤ, χημικά και αύρες νερού που στάλθηκαν εναντίον τους στη μεγάλη πανεκπαιδευτική πορεία της Αθήνας δεν κατόρθωσε να τους γονατίσει.

Μέχρι τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές ο αγώνας των εκπαιδευτικών για την υπεράσπιση του δημόσιου δωρεάν σχολείου, των μορφωτικών δικαιωμάτων των παιδιών και των εργασιακών τους δικαιωμάτων συνεχίζεται με όλα τα μέσα και δλούς τους τρόπους.

Ντίνος Παντελίδης

Να κερδίσουμε τη μάχη στη Βόρεια Εύβοια

Hκλιματική αλλαγή είναι εδώ. Αυτό θα μπορούσε να είναι ένα πιθανό συμπέρασμα από τις φετινές πυρκαγιές στην Ελλάδα και γι' αυτό ακριβώς θα πρέπει να τοποθετήσουμε το ζήτημα της κλιματικής κρίσης στο επίκεντρο της πολιτικής. Προφανώς η κλιματική κρίση δεν είναι κάτι που επιφέρει τα ίδια αποτελέσματα όπου και να εκδηλωθεί. Ο όρος φυσική καταστροφή, που τον χρησιμοποιούν πολλοί ιθύνοντες για να αποκρύψουν τις ευθύνες τους, στην περίπτωση της Εύβοιας κραυγάζει ότι υπήρξε σαφής κυβερνητική ευθύνη. Στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στη Βόρεια Εύβοια η καταστροφική φωτιά του Αυγούστου βοηθήθηκε πολύ από την παντελή αδιαφορία της κυβέρνησης και των αρμόδιων, από την παντελή έλλειψη μέσων αλλά και στρατηγικής – πλην της νεοφιλεύμεθερης που συμπυκνώνεται στην ελαχιστοπίηση των δημόσιων υποδομών. Όπως έγινε φανερό και στην κρίσιμη υπόθεση της πανδημίας, παρότι είναι αδιαμφισβίτη πότι χωρίς δημόσιες υποδομές και προσωπικό δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν κρίσεις και να καλυφθούν σημαντικές ανάγκες για την κοινωνία, ο ακροδεξιούλης νεοφιλεύμεθερισμός που κυβερνά τη χώρα μας δεν δέχεται να πάρει μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση. Αντιθέτως μάλιστα, είναι αποφασισμένος να θυσιάσει ανθρώπους, περιβάλλον και ζωτικές υποδομές προκειμένου να μην απειληθεί η ιδεολογική ηγεμονία που προσπαθεί να αποκτήσει στην κοινωνία περί των αχρείαστων δημόσιων αγαθών και της χρήσιμης ιδιωτικοποίησης ζωτικών τομέων – που ακόμα όμως θεωρούνται από τους πολλούς αγαθά – και που τους διεκδικεί μανιακά το κεφάλαιο για να τους εμπορευματοποιήσει... κι αλλο [π.χ., ενέργεια, παιδεία, υγεία, δάση, βουνά]. Γενικότερα είναι φανερό ότι αυτή η κυβέρνηση επιθυμεί πολύ τη διά παντός αλλαγή παραδείγματος και επιχειρεί νομοθεσίες που προέρχονται από διαβόητα συστήματα όπως αυτό που εγκατέστησε ο Πινοσέτ στη Χιλή, δηλαδή ιδιωτικοποίηση δλων των τομέων και κα-

τάργηση της κοινωνικής ασφάλισης, του οκταώρου και των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Κατάργηση του δικαιώματος στην απεργία και κατάργηση των συνδικάτων. Αυτά ισχύουν στη Χιλή – και αλλού –, όπου ακόμα και η πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι ιδιωτική. Και ιδιωτική και υποχρεωτική, οπότε οι γονείς δανείζονται από τις τράπεζες (προβλέπεται) προκειμένου να πάνε τα παιδιά τους στο σχολείο μιας και ο βασικός μισθός είναι 250 ευρώ.

Μέσα σ' αυτά τα όνειρα που έχει η Δεξιά στη χώρα μας, δεν έχει χώρο η αξιοβίωτη ζωή για τους πολλούς και φυσικά το περιβάλλον αντιμετωπίζεται ως πόρος προς κερδοφορία και η πιθανή καταστροφή δασών ως παράπλευρη απώλεια της «σωστής» πολιτικής τους και του οράματος για ακόμα περισσότερα κέρδη για τους λίγους. Ως εκ τούτου, καμιά φροντίδα δεν υπάρχει ούτε και πρόκειται να υπάρξει για να διατηρηθεί το περιβάλλον και ο φυσικός πλούτος της χώρας ως έχουν. Οπότε δεν είναι και παράξενο που τα μέσα πυρόσβεσης π.χ. είναι πολύ λίγα και απαρχαιωμένα και άρα δεν μπορούν να ανταποκριθούν. Έτσι επιλέχτηκε στην περίπτωση των πυρκαγιών του καλοκαιριού ο επικοινωνιακός τρόπος αντιμετώπισης, δηλαδή να μην καεί το Τατόι και η Βαρυμπόμπη γιατί θα στοίχιζε πολύ περισσότερο στην κυβέρνηση από το να καεί η Εύβοια. Είναι απλές οι προτεραιότητες στον καπιταλισμό, δεν υπάρχουν αδιέξοδα. Κι έτσι μια μικρή φωτιά σε συνθήκες άπνοιας αφέθηκε να ρημάξει όλη τη Βόρεια Εύβοια και πάνω από 500.000 στρέμματα να γίνουν στάχτη μαζί με υποδομές, αγροτικά παραγωγή, πόρους, εργασία.

Μέσα στο ζόφο που εξελίχτηκε υπάρχει κι ένα «ευτυχώς!». Ευτυχώς, μέσα στις στάχτες και τα αποκαΐδια άνθισε ένα πολύτιμο λουλούδι. Η αλληλεγγύη. Στην κρίσιμη αυτή ώρα κινητοποιήθηκαν κάποιες κοινωνικές και κινηματικοπολιτικές δυνάμεις που έχουν την αλληλεγγύη ψηλά στις προτεραιότητές τους. Σχεδόν αυτόματα λειτούργησαν κάποια αντανακλαστικά που αφήνουν περιθώριο στην αισιοδοξία ότι θα

διεκδικηθούν δυναμικά πολλά από τα αιτήματα των κατοίκων. Εμείς βρεθήκαμε ως Δίκτυο για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα αφέσως μετά τις φωτιές και για καιρό στη Βόρεια Εύβοια βοηθώντας σε ό,τι μπορούσαμε να συνδράμουμε τους κατοίκους, δημιουργώντας δεσμούς με την τοπική κοινωνία και την τοπική συνέλευση αγώνα. Μαζί μας βρέθηκαν και άλλοι άνθρωποι απ' όλη την Ελλάδα και μέχρι σήμερα αυτό που χτίστηκε, στην κυριολεξία μέσα στις στάχτες, συνεχίζει βήματα προς τη διεύρυνση και την ευρύτερη καμπάνια κινητοποίησης για τη Βόρεια Εύβοια που τα πλήγματά της είναι πολλαπλά αν προσθέσουμε και τις πρόσφατες πλημμύρες.

Στο αφιέρωμα που ακολουθεί περιλαμβάνονται κείμενα που δίνουν μια εικόνα των δράσεων αλληλεγγύης στη Β. Εύβοια, των δράσεων για την αποκατάσταση ζημιών σε μικροκλίμακα, για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος – όσο αυτό μπορεί να συμβεί –, για τις αποζημιώσεις των ανθρώπων που τα έχασαν όλα μέσα σε λίγες ώρες, για τη συλλογική δράση για την Εύβοια, για την αντίσταση στην προσπάθεια εκμαυλισμού της τοπικής κοινωνίας από τις «φιλάνθρωπες» εταιρείες που «αναλαμβάνουν να βοηθήσουν» την περιοχή. Ιδιαίτερα προβάλλουμε το Δελτίο της Συνέλευσης Αγώνα Βόρειας Εύβοιας Η κνουόκλα, γιατί αποτελεί σημαντικό παράδειγμα αυτοοργάνωσης και εξωστρέφειας. Τα καμένα και γυμνά βουνά της Εύβοιας ανοίγουν προφανώς την όρεξη σε διάφορους κερδοσκόπους, τους επονομαζόμενους «επενδυτές». Δεν θα τους είναι τόσο εύκολο όσο νομίζουν να μετατρέψουν τη Βόρεια Εύβοια σε παράδεισο κερδοφορίας για λίγους και εκλεκτούς της κυβέρνησης και των φίλων της. Οι άνθρωποι θέλουν να συνεχίσουν να ζουν στον τόπο τους με τον τρόπο που οι ίδιοι και οι ίδιες θέλουν και θα αγωνιστούν πολύ γι' αυτό. Σ' αυτό τον αγώνα δεν είναι μόνοι, δεν είναι μόνες!

Κυριακή Κλοκίτη

Δάσος είναι το ασυνείδητο

Όσοι ζουν και αναπνέουν με το παράλογο, εμμονικό και ιδεοληπτικό δόγμα «Νόμος Και Τάξη», δεν μπορεί παρά κάπου βαθιά μέσα τους να εχθρεύονται το δάσος.

«Γιατί το δάσος υπήρξε πάντα το τυφλό σημείο του Νόμου. Στο δάσος χάνεται ο προσανατολισμός, χάνονται τα όρια, χάνεται ο έλεγχος, είναι ο χάρος όπου χανόμαστε. Και σε πολλές περιπτώσεις αυτό το χάσιμο ισοδυναμεί με την ελευθερία. Το δάσος ήταν ο τόπος καταφυγής φυγάδων κι αποσυνάγωγων, άντρο ληστών και παρτιζάνων, φανταστική εστία απροσδιόριστων απειλών, μαγισσών και ξωτικών. Στο δάσος η φύση συγκεντρώνει όλο της το σφρίγος σε έναν πανίσχυρο οργανισμό που εκμηδενίζει την ανθρώπινη αλαζονεία και την τυφλή χρησιμοθηρική της λογική, που γελοιοποιεί τους ψυχαναγκασμούς της τάξης και της ασφάλειας, που ξυπνά τα αρχέγονα έναστικα και τη δυσανέξια σε κάθε ζυγό. Δάσος είναι το ασυνείδητο του πολιτισμού» (από ανάρτηση στο fb του Κώστα Μανωλίδη).

Φέτος και μέχρι τώρα κάηκαν δάση όσο σε περισσότερο από πέντε χρόνια στον μέσο όρο της προηγούμενης 8ετίας (2012-2020). Οι κλιματικοί παράγοντες καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τη συχνότητα, αλλά και λιγότερο την έκταση των πυρκαγιών. Η έκταση των πυρκαγιών διαμορφώνεται από παράγοντες όπως η οργάνωση της πυροπροστασίας, το είδος και ο τρόπος χρήσης των ανθρώπινων και μηχανικών πόρων. Τη φωτιά, εάν σου ξεφύγει και πάρει διαστάσεις, δύσκολα την σταματάς με τα αεροπλάνα και τα ελικόπτερα το καλοκαίρι, τη φωτιά τη σβήνεις από τον χειμώνα με τις εργασίες πρόληψης (καθαρισμοί, αραιώσεις, συντήρηση δασόδρομων κ.α.) και άμεσης επέμβασής στην έναρξη της πυρκαγιάς.

Το 1993 η Διακομματική Κοινοβουλευτική Επιτροπή, που είχε συσταθεί ένα χρόνο νωρίτερα για να μελετήσει σε βάθος το πρόβλημα των πυρκαγιών και να υποδείξει τρόπους οργάνωσης της δασοπροστασίας για τη μακροπρόθεσμη και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, κατέληξε σε ομόφωνο πόρισμα, σε ομόφωνες προτάσεις. Αντίστοιχο έγινε και μετά τις φωτιές του 2007 και μετά το Μάτι, με το πόρισμα του 2018 (επιτροπή Γκολντάμερ), όλα με διακομματική συναίνεση, τίποτα ίντελάχιστα έγιναν.

Η Ελλάδα έχει αντισεισμικό κανονισμό, θα έπρεπε όμως να έχει και αντιπυρικό, για το πού χτίζουμε, με τι υλικά, τι φυτεύουμε στο οικόπεδο, υποχρεωτικές δεξαμενές νερού κ.τ.λ. Από τις υπερπυρκαγιές υπα-

θρου καίγονται άνθρωποι, άγρια ζώα, κοπάδια, μελίσσια, δάση, καλλιέργειες, επιχειρήσεις, υποδομές. Τεράστιες ζημιές εκατομμυρίων ευρώ.

Το δάσος χαλέπιου και τραχείας πεύκης θα καεί ακόμα κι από φυσικές αιτίες και θα αναγεννηθεί μόνο του εύκολα, αφού έχει προσφέρει στις φωτιές. Οποιαδήποτε επέμβαση στο δασικό έδαφος με βαριά μηχανήματα, π.χ. για αναδάσωση, θα καταστρέψει τη φυσική αναγέννηση. Οποιαδήποτε προσπάθεια για αλλαγή του πεύκου κινδυνεύει με αποτυχία. Περιμένουμε δύο τρία χρόνια να κάνει η φύση τη δουλειά της και μετά θα πρέπει, εάν χρειάζεται, να επέμβουμε με τεχνητές αναδασώσεις

Πού θα βρούμε δασικά είδη για φυτεύσεις, προσφέροντας στις τοπικές συνθήκες δόταν τα δασικά φυτώρια έχουν κλείσει όλα;

Θα πρέπει άμεσα με ευθύνη της Δασικής Υπηρεσίας να ιδρυθεί δασικό φυτώριο στη Βόρεια Εύβοια, με συλλογή από τώρα γηγενών σπόρων, και τη φύτευσή τους στο φυτώριο, ώστε να συμπληρωθεί μετά 2-3 χρόνια η φυσική αναδάσωση όπου είναι απαραίτητο.

Το κράτος σηκώνει τα χέρια ψηλά και τελευταία στιγμή προσπαθεί να συμμαζέψει τα ασυμμάζευτα, γιατί:

- Η ζωή της υπαίθρου δεν είναι κεντρική προτεραιότητά του, είναι όμως οι μεγάλες κατασκευαστικές που, μετά τις ιδιωτικές εθνικές οδούς, θα κατασκεύασουν και δάση όχι ακριβώς ιδιωτικά, αλλά προφανώς μετά θα βάλουν και διόδια γιατί τα κατασκεύασαν και τα προστεύουν ή καλύτερα τα συντηρούν.

- Δεν είχε προβλέψει 20-30 μικρά πυρο-

του πολιτισμού

αφίερωμα

σβεστικά 4X4 με ένα τόνο νερό να περιπολούν στην Εύβοια έξι μήνες το καλοκαίρι. Δεν είχε δασεργάτες να κάνουν καθαρισμούς και αραιώσεις στο δάσος όλο το χρόνο και να ξέρουν το δάσος σαν την παλάμη τους και να σβήσουν κάθε φωτιά πριν να γίνει πυρκαγιά και να καθοδηγήσουν τις δυνάμεις πυρόσβεσης όταν είναι απαραίτητο.

- Δεν στελεχώνει σήμερα τα πυρόπληκτα δασαρχεία της Εύβοιας με δασολόγους ειδικευμένους στη διαχείριση δασών μετά τη φωτιά και στα μικρά φράγματα, αλλά έβγαλε προκηρύζεις για δημητίες.
- Δεν στέλνει γεωπόνους με ειδίκευση στη διαχείριση ελαιώνων μετά τη φωτιά.
- Δεν προσπαθεί να λύσει το θέμα των δασικών χαρτών, αλλά το καθυστερεί και εισάγει νεολογισμούς όπως «οικιστική

πύκνωση» κ.λπ., αφήνοντας ελπίδες σε μελλοντικούς καταπατητές.

Και βέβαια το κράτος πρέπει να δώσει κίνητρα να ασχοληθεί ξανά ο κόσμος επαγγελματικά στην ύπαιθρο, ρετσινάδες, δασεργάτες, μελισσοκόμοι, γεωργοί, κτηνοτρόφοι. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι που θα δραστηριοποιούνται μέσα στο δάσος, θα επέμβουν άμεσα στην εκδήλωση πυρκαγιάς, αφού θα είναι κοντά και το δάσος είναι η δουλειά τους.

Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Σωματείου Ρητινοκαλλιεργητών – Δασεργατών Εύβοιας τα λέει όλα. Ζητάει την απασχόληση των πληγέντων στις εργασίες αποκατάστασης, αντιπλημμυρικών έργων τα πρώτα 2-3 χρόνια αλλά και στη φροντίδα ανάπτυξης του καμένου δάσους τις επόμενες 2-3 δεκαετίες. Η οικονομική στήριξη

τους είναι απαραίτητη μέχρι να επανακάμψει το δάσος για ρετσίνη, μελίσσια, μέχρι να ξαναγίνουν παραγωγικές οι ελιές, θα περάσουν τα χρόνια για την επαναεισαγωγή της εκτατικής κτηνοτροφίας και τότε θα έχουμε και την παραγωγική διαδικασία αλλά και ένα δάσος υγίες, καθαρισμένο και προστατευμένο από μελλοντικές καταστροφικές πυρκαγιές.

Το πρώτο κύμα αλληλεγγύης που δόθηκε από το λαό ήταν μεγάλο, απαραίτητο και παρηγορητικό για τους ντόπιους. Το δεύτερο όμως που θα πει τι πρέπει να γίνει από εδώ και πέρα θα είναι το αποφασιστικό και προφανώς θα εμπεριέχει αυτοοργάνωση, συλλογικότητα και αλληλεγγύη.

Δημήτρης Τσιάρας
δασολόγος

Οδοιπορικό στη Β. Εύβοια Ένα κάμπινγκ του Δικτύου

Aπό τις αρχές του καλοκαιριού άρχισαν τα μηνύματα και τα μέιλ στις λίστες του Δικτύου για το καθιερωμένο κάμπινγκ στο τέλος του Αυγούστου. Βγήκε το πρόγραμμα των συζητήσεων, οριστικοποιήθηκε ο τόπος. Για δεύτερη χρονιά θα πάμε στις Ροβιές. Φτάσαμε στον Αύγουστο και στις τυπικές λεπτομέρειες (μετακινήσεις, πράγματα κ.λπ.), ώσπου όλα άλλαξαν. Φωτιά στην Εύβοια, στις Ροβιές, στη Λίμνη...

Το φετινό κάμπινγκ του Δικτύου στις Ροβιές έμελλε να μετατραπεί σε κέντρο δράσεων στις πυρόπληκτες περιοχές της Β. Εύβοιας, σε κύτταρο αλληλεγγύης προς όλους όσοι είχαν ανάγκη.

Μετά την πρώτη αμπχανία μπροστά στην ανατροπή των αρχικών μας σχεδιασμών, η απόφαση για πολυήμερη έμπρακτη αλληλεγγύη στη Β. Εύβοια ήταν ομόφωνη και άμεση.

Έτσι οργανώθηκε η πρώτη αποστολή από Αθήνα και Θεσσαλονίκη αρχές Αυγούστου αμέσως μετά τη φωτιά, άτομα, αυτοκίνητα, εργαλεία και όλα τα απαραίτητα όπως μάσκες με φίλτρα, γάντια δερμάτινα, γιλέκα φωσφοριζέ κ.λπ. Διαμονή στο κάμπινγκ το οποίο παραχωρούσε δωρεάν ο ιδιοκτήτης για να μένουν όλοι οι αλληλέγγυοι που έρχονταν στην περιοχή για να βοηθήσουν. Έκτοτε άρχισε ένα διαρκές πήγαιν' έλα απόμων, παρεών, ομάδων, πρωτοβουλιών, οργανώσεων από διάφορα σημεία της Ελλάδας που κατέφθαναν εκεί για τον ίδιο σκοπό.

Αυτό που συνέβη το επόμενο 20ήμερο ήταν συγκλονιστικό. Το πώς οργανώθηκε όλη η «επιχείρηση» δεν το κατάλαβε κανείς! Εκτός από τις βραδινές συνελεύσεις, όπου εκτιμόσαμε την κατάσταση σύμφωνα με τα δεδομένα που είχαμε κάθε μέρα και οργανώναμε τις επόμενες κινήσεις, δεν υπήρχε κάποιος άλλος συντονισμός.

Ο κόσμος του κάμπινγκ άρχισε να πηγαίνει στα χωριά και βλέποντας την κατάσταση να μιλάει με προέδρους και με κατοίκους δηλώνοντας διαθεσιμότητα για ότι χρειαστεί. Υπήρχαν και άλλα άτομα στην ευρύτερη περιοχή και έτσι άρχισε η επικοινωνία μεταξύ όλων για τα διάφορα σημεία που θα μπορούσαμε να βοηθήσουμε.

Ανεβαίνοντας στη Β. Εύβοια ήδη από τις πρώτες στροφές στην Κήρινθο, μετά το Μαντούδι, το καταπράσινο, ζωντανό, πανέμορφο τοπίο αρχίζει να αλλάζει και όσο ανεβαίνει κανείς και μπαίνει στα «καμένα» αντικρίζει ένα τοπίο μαύρο, ζοφερό, νεκρό. Απορία, σφρίξιμο, θλίψη, αγανάκτηση, θυμός! Τα συναισθήματα αυτά κυριαρχούσαν όλο αυτό το διάστημα και γίνονταν όλο και πιο έντονα όσο «οργώναμε» όλη τη Β. Εύβοια και

γνωρίζαμε και μιλούσαμε με ανθρώπους που δεν ήξεραν τι να πουν και τι να κάνουν. Βίωσαν τον τρόμο από τη φωτιά, την εγκατάλειψη από το κράτος και τώρα κοιτούσαν τα κατεστραμμένα σπίτια τους και τις επιχειρήσεις τους, το καμένο δάσος, τα καμένα χωράφια και τα ζώα τους, σκέφτονταν το αβέβαιο μέλλον και βρίσκονταν σε απόγνωση!

Κεράμεια: Με τον πρόεδρο της κοινότητας, κάτοικους και άλλους αλληλέγγυους νεολαίους, έγινε κόψιμο δέντρων και σουλούπωμα του χώρου της πλατείας και της Παιδικής χαράς. Πολλά χέρια, καλό και γρήγορο αποτέλεσμα. Καθαρίσαμε και «ημερέψαμε» την αυλή της κυρά-Παρασκευής! Καθαρίσαμε το σχολείο του χωριού, που δεν λειτουργούσε αλλά το χρησιμοποιούσαν σαν

ξενώνα για επισκέπτες ή εργάτες που βρίσκονταν στο χωριό και δεν είχαν στέγη.

Τσαπουριά: Καθαρίσαμε την αυλή του κ. Νίκου από τα μπάζα, και τους τοίχους από τη μαυρίλα. Φροντίσαμε το ημικατεστραμμένο, μέσα και έξω, σπίτι της Αλεξίας.

Λίμνη: Στο Λύκειο κουβαλήσαμε και βοηθήσαμε στην ταξινόμηση πραγμάτων αλλά και στο γηροκομείο στη μεταφορά εμφιαλωμένων νερών και τροφίμων. Μοιράσαμε προκρύζεις για το συλλαλητήριο στη Στροφιλιά.

Αχλάδι: Βοηθήσαμε σε κάποιο σπίτι που είχε πρόβλημα στη στέγη.

Κουρκουλού: Συναντήσαμε τον πρόεδρο και παραδόσαμε υγειονομικό υλικό.

Ψαροπούλι: Πήγαμε στη Σαπφώ, δύο βήματα από τα Βασιλικά. Με τον αδερφό της, μόνοι τους, έσωσαν το κτήμα, όπως συνέβη σε άπειρες περιπτώσεις στην Εύβοια όπου οι κάτοικοι δεν υπάκουσαν (ευτυχώς) την εντολή «εκκενώστε». Άλογα, χήνες, πάπιες, κατσίκες κι ένας γάιδαρος... Ο κόκορας καφαλισμένος αλλά λαλίστατος! Από εκεί η φωτιά έκανε μιάμιση μέρα να φτάσει στα Βασιλικά και παρ' όλα αυτά ουδείς την εμπόδισε!

Αγία Άννα: Μέλη του Δικτύου παρευρέθηκαν, γνωρίστηκαν και συζήτησαν με τη

διαφορετικό από τα άλλα...

Συνέλευση Αγώνα Β. Εύβοιας, μια ομάδα ανθρώπων που συναντήθηκε με αφορμή τις φωτιές.

Σιγά σιγά οργανώθηκε και η κουζίνα του Δικτύου, όπου τα απογεύματα γυρίζοντας κατάκοποι, αφού «ξεπλέναμε» στη θάλασσα τη μαυρίλα (εσωτερική και εξωτερική), καθόμασταν όλοι μαζί, τρώγαμε και συζητούσαμε.

Τις τελευταίες μέρες του Αυγούστου

δώσουν χαρά, ελπίδα, συγκίνηση, κουράγιο, παρηγοριά.

Όλοι ξέρουμε ότι μια τέτοια δράση δεν μπορεί να υποκαταστήσει το κράτος και τη φροντίδα που θα έπρεπε να παρέχει στους πολίτες, αλλά έχει τη δύναμη να αλλάξει πολλά. Πρώτα απ' όλα συνειδήσεις. Και βλέπουμε τώρα πόσες ομάδες συστάθηκαν, οργανώθηκαν, κινητοποιήθηκαν στη Β. Εύβοια

κατοίκων.

Όσο για μας, φεύγοντας από την Εύβοια και τότε και τώρα υποσχεθήκαμε στους εαυτούς μας, στους ανθρώπους που γνωρίσαμε και στους συντρόφους από τη Συνέλευση Αγώνα ότι θα είμαστε κοντά τους όποτε και σε ό,τι χρειαστεί. Οι εξελίξεις ενίσχυσαν την απόφαση αυτή, καθώς έγιναν ολοφάνερα πια τα σχέδια της κυβέρνησης

έγινε τελικά και η καθιερωμένη πανελλαδική συνάντηση του Δικτύου και όλοι και όλες μαζί συζητήσαμε για την κατάσταση, τις δράσεις που είχαν προηγηθεί αλλά και για τη συνέχεια. Όμως η σκέψη όλων ήταν στο πού θα πάμε την επόμενη μέρα. Είχαμε γίνει πλέον σχεδόν μια παρέα με τους υπόλοιπους αλληλέγγυους-ες που συναντήσαμε εκεί. Ήμασταν μαζί στο φαγητό, στις συζητήσεις, στα προγράμματα.

Την προτελευταία μέρα είχαμε οργανώσει πορεία στη Λίμνη. Με τα πανό μας και μαζί με τους υπόλοιπους αλληλέγγυους διασχίσαμε την πόλη, έγινε παρέμβαση με ντουντούκα και με φυλλάδια και συζητήσαμε με κατοίκους.

Όλο αυτό το διάστημα η επαφή που είχαμε με τους ντόπιους αλλά και με τους άλλους αλληλέγγυους-ες που συναντήσαμε εκεί, μας σημάδεψε. Συναισθήματα και αξίες όπως αλληλεγγύη, συντροφικότητα, σύμπνοια, συνεργασία, βοήθεια, κατανόηση, ανιδιοτέλεια – με μια λέξη, ανθρωπιά – προσφέρθηκαν απλόχερα από όλους και όλες και προς όλους και όλες και κατάφεραν έστω και για λίγο να διώξουν τη μαυρίλα, το φόβο, την αγωνία, την απογοήτευση, τη θλίψη από τα μάτια των ντόπιων και να

και διεκδικούν και παλεύουν οραματιζόμενοι μια άλλη, καλύτερη ζωή στον τόπο τους και με τους όρους τους.

Έτσι το σχέδιο μας να γίνει μια παρέμβαση στην Εύβοια που να είναι αποτελεσματική αλλά να έχει και συνέχεια, πάρνει σάρκα και οστά και με βάση τις πολιτικές εξελίξεις, τις πληροφορίες που πήραμε και τις ανάγκες που διαπιστώσαμε. Έτσι μπορούμε σιγά σιγά να οργανωνόμαστε μαζί με τους ντόπιους για όσες παρεμβάσεις χρειαστούν για τα ζητήματα αυτά.

Ήδη ένα από τα πιο σημαντικά θέματα που αναδείχτηκε ήταν οι αποζημιώσεις των σπιτιών, των επιχειρήσεων και των καλλιεργειών. Έτσι, μαζί με αλληλέγγυους μηχανικούς από το συνδικαλιστικό σχήμα ΑΡΑΓΕΣ που δραστηριοποιείται στο ΤΕΕ και συνδικαλιστές από την ΕΜΔΥΔΑΣ πραγματοποιήθηκαν ενημερώσεις για όλα όσα προβλέπονται στα ΦΕΚ, σε δύο εκδηλώσεις που οργανώθηκαν στην Αγ. Άννα και στην Ιστιαία από τη Συνέλευση Αγώνα Β. Εύβοιας. Οι παρεμβάσεις αυτές θα συνεχιστούν σε σύντομο χρόνο στο πλαίσιο μιας όσο πιο πλατιάς καμπάνιας γίνεται για τη Β. Εύβοια. Ήδη, ακόμα και από τη Γερμανία, συνδικαλιστές συναντούν τα αγωνιζόμενα κομμάτια των

για την εκμετάλλευση της περιοχής μέσω «φιλάνθρωπων» εταιρειών που «αναλαμβάνουν» αποκαταστάσεις και άλλα έργα αλλά και ακόμα πιο φανερή η ανικανότητά της να ανταποκριθεί στις άμεσες ανάγκες των πληγέντων. Στα προβλήματα προστέθηκαν και τα πλημμυρικά φαινόμενα, που ήταν αναμενόμενα μετά την τεράστια καταστροφή των δασικών εκτάσεων, για τα οποία η κυβέρνηση ανερυθρίστα διά του εκπροσώπου της δήλωσε πως «οι ζημιές είναι χαμηλά προς τη θάλασσα, μη συνδέουμε τις ζημιές με τα καμένα!»

Μετά από όλα αυτά σκέφτεται κανείς τι θα ακολουθήσει.... Ας μη σταθούμε στις φρούδες ελπίδες που προσφέρει η κυβέρνηση αλλά στη στάση των κατοίκων: «Πολεμόσαμε μόνοι και μόνες μας με τη φωτιά. Τα χωριά μας τα έσωσε η ετοιμότητα, το θάρρος, η αλληλεγγύη, η αλληλοβούθεια, η αυτενέργεια και η ανυπακοή στις διαταγές της κυβέρνησης περί εκκένωσης των χωριών».

Έτσι θα συνεχίσουμε!

Αγγελική Καλαχάνη

η κνούκλα

ΔΕΛΤΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΑΓΩΝΑ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑ (ΣΑΒΕ)

ΦΥΛΛΟ 1- ΕΤΟΣ ΜΗΔΕΝ- 75ΜΕΡΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΦΩΤΙΑ- ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2021- ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΜΕΣ' ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ ΤΟ ΚΑΜΕΝΟ ΑΝΤΙ ΓΙΑ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΑ ΜΑΣ ΣΤΕΙΛΑΝΕ ΤΟΝ ΜΠΕΝΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ Β. ΕΥΒΟΙΑΣ ΣΗΜΑΙΝΕΙ:

ΠΡΩΤΑ ΣΑΣ ΚΑΙΜΕ- ΜΕΤΑ ΣΑΣ ΠΝΙΓΟΥΜΕ
**ΩΣΤΕ ΝΑ ΣΑΣ ΔΙΩΞΟΥΜΕ
ΚΑΙ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ**
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΟΥΜΕ ΤΗΝ Β. ΕΥΒΟΙΑ
ΜΕ ΝΕΟ ΔΑΣΟΣ- ΝΕΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ
ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΠΕΡΙΦΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ
ΞΕΠΟΥΛΗΜΑ ΣΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

**ΣΤΟ ΑΣΥΔΟΤΟ ΦΑΓΟΠΟΤΙ
ΝΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΣΟΥΜΕ
ΣΤΟ ΛΑΙΜΟ**

ΜΠΕΝΟΒγαίνοντας στα Καμένα.
Που στοχεύει η επιτροπή Μπένου:
σελ 2

Καμία εμπιστοσύνη σε αυτούς που παρουσιάζουν την καταστροφή μας ως ευκαιρία.
σελ 3

Πλημμυρίσαμε από λόγια και κοροϊδία.
σελ 4

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ
ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΣΤΟ 100%
ΚΑΜΙΑ ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΗΣΗ ΓΗΣ- ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΉΤΑΝ ΕΙΝΑΙ
ΚΑΙ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΑΓΑΘΟ
ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΕ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΣ ΜΙΣΘΟΥΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ
ΕΞΩ ΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΑΝΑΔΟΧΟΙ
ΑΓΩΝΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΝΙΚΗ

αφερεθα

ΠΛΗΜΜΥΡΙΣΑΜΕ ΑΠΟ ΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΡΟΪΔΙΑ

Στις 2 Σεπτέμβρη στον επίσημο ιστότοπο του δασαρχείου αναρτήθηκε ένα άρθρο με τίτλο «Έντοπισμός πλημών προβλημάτων στην περιοχή της Β. Εύβοιας μετά την πυρκαγιά της 3ης Αυγούστου 2021», όπου ανέμεσα στα άλλα αναφέρονται τα εξής: «Από τα διαθέσιμα στοιχεία του εδαφολογικού κάρτη της Δασικής Υπηρεσίας διαπιστώθηκε ότι οι κατηγορίες μπρικού πετρώματος στην καμένη περιοχή είναι κατά πλειστηριασμό (76%) «Τριτογενείς αποθέσεις», δηλαδή εδάφη μαλακά και γόνιμα. Όμως, λόγω αυτών, ο κίνδυνος διάβρωσης είναι υψηλός, ιδιαίτερα εκεί που υπάρχουν μεγάλες τοπογραφικές κλίσεις» (όλο το άρθρο εδώ : <https://dasarxeio.com/2021/09/02/101625/>). Δεν χρειάζονται ιδιαίτερες επιστημονικές γνώσεις για να καταλάβει κάποιος πώς σε περιοχές, όπως η Αγ. Αννα, ο Αχλάδι, ο Κοτσικάς, όπου κάπει το 100% του δάσους, περιοχές με ιδιαίτερο ανάγλυφο, όπου μια σειρά από ρέματα καταλήγουν στη θάλασσα είναι βέβαιος ο κίνδυνος πλημμυρικών φαινομένων. Άλλωστε πριν ακόμα οβθίουν οι φλόγες, όλοι οι κάτοικοι εκτιμούσαμε πως οι πλημμύρες είναι δεδομένες. Η κυβέρνηση, για άλλη φορά, θεωρεί εμάς τους πολίτες πλήθους, αλλιώς πώς μπορεί να εξηγηθεί το γεγονός πως ο κυβερνητικός εκπρόσωπος δηλώνει με περίσσιο θράσος πως «οι ζημιές είναι καμπλά προς τη θάλασσα, μη συνδέουμε τις ζημιές κοντά στη θάλασσα με τα καμένα».

Το κατεστραμμένο δάσος, η κύρια αιτία για τα πλημμυρικά φαινόμενα, ήρθε να προστεθεί στις χρόνες πολυθυέλειες της κρατικής πολιτικής αλλά και των δικών μας συμπεριφορών. Οι κρατικές πολιτισμείς εντοπίζονται στις ασύδοτες αδειοδοτήσεις σε μέρη όπου υπάρχουν ρέματα ή κοίτες ποταμών, στους ελλιπείς πολεοδομικούς κάρτες που δεν αποτυπώνουν τα ρέματα και τα υπόγεια νερά και στις νομιμοποίηση των αυθαιρέτων κτισμάτων που κάθη κυβέρνηση πραγματοποιεί όταν βρίσκεται στην εξουσία. Ταυτόχρονα η πρακτική ορισμένων κατοίκων, που πετούν μπάζα και σκουπίδια (σικούσκευες, στρώματα κλπ) σε κοίτες ποταμών, σε ρεμάτες ή μέσα στο δάσος συνειφέρει στις πλημμύρες. Ενώ ευθύνες έχουν και οι τοπικές αρχές που δεν εξασφαλίζουν κονδύλια και δεν προχωρούν σε αντιπλημμυρικά έργα ή στη συντήρηση των ήδη υπαρχόντων.

Το υπουργείο ανάπτυξης όμως όλα αυτά δεν τα βλέπει, τουναντίον θεωρεί πως όλα πάνε καλά. Μετά τις πλημμύρες, τη Δευτέρα 11 Οκτωβρη προχώρησε σε ανακοίνωση που αναφέρει: α) όλα γίνονται μια χαρά και τα έργα προχωρούν με ταχύ ρυθμό, β) η κυβέρνηση έχει πιστώσει 20 εκατ. ευρώ στα δύο δασαρχεία (Αιγαίν & Ιανιαίας), γ) ευχαριστεί τους ιδιώτες αναδόχους για τα κονδύλια που έχουν προσφέρει και δ) αναφέρει πως καλό είναι να μην παραπονούμαστε γιατί τα αντιπλημμυρικά και αντιδιαβρωτικά έργα συνήθως χρειάζονται ένα και περισσότερα χρόνια να ξεκινήσουν.

Σε σχέση με όλα τα παραπάνω έχουμε να πούμε:

α) Σε αυτό τον ισχυρισμό ισχύει το ρητό πως «πιο μισό αλήθεια είναι ένα ολόκληρο ψέμα». Σε 6 περιοχές της Β. Εύβοιας ενώ υπάρχουν μελέτες, τα έργα δεν έχουν ξεκινήσει εξαιτίας της έλλειψης χρηματοδότησης και της μη ερευστικής ιδιωτών ως αναδόχους.

β) Τι συμβαίνει με αυτά τα λεφτά; Γιατί δεν έχουν ξεκινήσει τα έργα σε όλη τη Β. Εύβοια, αλλά μόνο σε κάποιες περιοχές; Τι περιμένουν οι δασάρχες; Είναι τα χρήματα προς χρήση ή υπάρχουν γραφειοκρατικές αγκυλώσεις; Αν οι μελέτες έχουν ολοκληρωθεί και τα χρήματα υπάρχουν γιατί τα έργα δεν προχωρούν; Πότε επιτέλους θα ενημερωνόμαστε οι κάτοικοι για το τι μέλλει γενέσθαι με τη ζωή μας; Είναι έγκυροι οι ισχυρισμοί του υπουργείου ή πετάει το μπαλάκι στα δασαρχεία για την αποφυγή των ευθυνών; Άλλα ακόμα και σε είναι έτσι και έχει δοθεί στην χρηματοδότηση, είναι τα δασαρχεία επαρκώς στελεχωμένα ώστε να κάνουν τα έργα που τους έχει ανατεθεί; Η κυβέρνηση ακολουθεί την γνωστή τακτική της απαίσωσης των δημόσιων φορέων ώστε να φέρει ιδιώτες «που κάνουν καλά τη δουλειά τους» και τα δασαρχεία να μετατραπούν σε υπερασπιστές των επιειρών; Αναπάντητα ερωτήματα που όμως θα ξεκαθαρίζουν την κατάσταση.

γ) Η κυβέρνηση υιοθετώντας το μοντέλο του πλέον ασύδοτου νεοφιλελευθερισμού, με κάθε ευκαιρία πλέκει το εγκώμιο των επενδυτών. Θα αρκούσε μια δίκαιη φορολογική μεταρρύθμιση να έναντι των επειρώνων όπως τα χρήματα από τη δίκαιη φορολόγηση τους να κατευθύνονται στα δημόσια έργα. Οπότε αντί να τους αποθεώνει θα αρκούσε να τους φορολογεί με τον ίδιο τρόπο που φορολογεί τους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους και θα συγκέντρωνταν τα απαραίτητα κονδύλια. Η βούληση όμως σκοτώνεται στην έμμυτη πραγματικότητα.

δ) Η χρονία ανικανότητας του κράτους σε σχέση με τον σχεδιασμό και υλοποίηση δημόσιων έργων έπειτα από καταστροφές, δεν μπορεί να γίνεται επιχείρημα υπέρ του κράτους. Η έλλειψη συνολικού σχεδιασμού, οι αποριωτικές υλικοτεχνικές υποδομές, τα προσβεστικά οχήματα, στολές κλπ- η υποστελέχωση του πυροσβεστικού σώματος, ανήκουν στις αρροδίτητες του. Είναι υποχρεωμένο να παρέχει στους πολίτες του ασφαλείς όρους διαβίωσης. Θα έπρεπε να τρέπονται που αναφέρουν μια σειρά από έργα που καθυστέρησαν, ως δείγμα σωστής δουλειάς στο τόπο μας.

Τα πλημμυρικά φαινόμενα, σε συνέχεια του αιγαίνουστιατικού ολοκαυτώματος, μας προκαλούν μια διαρκή αναστάτωση και επισφάλεια. Αναρωτιόμαστε τι άλλο μπορεί να μας συμβεί. Θα ζήσουμε; Θα μείνει κάτι όρθιο; Σε αυτή την κατάσταση σοκ πατούν οι κυβερνώντες και περιφέρονται ελεύθερα στα πλημμυρισμένα τοπία με το πρωστείο του λυπτιμένου, μοιράζοντας υποσκέψεις για να μας καθηυτισάσουν. Ποιος όμως μπορεί να κοιμηθεί πάσχα; Στην άλλη πλευρά του νομίσματος βρίσκεται η αυτενέργεια και η αυλλογική οργάνωση και πράξη, ικανές να λύσουν μια σειρά από προβλήματα και να δράσουν ως γιατρικά ενάντια στην επισφάλεια, στην απογόττευση, την παραίτηση και την μοιρολατρεία.

ΤΙ ΖΗΤΑΜΕ; ΤΑ ΑΥΤΟΝΟΤΑ

Συστηματικά, τα τελευταία χρόνια, από την υπαγωγή της κοινωνίας στα μημόνια, οι κρατικοί σχεδιασμοί για την επαρχία αποτυπώνονται στην εγκατάλειψη και την αδιαφορία. Για τους κρατούντες είμαστε αγελάδες για να μας φοροαρμέγουν και πρόβατα για να τους ψηφίζουμε.

- ▶ Η Β. Εύβοια δε αποτελεί την εξιρέση αλλά τον κανόνα αυτής της πολιτικής. Γνωρίζουμε τις ανάγκες στον τόπο μας από πρώτο χέρι. Ανάγκες που αν γίνουν πράξη θα βελτιώσουν σε σημαντικό βαθμό τη ζωή μας. Θα δώσουν κίνητρα να παραμείνουμε στο τόπο και θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας. Ο τόπος μας έχει ανάγκη από:
- ▶ Δημιουργία νοσοκομείων και δομές πρωτοβάθμιας υγείας.
- ▶ Επισκευή και συντήρηση στο σύνολο του οδικού δικτύου της περιοχής.
- ▶ Επαναφορά των απαραίτητων δημοσίων υπηρεσιών (εφορία, ΟΑΕΔ, ΕΦΚΑ κ.α.).
- ▶ Βελτίωση και συντήρηση των σχολικών μονάδων.
- ▶ Βελτίωση και ορθολογικό σχεδιασμό της μετακίνησης των μαθητών.
- ▶ Δημιουργία δημοτικών πολιτιστικών κέντρων για το σύνολο της κοινωνίας.
- ▶ Δημιουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης για τα παιδιά.
- ▶ Δημιουργία κώρων αναψυχής (παιδικές χαρές, θεματικά πάρκα κ.α.)
- ▶ Δημιουργία αθλητικών κέντρων.
- ▶ Κίνητρα για δημιουργία αγροτικών και κτηνοτροφικών συνεταιρισμών.

Αντί που επιτροπή ανασυγκρότησης να εκπονεί μελέτες για τον συνολικό πολεοδομικό και χωροταξικό επανασχεδιασμό, ας προχωρήσει στη δημιουργία των υποδομών που είναι υποχρέωση του κράτους να παρέχει στους πολίτες.

«...Για σένα μόνο είναι, φτωχέ, η πλημμύρα, για τη γυναίκα σου και το σπαριό σου για το οκύλιο σου και το εργαλείο σου, για να μάθεις να είσαι ζητιάνος.

Τα νερό δεν ανεβαίνει στα σπίτια των αφεντάδων που τα χιονισμένα κοιλήρα τους πετούν απ' τη πλυντήρια.

Φάε αυτό τον ακαταμάχητο βόρβορο και αντά τα ερείπια που κοιλυπούν με τους νεκρούς σου που τραβάνε γλυκά προς τη θάλασσα, ανάμεσα στα φτωχικά τραπέζια και στα καμένα δέντρα που πάνε από τάφο σε τάφο σε δείχνοντας τις ρίζες τους.

Πάμπλο Νερούντα

ΕΒΑΛΑΝ ΤΟΥΣ ΛΥΚΟΥΣ ΝΑ ΦΥΛΑΝΕ ΤΑ ΠΡΟΒΑΤΑ ΑΛΛΑ ΕΜΕΙΣ ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΡΟΒΑΤΑ

Η Συνέλευση Αγώνα Βόρειας Εύβοιας, καλεί όλους τους κατοίκους σε επαγρύπνηση. Να μην εμπιστεύονται όλους αυτούς που έχουν στήσει χορό πάνω από την καμένη γη. Να τους δείξουμε σε όλους τους τόνους πως οι ίδιοι και οι πρακτικές τους είναι ανεπιθύμητες στο τόπο μας. Γνωρίζουμε από πρώτο χέρι πως συνεχίζουν να υπόσχονται και να τάζουν, συνεχίζουν να καλλιεργούν ψεύτικες ελπίδες. Υπόσχονται πως θα βολέψουν μια μερίδα του πληθυσμού, αρκεί να τους ψηφίζει και να κοιτάσει τη δουλίτσα του. Ενδεχομένως να συμβεί για μια μικρή αναξιοπρεπή μειοψηφία κατοίκων που κοιτάζει μόνο την πόρτα της. Εάλλου της κοινωνίας μας είναι γαλουχημένη σε ένα πλεταϊκό κομματικό σύστημα, που μόνο κακό προκαλεί στους πολλούς. Ήξει οι κάτοικοι δεν είμαστε μόνοι μας στην επιπρόστιμη πραγματικότητα με τα «μεγάλα λόγια». Αυτές οι παρωχημένες λογικές, δεν απολαμβάνουν την κοινωνική νομιμοποίηση, δεν συστρατεύουν και δεν πείθουν την πλειοψηφία της τοπικής κοινωνίας και σίγουρα εμάς.

Εμείς οι κάτοικοι δεν είμαστε μόνοι μας στην ανάτια στην επιπρόστιμη πραγματικότητα, τη σπικάρη και την αποτινάσμη της μοιρολατρίας, του φιλοτομαρισμού, της αδιαφορίας και της ιδιοτέλειας. Να σπάσουμε το φόβο, τη σιωπή και τις εξαρτήσεις. Να μη ξεχάσμε πως το καλοκαίρ

Αλληλέγγυοι μηχανικοί στη Βόρεια Εύβοια: Ένα λιθαράκι στον αγώνα για να ξανάρθει η ζωή

Οι εικόνες από τα φλεγόμενα μέτωπα το καλοκαίρι του 2021 αποτέλεσαν μια ακόμη διάρρηξη της όποιας κανονικότητας είχαμε στο μαλό μας, τουλάχιστον πριν την πανδημία. Ειδικά στη Βόρεια Εύβοια οι σκηνές μαζικής εγκατάλειψης με πλωτά μέσα των φλεγόμενων παραλιακών οικισμών θύμισαν εικόνες Αποκάλυψης. Σε μια εποχή που η εικόνα έχει αποκτήσει βαρύνουσα σημασία, η πυκνότητα με την οποία εμφανίζονται τέτοιες «μη κανονικές» εικόνες ντύνει σταδιακά με ένα πέπλο κανονικότητας τις κρισιακές καταστάσεις της εποχής μας.

Αυτό βέβαια που μπορεί σπάσει την «κανονικοποίηση» των κρίσεων είναι το βίωμα. Το βίωμα όσων έζησαν στο επίκεντρο των κρίσεων, αλλά και το βίωμα όσων αλληλέγγυα προσέρχονται να προσφέρουν ένα χέρι βοήθειας και να ανακουφίσουν τους πληγέντες. Στην περίπτωση της Βόρειας Εύβοιας, το τραγικό βίωμα των πληγέντων απάλυνε το ποτάμι αλληλέγγυός που αναπτύχθηκε όλο αυτό το διάστημα. Θελοντές πυροσβέστες, άνθρωποι που καθάρισαν τα καμένα σπίτια, είδη πρώτης ανάγκης από όλες τις περιοχές της χώρας. Αυτό ήταν μια πρώτη ισχυρή απάντηση της κοινωνίας ότι δεν θα μείνει κανένας μόνος/καμία μόνη, ότι δεν θα συνηθίσουμε την καταστροφή.

Σήμερα βέβαια, αρκετές μίνες μετά, η κατάσταση στη Βόρεια Εύβοια είναι κρίσιμη. Το κράτος έχει διορίσει χωρίς καμία θεσμική νομιμοποίηση τη λεγόμενη επιτροπή Μπένου για να αποκαταστήσει τον κατεστραμμένο τόπο με απευθείας αναθέσεις και επιχειρηματικές εξυπηρετήσεις. Η διαδικασία για τις στεγαστικές αποζημιώσεις είναι στάσιμη, καθώς το κράτος έχει φτιάξει ένα γραφειοκρατικό πλαίσιο με πολλά κενά που αποθαρρύνει τους πληγέντες να την εκκινήσουν. Τέλος, η Βόρεια Εύβοια φαίνεται να είναι στο έλεος των πλημμυρών, καθώς τα αντιπλημμυρικά έργα έχουν παγώσει, αναζητώντας χορηγίες σε αναδόχους, αφού το κράτος φαίνεται να έχει παραιτηθεί από την υλοποίησή τους.

Η παραπάνω κατάσταση, της στασιμότητας της αποκατάστασης και του αποκλεισμού των πληγέντων από την όποια συζήτηση γύρω από αυτή, εγκυμονεί τον κίνδυνο να παγιωθεί η Βόρεια Εύβοια όχι ως ένας χτυπημένος τόπος, που προσπαθεί όμως να σταθεί στα πόδια του, αλλά ως ένας τόπος που δεν θα ξαναφτιάχτει ποτέ όπως ήταν. Απέναντι σε αυτό τον κίνδυνο λοιπόν, οι αλληλέγγυες-οι έχουν ρόλο ξανά: Να ενισχύσουν την προσπάθεια των πληγέντων να μην αποδεχτούν την καταστροφή, όπως ενδεχομένως θα επιθυμούσαν οι κρατικές αρχές,

που προσδοκούν στην κανονικοποίηση κρισιακών καταστάσεων για να μην αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους. Να μην εγκαταλείψουν τους πληγέντες για να μην εγκαταλείψουν εκείνοι τον τόπο τους.

Ειδικά οι αλληλέγγυοι μηχανικοί έχουν ίσως και έναν παραπάνω ρόλο. Με τις επιστημονικές τους γνώσεις μπορούν να αναδείξουν τις προβληματικές της διαδικασίας αποζημιώσεων, να προτείνουν θεσμικές λύσεις για την επίλυσή τους, να υποστηρίξουν συμβουλευτικά τους πληγέντες, να αναδείξουν την κρισιμότητα των αντιπλημμυρικών έργων, να σταθούν εμπόδιο στα όποια νέα τοπικά πολεοδομικά σχέδια υπονομεύουν τα συμφέροντα των κατοίκων και το περιβάλλον.

Αντιλαμβανόμενες-οι τα παραπάνω, μηχανικοί από το ΑΡΑΓΕΣ ανταποκριθήκαμε στην πρόσκληση της Συνέλευσης Αγώνα Βόρειας Εύβοιας (ΣΑΒΕ) για τη διοργάνωση εκδηλώσεων στην περιοχή με θέμα τις στεγαστικές αποζημιώσεις. Για να γίνουν οι εκδηλώσεις χρειάστηκαν δύο πράγματα: α) Να μας γίνει γνωστή η πληροφορία για τη στασιμότητα των στεγαστικών αποζημιώσεων, γεγονός που έγινε μέσα από τις επαφές του Δικτύου με κατοίκους της περιοχής που αποκτήθηκαν μέσα από την οργανική συμμετοχή του στην αποκατάσταση της περιοχής τον Αύγουστο και β) να έρθουμε εμείς οι ίδιοι σε επαφή με τον κόσμο της ΣΑΒΕ μέσω της συμμετοχής μας στη συνέλευσή τους για να τους εκφράσουμε τη διαθεσιμότητά μας.

Με αυτά τα δύο ζεύγη αλληλέγγυων βιωμάτων πραγματοποιήθηκαν δύο εκδηλώσεις στην Αγία Άννα και στην Ιστιαία στις 16 και 17 Οκτωβρίου. Και στις δύο εκδηλώσεις συμμετείχαν δεκάδες κάτοικοι από τις γύρω

περιοχές. Είχαμε συνομολογήσει ότι ο ρόλος μας δεν θέλαμε να περιοριστεί σε μια ενημέρωση επί των προβληματικών σημείων της διαδικασίας αποζημιώσεων. Επιθυμούσαμε να ακούσουμε τον κόσμο της περιοχής, να διαμορφώσουμε μια επί της ουσίας εικόνα του μεγέθους των προβλημάτων. Έτσι, μετά από δικές μας σύντομες παρεμβάσεις, ο περισσότερος χρόνος αφιερώθηκε στη συζήτηση.

Αν και το θέμα των εκδηλώσεων ήταν οι αποζημιώσεις, συζητήθηκαν όλα τα ζητήματα αποκατάστασης. Από τη πλευρά μας, προσαθήσαμε να απαντήσουμε στις περισσότερες ερωτήσεις που τέθηκαν, ενώ δεσμευτήκαμε να επανέλθουμε με ενημερωτικό σημείωμα για όσες δεν ήμασταν σε θέση να καλύψουμε πλήρως. Δηλώσαμε επίσης διαθέσιμες-οι να συμβάλλουμε με κάθε τρόπο στον αγώνα για την ανοικοδόμηση των πυρόπληκτων περιοχών και στις επόμενες δράσεις που θα αποφασιστούν. Με αυτό τον τρόπο αντιλαμβανόμαστε και την κοινωνική διάσταση που μπορεί να έχουν οι γνώσεις και η πείρα μας. Στην υπηρεσία του λαού και όχι των συμφερόντων.

Αυτό που αναδείχθηκε και στις εκδηλώσεις είναι ότι για να έρθει ξανά η ζωή στη Βόρεια Εύβοια χρειάζεται αγώνας: Αγώνας των ιδιων των πληγέντων κατοίκων να αντισταθούν στα κυβερνητικά σχέδια. Αγώνας όμως και όλης της κοινωνίας να μην απογοητευτούν οι πληγέντες και να μείνουν στον τόπο τους. Αγώνας να γίνει το βίωμα των πληγέντων, βίωμα όλων και που θα σφυρηλατηθεί πάνω στην αλληλέγγυη προς τη Βόρεια Εύβοια!

Άκης Ζαρκαδούλας
μηχανικός

Δικαιοσύνη για τη Zackie O

Ντοπαρισμένος με χαμόγελα,
Αισιόδοξος ως το χαμό..
Ντίνος Χριστιανόπουλος, Μικρά Ποιήματα

Tρία χρόνια χωρίς απονομή της επίσημης θεσμικής δικαιοσύνης για το βάρβαρο έγκλημα που έλαβε χώρα μέρα μεσημέρι στην οδό Γλάδστωνος, δύο λεπτά απόσταση από το κεντρικότερο σημείο της μεγαλούπολης. Ο Zack Κωστόπουλος είχε την ατυχία να μπει ζητώντας άσυλο από κάποια απειλή που δε γνωρίζουμε στο κοσμηματοπαλείο, η βιτρίνα έπεισε σκορπίζοντας θρύψαλα πάνω και γύρω του κι εκείνος δολοφονήθηκε χτυπημένος, λυντσαρισμένος για την ακρίβεια, άγρια από το νοικοκύρη ιδιοκτήτη του κοσμηματοπαλείου και έναν μεσίτη λεπίσης τοπικό καταστηματάρχη με δημόσια ακροδεξιές τοποθετήσεις, καθώς και από τους άντρες της αστυνομίας που εξακολούθησαν να χτυπούν ένα σώμα αιμόφυρτο και παραδομένο, στο οποίο πέρασαν χειροπέδες που δεν τις αφαίρεσαν μέχρι τη στιγμή της διαπίστωσης του θανάτου του στο νοσοκομείο.

Τα μίντια, με ταχύτατα αντανακλαστικά ξεπλύματος και νομιμοποίησης του εγκλήματος, έκαναν άμεσως λόγο για απόπειρα ληστείας από χρήστη ουσιών, ο οποίος μάλιστα «κρατούσε μαχαίρι». Το στημένο φεύγοντας κατέρρευσε γρήγορα από τα βίντεο, από την καθαρή τοξικολογική εξέταση και το ιατροδικαστικό πόρισμα. Ωστόσο, οι νομικές διαδικασίες όχι μόνο κινήθηκαν βραδέως αλλά δεν έγινε καμία σοβαρή προσπάθεια πραγματικής διαλεύκανσης του φόνου. Ακόμα και για την ταξική, μεροληπτική δικαιοσύνη, είναι ανήκουστο που τρία χρόνια μετά οι δολοφόνοι κυκλοφορούν ελεύθεροι, ενώ οι αστυνομικοί εξακολουθούν να ανήκουν στο σώμα των προστατών της τάξης.

Ο Zack Κωστόπουλος ή Zackie O, γκέι, κούρι ακτιβιστής, ορθοθετικός με αγώνες για έκφραση δημόσιου λόγου επί του ζητήματος, ντραγκ περφόρμερ, ήταν μια βαθιά προκλητική φιγούρα όχι μόνο για τα ίθη της τοξικής αρρενωπότητας και τους υποκείμενούς της ρόλους που αρνούνταν να επιτελέσει, αλλά και ευρύτερα για τα ίθη της ομοκανονικότητας, του συντηρητισμού, του εθνικισμού, των καθημερινών φασισμών σε όλες τις εκφάνσεις του κοινωνικού βίου. Ο Zack εκπροσώπουμε για τα παραπάνω ίθη αυτό που ο Αγκάμπεν ονομάζει γυμνή ζωή, ζωή που εύκολα μπορούν να κρίνουν ως ανάξια να βιωθεί, μη σημαντική κατά τη Τζ. Μπάτλερ. Η Μαρίνα Γαλανού, μεγάλη μορφή τρανς ακτιβίστριας που πέθανε πρόσφατα, είχε κατ' επανάληψη καταδείξει πόσο καταδικασμένες σε δύσκολο ή παντελώς ανέφικτο βιοπο-

ρισμό και καταφυγή στην πιάτσα του πεζοδρομίου, σε έμφυλη βία και θυματοποίηση είναι οι ζωές των τρανς ατόμων.

Το πόσο ο ευάλωτος καθίσταται αναλώσιμος βιώνεται τραγικά όχι μόνο στη βία ενάντια σε άτομα της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας αλλά και στο χαμό στη θάλασσα προσφύγων και μεταναστριών στα πλαίσια της στρατιωτικοποίησης των ευρωπαϊκών συνόρων, στα βιασμένα παιδικά κορμιά των ανθλικών προσφύγουπλων στις αθλιες συνθήκες των καμπτικών παιδιών της Ελλάδας. Πολύμορφα κινήματα συνενώθηκαν, πολλαπλοί δικαιωματικοί λόγοι συναρθώθηκαν, γίναμε συντρόφισσες και συναδοιπόροι υπέρμαχοι των ΛΟΑΤΚΙ δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των οροθετικών, των ψυχικά πασχόντων, των χρηστών, των προσφύγων και μεταναστριών, κινήματα περιβαλλοντικά και πλήθος ανένταχτου δημοκρατικού κόσμου που συγκλονίστηκε από τη συζητούμενη δολοφονία, πορευτήκαμε μαζί και ωσμωθήκαμε δημιουργικά διαδηλώνοντας με σύμβολα τα ψηλοτάκουνα και το γκλίτερ (το οποίο ο Zack

ριαρχία να εγκαθιδρύεται χωρίς αντιστάσεις.

Από εκείνη τη μέρα του θανατηφόρου λυντσαρίσματος και της ντροπής, δεκάδες κείμενα έχουν γραφτεί, που αναλύουν, που προβληματίζονται, που θρηνούν και διεκδικούν, δεκάδες συνελεύσεις, συναντήσεις, εκδηλώσεις, ντραγκ σόου και κυρίως μαζικές διαδηλώσεις διαμαρτυρίας έχουν λάβει χώρα – και όχι μόνο στην Ελλάδα. Πολύμορφα κινήματα συνενώθηκαν, πολλαπλοί δικαιωματικοί λόγοι συναρθώθηκαν, γίναμε συντρόφισσες και συναδοιπόροι υπέρμαχοι των ΛΟΑΤΚΙ δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των οροθετικών, των ψυχικά πασχόντων, των χρηστών, των προσφύγων και μεταναστριών, κινήματα περιβαλλοντικά και πλήθος ανένταχτου δημοκρατικού κόσμου που συγκλονίστηκε από τη συζητούμενη δολοφονία, πορευτήκαμε μαζί και ωσμωθήκαμε δημιουργικά διαδηλώνοντας με σύμβολα τα ψηλοτάκουνα και το γκλίτερ (το οποίο ο Zack

δεν θα βρεθεί στο στόχαστρο. Αν δεν ήταν μόνο ένας αλλά πολλοί-ές οι άνθρωποι που δεν θα βιντεοσκοπούσαν απλώς αλλά θα έβαζαν τα σώματά τους μπροστά κατά τη διάρκεια του θανατηφόρου ξυλοδαρμού του, ο Zack θα είχε ενδεχομένως σωθεί.

Έχει εδώ σημασία να αναφερθεί πως τη χρονιά εκείνη τα αόρατα ευάλωτα σώματα των α-προσάρμοστων της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας είχαν πανηγυρίσει, συγκινηθεί κι ενθουσιαστεί (και μαζί τους όλοι και όλες που αγωνιζόμαστε για την κοινωνική απελευθέρωση) καθώς η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ είχε ψηφίσει το νόμο για την ταυτότητα φύλου, όπως κι αυτόν για το σύμφωνο συμβίωσης, πράγματα που είχαν ερεθίσει μέχρι και εξοργίσει όχι μονάχα τον ακροδεξιό εσμό αλλά μεγάλες μερίδες της ελληνικής συντηρητικής κοινωνίας που μαστίζεται από σεξισμό, ρατσισμό και ομοφοβία και μια κλιμακούμενη αίσθηση απειλής που η εξουσία φροντίζει να τονώνει ώστε η θανατοκυ-

θεωρούμεσε εξάρτημα εξέγερσης) για να διατρανώσουμε το πένθος και την οργή μας. «Οργή και θλίψη, η Zackie θα μας λείψει - Η κανονικότητά σας βρωμάσει αίμα - Αυτό, αυτό, αυτό είναι σωστό, κλοτσιές με δωδεκάποντα να βάλετε μυαλό» είναι μερικά από τα συνθήματα που φωνάζαμε. Αυτό που άφησε πίσω η δολοφονία του Zack πέρα από το πένθος, είναι μια ολοζώντανη ανεκτίμητη κινηματική κληρονομιά που μένει να εμπλουτιστεί και να δυναμώσει.

Η πολυαναμένη δίκη ζεκίνησε επιτέλους τις μέρες που γράφονται τούτες οι γραμμές και παρακολουθούμενε με αγώνια, πείσμα και δίψα για δικαιοσύνη την εξέλιξη της ελπίζοντας ότι το κλίμα επιείκειας που έχει ως τώρα κυριαρχήσει απέναντι στους κατηγορούμενους και συγκάλυψης του εγκλήματος, θα ανατραπεί. Η αλληλεγγύη είναι το όπλο μας!

Έλενα Αποστολίδου

KOIVΩΝΙΑ

#StopPushbacks

Αντίσταση στον ακροδεξιό κατήφορο

Tο αίσχος των παράνομων επαναπρωθήσεων προσφύγων από τα θαλάσσια και χερσαία σύνορα της Ελλάδας λαμβάνει πλέον τρομακτικές διαστάσεις, αφού καθίσταται ως πάγια κυβερνητική (αντι)μεταναστευτική πολιτική και προπαγανδίζεται ως πολιτική «φύλαξης συνόρων».

Η κυβερνητική ρητορική και η αναπαραγωγή της από τα φιλικά της ΜΜΕ αντιμετωπίζει πρόσφυγες και μετανάστριες ως εχθρούς. Είναι «ροές» χωρίς πρόσωπο, που

η ελληνική κοινωνία εκπαιδεύεται ότι «πρέπει να μειωθούν» κι ας είναι με επαναπρωθήσεις, κουρελιάζοντας την ανθρωπιά, αθετώντας και τη δέσμευση του ελληνικού κράτους έναντι διεθνών και ευρωπαϊκών συνθηκών για διάσωση προσφύγων στη θάλασσα, υποδοχή, προστασία και εξατομικευμένη εξέταση των αιτημάτων ασύλου.

Συνοριοφυλακή, λιμενικό, αλλά και κουκουλοφόροι χωρίς διακριτικά συμμετέχουν στο έγκλημα. Έχουν την πολιτική κάλυψη να εφαρμόζουν μαφιόζικες πρακτικές (εξευτελιστικές συμπεριφορές, εκφοβισμούς, ξυλοδαρμούς, κλοπές ρούχων, κινητών τηλεφώνων, πολύτιμων εγγράφων και διαβατηρίων, αναγκαστική επιβίβαση σε μη αξιόλογες λέμβους, δημιουργία επικίνδυνων κυματισμών κ.ά.), που εκθέτουν σε κίνδυνο τις ζωές ανθρώπων που αναζητούν ασύλο και διεθνή προστασία. Πληθαίνουν οι αναφορές ακτιβιστικών οργανώσεων με φωτογραφίες θαλασσοπνιγμένων γυναικών και ανδρών κάθε ηλικίας, βρεφών και ασυνδευτων ανήλικων που φτάνουν στις ακτές Λέσβου και Χίου, εξαφανίζονται λίγες ώρες αργότερα και εντοπίζονται τελικά στα τουρκικά παράλια. Πληθαίνουν και οι καταγγελίες για απαγωγές προσφύγων και μεταναστών μέσα από το κέντρο πόλεων (π.χ. Θεσσαλονίκη) ή και δομές υποδοχής προσφύγων και βίαιη μεταφορά στην τουρκική πλευρά των συνόρων του Έβρου.

Η ελληνική κυβέρνηση, διά του υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Μηταράκη,

μέχρι την άνοιξη 2021, μετακινείται από την απόλυτη άρνηση των παράνομων επαναπρωθήσεων στη δικαιολόγησή τους ως εθνικά(!) αναγκαίων για τη διαφύλαξη των ευρωπαϊκών συνόρων(!). Το καλοκαίρι 2021, πιεζόμενη από τις αναφορές - καταγγελίες *Spiegel*, *Guardian*, Διεθνούς Αμνηστίας κ.ά., και την επίτροπο Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ, Ylva Johansson, που απειλεί με πάγωμα της εκταμίευσης 15,8 εκ. ευρώ στην Ελλάδα για το προσφυγικό, δεσμεύεται στη δημιουργία ενός ανεξάρτητου μηχανισμού διερεύνησης περιστατικών παράνομων επαναπρωθήσεων. Όμως, στις αρχές Οκτωβρίου 2021, συνυπογράφει, μαζί με τις κυβερνήσεις άλλων έντεκα χωρών της Ε.Ε. (Αυστρία, Βουλγαρία, Κύπρος, Τσεχία, Δανία, Εσθονία, Ουγγαρία, Λιθουανία, Λετονία, Πολωνία, Σλοβακία), ανοιχτή επιστολή προς τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με θέμα «την προσφρογή του νομικού πλαισίου της Ε.Ε. στη νέα πραγματικότητα». Η επιστολή, μνημείο υποκρισίας και αποποίησης ευθυνών, διαπιστώνει εργαλειοποίηση των προσφύγων μόνο από τρίτες χώρες, ανακηρύσσει τους κολασμένους της γης στην –ακατανόητη– «υβριδική απειλή» για την ασφάλεια της Ε.Ε. και καταλήγει ζητώντας την έγκριση νέων αυστηρότερων μέτρων αποτροπής στα σύνορα και τη χρηματοδότηση με ευρωπαϊκούς πόρους φυσικών εμποδίων-φρακτών. Στα τέλη Οκτωβρίου, αν και η επίτροπος της ΕΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Dunja Mijatovic, δηλώνει ότι «τα ευρωπαϊκά κράτη πρέπει να εναντιώθουν στις επαναπρωθήσεις και στην προσπάθεια νομιμοποίησης τους», γιατί «αποτελούν παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων», ο ακροδεξιός υπουργός Εσωτερικών Μάκης Βορίδης περιλαμβάνει στα θετικά αποτελέσματα της κυβέρνησης Μηταράκη ότι «τα νησιά σχεδόν άδειασαν από τους παράνομους μετανάστες, οι ροές σχεδόν μηδενίστηκαν, γίνονται επαναπρωθήσεις» (συνέντευξη στο iEidiseis, 24/10/2021).

Φυσικά, η κυβέρνηση έχει ήδη θεσπίσει ένα πλαίσιο βολικό για να συγκαλύπτει τις παράνομες επαναπρωθήσεις και να απειλεί το κίνημα αλληλεγγύης σε πρόσφυγες και μετανάστριες:

- Με νόμο απαγορεύει ρητά στις ΜΚΟ να παρέχουν διάσωση και παρακολούθηση της καταπάτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά μήκος των ελληνικών συνόρων.
- Ποινικοποιεί τη δράση αλληλεγγυών που συνδράμουν στη διάσωση ή στην καταγραφή της αφίξης στα νησιά ταλαιπωρημένων και θαλασσοδαρμένων προσφύγων κάθε ηλικίας, με βαριές κατηγορίες για

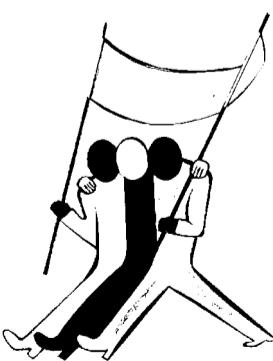
διακίνηση ανθρώπων και κατασκοπία.

- Αναστέλλει τη λειτουργία της υπηρεσίας ασύλου, το Μάρτιο 2021, για λόγους «προστασίας από τον κορονοϊό (όταν σε όλη την καραντίνα δεν έλαβε κανένα μέτρο ενίσχυσης της υγιεινής των άθλιων στρατοπέδων συγκέντρωσης ούτε ενέταξε έγκαιρα τους/τις πρόσφυγες στο σχέδιο εμβολιασμού), αναστέλλοντας επ' αόριστον το δικαίωμα εκανοντάδων ανθρώπων να αιτηθούν άσυλο.
- Βαφτίζει με KYA, τον Ιούνιο 2021, στο πλαίσιο της κατάπτυστης (αλλά μη δεσμευτικής) Συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας του 2016, την Τουρκία ασφαλή τρίτη χώρα για πρόσφυγες από τη Συρία, το Αφγανιστάν, το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές και τη Σομαλία, ανοίγοντας το «νόμιμο» δρόμο για επιστροφή σε χώρες όπου κινδυνεύει η ζωή τους.
- Εξοβελίζει σταδιακά την έννοια «πρόσφυγας» από το λεξιλόγιο της, επιδιώκοντας η απαλοιφή της λέξης να οδηγήσει στη διαγραφή των δικαιωμάτων που απορρέουν από την προσφυγική ιδιότητα.

Απέναντι στον επικίνδυνο ακροδεξιό κατήφορο της κυβέρνησης Μηταράκη, απαντάμε με την καμπάνια Σταματήστε τις Επαναπρωθήσεις – StopPushbacks. Πρόκειται για μια διαδικτυακή συνέλευση-δικτύωση-πρωτοβουλία προσώπων και συλλογικοτήτων που δραστηριοποιούνται στο προσφυγικό και μεταναστευτικό, με συμμετοχή, μέχρι σήμερα, από Χίο, Σάμο, Τήλο, Ιωάννινα, Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Προσπαθούμε, αναπαράγοντας δημοσιευμένο ενημερωτικό υλικό, καταγγελίες, μαρτυρίες, εκθέσεις διεθνών οργανισμών σε σχέση με τις επαναπρωθήσεις, να ευαισθητοποιήσουμε και να κινητοποιήσουμε απέναντι στο διαρκές κρατικό έγκλημα (<https://stoppushbacks.wordpress.com/>, #StopPushbacks στο fb, twitter, Instagram). Επιδιώκουμε τη δικτύωση με συλλογικότητες και οργανώσεις για τα δικαιώματα προσφύγων και μεταναστών σε ευρωπαϊκές χώρες, για να πιέσουμε αποτελεσματικότερα για τον τερματισμό των διολοφονικών επαναπρωθήσεων στα «ευρωπαϊκά σύνορα». Οργανώνουμε δράσεις αλληλεγγύης και διεκδίκησης, συνεντεύξεις τύπου, διαδηλώσεις και ευρωπαϊκές μέρες δράσης.

Να σταματήσει το έγκλημα σε Αιγαίο, Έβρο και Μεσόγειο.
Ελεύθερη μετακίνηση των ανθρώπων.
Αλληλεγγύη και στήριξη σε όσους-ες ποινικοποιούνται.
#StopPushbacks

Λίνα Κυργιαφίνη

Στα camps των πολλαπλών περιφράξεων

«Η μορφή του “κρατούμενου υπό απέλαση” είναι ακόμα πιο παράδοξη από τον “έγκλειστο” των ναζιστικών στρατοπέδων: εκείνοι στερούνταν των πάντων, δεν ήταν πλέον πολίτες, σχεδόν ούτε άνθρωποι, δεν ήταν τίποτα και συνεπώς μπορούσαν να δολοφονηθούν. Αυτοί εδώ, αντιθέτως, είναι υπό απέλαση, δεν είναι τυπικά κρατούμενοι. Το φαινόμενο αποκτά μεγαλύτερο ενδιαφέρον αν δούμε τη λογική που υπάρχει πίσω του. Πιθανώς γιατί στην εποχή μας η δικαιοϊκή δομή του “στρατοπέδου” πρέπει να αντιμετωπίσει μάλλον την κινητικότητα παρά τη μονιμότητα»

Giorgio Agamben

Ο a έπρεπε να είναι γνωστό πως το ελληνικό κράτος έχει συνέχεια και πως τα τελευταία χρόνια αποκτά όλο και περισσότερες στρατιωτικές βάσεις πολέμου, όλο και περισσότερα στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών-ριών.

Από την περίοδο της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ μέχρι τη διακυβέρνηση της ΝΔ, η κρατική στρατηγική διαχείρισης του μεταναστευτικού πληθυσμού περιλάμβανε ένα πλέγμα διαρκώς μεταβαλλόμενων νόμων, μηχανισμών αστυνομικής καταστολής, μηχανισμών ΜΚΟποίησης της πρόνοιας, μηχανισμών προπαγάνδας. Πλάι στα γνωστά ρατσιστικά αφργήματα, θέλουμε να σταθούμε σε δύο άλλα, φαινομενικά ουδέτερα: α) η «προσωρινότητα» των διαφόρων «δομών», αφού οι μετανάστριες δήθεν «θα φύγουν σύντομα» για την Ευρώπη και «οι Αμυγδαλέζες θα κλείσουν», β) η απολυτοποίηση υπαρκτών διαχωρισμών μεταξύ των μεταναστών-ριών και μεταξύ μεταναστών και ντόπιων, όπως οι διαχωρισμοί των «κλειστών» και των «ανοιχτών» camps, των «προσφύγων» και των «μεταναστών», των «ενσωματωμένων» και των «αποκλεισμένων, εξαθλιωμένων», της αλληλεγγύης στα σύνορα και τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου και της αλληλεγγύης στην ενδοχώρα και την Αθήνα.

Μια καλή αρχή είναι να δούμε τι συμβαίνει κοντά στην

Αθήνα. Η συνέλευση Solidarity With Migrants χαρτογράφησε πάνω από 12 κόμβους ενός δικτύου στρατοπεδικής συγκέντρωσης μεταναστών-ριών, που αποσκοπεί κυρίως στον «έλεγχο των ροών», περιλαμβανομένων και των πιο γνωστών κολαστήριων της Αμυγδαλέζας και της Πέτρου Ράλλη. Σε όλες τις παρακάτω «δομές» ελληνικός στρατός ή/και ελληνική αστυνομία συμμετέχουν επίσημα. Όλες οι παρακάτω «δομές», κυρίως camps και κέντρα κράτησης, βρίσκονται σε απόσταση λίγης ώρας από την Αθήνα.

Η ίδια συνέλευση έχει καταγράψει εμπειρίες αγώνα μεταναστών-ριών με τη συμμετοχή μελών της και άλλων ντόπιων αλληλεγγυών σε αυτά τα camps. Στους αγώνες αυτούς πολύ συχνά συμμετείχαν μετανάστες-ριες από διαφορετικές κοινότητες, υπερβαίνοντας εθνοτικούς και θρησκευτικούς διαχωρισμούς. Αγώνες ενάντια στις απορρίψεις της Υπηρεσίας Ασύλου και αγώνες για την ίδια την πρόσβαση στη διαδικασία του ασύλου που με άλλοι ή την πανδημία το ελληνικό κράτος ουσιαστικά μπλόκαρε. Είτε υποκαθιστώνταις τη με μια διαδικασία Skype που δεν λειτουργούσε, είτε μεταρρυθμίζοντάς τη νομοθετικά προς το χειρότερο – προωθώντας για παράδειγμα, τις απελάσεις προς την Τουρκία ως «ασφαλή χώρα». Αγώνες για την ελευθερία, ενάντια στο χτίσιμο νέων τειχών γύρω από τα δήθεν

«ανοιχτά camps» της Ριτσώνας και της Μαλακάσας, ο διαγωνισμός για την οικοδόμηση των οποίων προκηρύχτηκε από τον δήθεν ανθρωπιστικό Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (IOM). Πλέον, στα πρότυπα του νέου camp της Σάμου, το ελληνικό Κράτος είναι έτοιμο να τοποθετήσει στα ίδια camps σύστημα δακτυλικών αποτυπωμάτων για την είσοδο-έξοδο. Αγώνες ενάντια σε εκκενώσεις μεταναστών-ριών παρουσία της αστυνομίας, καθώς το ελληνικό κράτος αναδιοργανώνει την κατανομή των πληθυσμών σε κάποια camp και διώχνει μέχρι και εγγεγραμμένους αιτούντες άσυλο από αυτά.

Αγώνες για την υγειονομική πε-

μείο, όπως στη Μαλακάσα και τη Ριτσώνα. Στο Σχιστό, στην Κόρινθο, στην Αμυγδαλέζα, στην Πέτρου Ράλλη πολλά άτομα οδηγήθηκαν στην αυτοκτονία, αδυνατώντας να υποφέρουν αυτές τις συνθήκες. Από τον Σκαραμαγκά μέχρι τη Ριτσώνα, έγιναν διαδηλώσεις οι οποίες κάποιες φορές κατεστάλησαν από την αστυνομία.

Αν λοιπόν κανείς θέλει να δείξει την αλληλεγγύη του, δεν χρειάζεται να είναι μόνιμος κάτοικος της Λέσβου ή σε κάποια περιοχή κοντά στον Έβρο. Μπορεί να το κάνει μένοντας στην Αθήνα. Μπορεί να επισκεφτεί κάποιο camp δίπλα του, να μιλήσει με μετανάστες και μετανά-

ρίθαλψη, όταν στα παραπάνω camps ο κανόνας είναι να υπάρχει ένας ή δύο γιατροί για χιλιάδες πληθυσμού, σε μεγάλη απόσταση από το πλησιέστερο νοσοκομείο πόλης, ενώ τα φάρμακα τα πληρώνουν από την τσέπη τους οι μετανάστες-ριες. Ενώ το ελληνικό κράτος ισχυρίζοταν πως νοιάζεται για την υγεία των μεταναστών-ριών μέσα στην πανδημία, πολλά άτομα υπέφεραν από προβλήματα υγείας πολύ σοβαρότερα από την Covid-19, που χρειάζονταν άμεση αντιμετώπιση, ενώ από Covid-19 διαιτοστωμένα πέθαναν άνθρωποι πριν μεταφερθούν σε νοσοκο-

στριες εκεί. Μπορεί να συμβάλλει στην οργάνωση δικτύων αλληλεγγύης και κοινών αγώνων που θα συνδέουν τα camps με την πόλη, «πρόσφυγες» και «μετανάστες», εργαζόμενους-ες και ανέργους διαφορετικών εθνοτήτων, μπορεί να συμβάλλει στο συντονισμό όλων αυτών των πρωτοβουλιών και αγώνων. Για να το κάνει όμως αυτό, θα πρέπει να σπάσει το ορατό ή αόρατο ρατσιστικό τείχος που μας περιβάλλει, συμβάλλοντας στην οικοδόμηση μιας πολυεθνικής δύναμης υπέρ της ζωής, ενάντια στο θάνατο.

Γιάννης Ευσταθίου

Νέος Ποινικός Κώδικας: Συντηρητικά γυαλιά, προληπτική καταστολή και εκδικητικότητα

Η αλήθεια είναι πως κάθε κυβέρνηση και σχεδόν κάθε υπουργός Δικαιοσύνης ικανοποιεί τη φιλοδοξία του εντός θητείας για την ψήφιση ενός νέου – δύο παλαιών αρχών και συντηρητικών αντιλήψεων κι αν είναι τελικά επί της ουσίας – Ποινικού Κώδικα. Το νομοσχέδιο, λοιπόν, που είδε πρόσφατα το φως της δημοσιότητας και αφορά το θέμα αυτό, αποτελεί προϊόν ελάχιστης δημόσιας και δημοκρατικής διαβούλευσης, προέρχεται από τα βάθη της δεξιάς ιδεοληψίας και ικανοποιεί μια ακόμα όψη του δόγματος «Νόμος και Τάξη», το οποίο εφαρμόζει αδιάκοπα η ΝΔ.

Ο νέος ΠΚ ανατρέπει πολλές διατάξεις του προηγούμενου (ν.4619/19) αλλά κυρίως θεσμοθετεί μια εντελώς διαφορετική φιλοσοφία ποινικής καταστολής και αντεγκληματικής πολιτικής, γερν δόση της οποίας πήραμε την περασμένη άνοιξη με την ψήφιση φωτογραφικής διάταξης για πολιτικούς κρατουμένους και την άρνηση ικανοποίησης του δίκαιου αιτήματος του Δ. Κουφοντίνα. Πρόκειται για έναν Ποινικό Κώδικα που εκφράζει στο ακέραιο το αυταρχικό πρόσωπο της ΝΔ με σκοπό να ικανοποιήσει βάρβαρα ένστικτα και σχεδόν ακροδεξιά ακροατηρία.

Όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα βουλευτές της ΝΔ και κυρίως καθεστωτικά ΜΜΕ καλλιέργησαν την απορροσανατολιστική για την κοινωνία και επικίνδυνη για τα κεκτημένα δικαιώματα των κρατουμένων και τις λαϊκές ελευθερίες θέση, ότι για τα περισσότερα εγκλήματα ευθύνεται η ιδιαίτερα χαλαρή αντιμετώπιση των κρατουμένων και οι χαμηλές ποινές που δήθεν δεν αντιστοιχούν στο στυγερό χαρακτήρα ορισμένων αδικημάτων, με αποτέλεσμα να μην ανταποκρίνονται στο κοινό περί δικαίου αίσθημα.

Πρόκειται για μια θέση που σκοπό έχει να αντλήσει κοινωνική συναίνεση για τις ιδιαίτερα αντιδραστικές μεταρρυθμίσεις που τελικά περιλαμβάνει το νέο νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης και να το νομιμοποιήσει εν τέλει στα μάτια της κοινωνίας. Προσπαθεί έτσι να απορροφήσει τυχόν διαμαρτυρίες από οργανώσεις δικαιωμάτων, αντικαταστατικές πρωτοβουλίες και επιτροπές διεκδίκησης των ίδιων των κρατουμένων, αφού ένα μέρος των νέων διατάξεων τους πλήττει άμεσα.

Αξίζει στο σημείο αυτό να αναδειχθούν ορισμένα παραδείγματα των αλλαγών που σχεδιάζει η ΝΔ μέσω του νομοσχεδίου.

Κατ' αρχάς αυξάνονται στο νέο ΠΚ οι ποινές για μια σειρά από εγκληματικές πράξεις όπως ο εμπρησμός, η ληστεία, η κλοπή και η τοκογλυφία (εδώ πράγματι ήταν

πολύ χαμηλή η ποινή). Η αύξηση αυτή κρίνεται αντίθετη στη συνταγματικά προβλεπόμενη αρχή της αναλογικότητας και περισσότερο εξυπηρετεί ιδεοληψίες περί δήθεν καλύτερης πρόληψης και αποτροπής με αυτή την επιλογή παρά ενισχύει την ουσιαστική απονομή της δικαιοσύνης. Σε μεγάλη αύξηση ποινής προχωράει το νομοσχέδιο και ως προς τον εμπρησμό δασών (με μικρή μάλιστα διαφορά ανάμεσα στο αν έχει ή όχι οικονομικό συμφέρον ο δράστης, δείκτης ουδόλως αμελητέος), εξυπηρετώντας μια αφήγηση που ακούσαμε κατά κόρον το καλοκαίρι για τις πυρκαγιές περί «οργανωμένου σχεδίου εμπρησμών», που σκοπό είχε να απαλλάξει την κυβέρνηση από τις τεράστιες ευθύνες της για τις ελλείψεις στη δασοπυρόσβεση και την πυροπροστασία.

Παράλληλα, το κατοχυρωμένο με απεργίες πείνας και άλλους σημαντικούς συλλογικούς αγώνες στα κολαστήρια των φυλακών δικαίωμα στην υφ' όρων απόλυτη με σκοπό την κοινωνική επανέταξη, συρρικνώνεται σε σημείο σχεδόν εξαφάνισης με το χρόνο παραμονής στις τραγικές συνθήκες κράτησης του περιβάλλοντος των φυλακών να παρατείνεται. Θα προβλέπεται πια στα 4/5 και 20 χρόνια το ελάχιστο όριο εκτιτέας ποινής ως προϋπόθεση για την υφ' όρων απόλυτη. Τα αντίστοιχα πραγματικά, εκτιτέα δηλαδή, όρια είναι 3/5 (και 1/5 ευεργετικός υπολογισμός, δηλαδή εγκυμοσύνη, αναπηρία, σχολείο, αγροτική φυλακή, μεροκάματα) και 18 χρόνια αντίστοιχα για την ισόβια κάθειρξη. Μεταξύ άλλων η αύξηση αφορά και αδικήματα που σχετίζονται με τον γνωστό φρονηματικό τρομονόμο 187Α. Ηλίου φαεινότερο είναι ότι σκοπός της αλλαγής είναι αφενός να επιβεβαιώσει με αφορμή παραβατικές συμπεριφορές αποφυλακισθέντων ότι η εγκληματικότητα αυξάνεται εξαιτίας του «Νόμου Παρασκευόπουλου», όπως ακούμε ψευδώς στα κανάλια, και αφετέρου να λειτουργήσει εκδικητικά και εξοντωτικά απέναντι στο λεγόμενο εσωτερικό εχθρό,

να ενισχύσει την καταστολή και να πειθαρχήσει με παραδειγματικό τρόπο όποιον-α μετέρχεται δυναμικότερων μέσων στο πλαίσιο της ταξικής πάλης. Η αυστηροποίηση στον τομέα αυτόν έρχεται να ευθυγραμμιστεί και με αντίστοιχες οδηγίες της ΕΕ, που έχει άλλωστε διακηρυγμένο στόχο την πάταξη της «ριζοσπαστικοποίησης».

Ειδική νύξη σε διάταξη

Στην περίπτωση της διατάραξης λειτουργίας υπηρεσίας (ΠΚ 168) μετά από σωρεία αθώωσεων – του Ρουβίκωνα κατά βάση – για ακτιβίστικες δράσεις σε υπουργεία και πρεβεζείς, πλέον καταργείται η προϋπόθεση της επέλευσης του αποτελέσματος (δηλαδή το αν πράγματι διακόπηκε η λειτουργία) και αρκεί και μόνο η παράνομη είσοδος για να στοιχειοθετηθεί το αδίκημα. Είναι προφανές πως αυστηροποιείται το πλαίσιο καταστολής και δικαστικής αντιμετώπισης δράσεων που μετέρχονται συλλογικότητες του ανταγωνιστικού κινήματος.

Οι παραπάνω αναφορές δεν είναι εξαντλητικές των αλλαγών που προωθούνται αλλά χαρακτηριστικές του ποιόντος του νομοσχεδίου. Η πραγματική αιτία της εγκληματικότητας είναι η φτώχεια και η εξαθλίωση τμημάτων της κοινωνικής πλειοψηφίας, η αντιμεταναστευτική πολιτική της κυβέρνησης και η υποχώρηση των παροχών του κοινωνικού κράτους μπροστά στη νεοφιλελεύθερη λαϊλαπα των τελευταίων δεκαετιών.

Το νομοσχέδιο του υπουργού Δικαιοσύνης Τσιάρα αποτελεί συνέχεια της ψήφισης της πανεπιστημιακής ασυνομίας, του περιορισμού των διαδηλώσεων καθώς και του δικαιώματος στην απεργία. Κινείται, από κάθε άποψη, πολύ μακριά από το διακηρυγμένο στόχο της – ούτως ή αλλως ταξικής– δικαιοσύνης, εξυπηρετεί πρωτίστως το σφίξιμο του κλοιού γύρω από όποιον-α αγωνίζεται, περιορίζει δικαιώματα εντός κι εκτός των τειχών της φυλακής και ενισχύει έτι περαιτέρω την εξουσία των καταστατικών δυνάμεων προβάλλοντας ως λύση το ίδιο το πρόβλημα στην κοινωνία και στο νομικό σύστημα. Να μην το επιτρέψουμε!

Πλαναγιώτης Αντωνίου

Η αστυνομία δολοφονεί στο Πέραμα και δέρνει στο κέντρο της Αθήνας

Η χτεσινή βάναυση επίθεση των ΜΑΤ στην πορεία διαμαρτυρίας για την αστυνομική δολοφονία του Νίκου Σαμπάνη, δεν είχε καν το πρόσχημα μιας δυναμικής κίνησης των διαδηλωτών/ριών. Επρόκειτο για μια απροκάλυπτη επίδειξη αστυνομικού τσαμπουκά σε μια ειρηνική διαδήλωση. Το αποτέλεσμα πάντα τρεις διαδηλωτές/ριες να βρεθούν στο νοσοκομείο με σπασμένα χέρια, δεκάδες άλλοι-ες να έχουν κακοποιηθεί, ενώ το ξύλο των ΜΑΤ δεν γλίτωσε η βουλεύτρια του ΜέΡΑ25 Μαρία Απατζίδη, παρότι είχε δηλώσει την ιδιότητά της.

Η αστυνομία που δολοφονεί στο Πέραμα, δέρνει στο κέντρο της Αθήνας. Και το κάνει γιατί μπορεί, έχοντας την πλήρη πολιτική κάλυψη της κυβέρνησης. Αυτό αποδεικνύουν η πρωτοφανής επίσκεψη Θεοδωρικάκου στους κατηγορούμενους για τη δολοφονία αστυνομικούς, οι δηλώσεις Γεωργιάδη που έσπευσε να βγάλει αθωατικό πόρισμα, η οργανωμένη διαδικτυακή επίθεση των τρολ της Ομάδας Αλήθειας εναντίον των Ρομά.

Εμείς από τη μεριά μας θα επιμείνουμε.

Θα επιμείνουμε να διαδηλώνουμε.

Θα επιμείνουμε να ζητάμε δικαιοσύνη για τον Νίκο Σαμπάνη.

Θα επιμείνουμε να αντιστεκόμαστε στην καταστολή και τη στρατιωτικοποίηση της αστυνομίας.

Θα επιμείνουμε να στεκόμαστε στο πλευ-

ρό των Ρομά και κάθε κοινωνικής κατηγορίας, τη οποίας οι ζωές λογίζονται από τους κυρίαρχους ότι έχουν μικρότερη αξία από τις «κανονικές».

Δίκτυο για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα

Και να μολύνουν και να φιμώνουν πάει πολύ

Η αγωγή του τομεάρχη έργων της «Ελληνικός Χρυσός» στην Ολυμπιάδα Χαλκιδικής, Ευστάθιου Λιάλιου, κατά της ιστοσελίδας alterthess και της δημοσιογράφου Σταυρούλας Πουλημένη είναι μια πράξη εκδικητικότητας και προληπτικού «σωφρονισμού». Εκδικητικότητας, γιατί ο ενάγων Λιάλιος, υψηλόβαθμο στέλεχος της «Ελληνικός Χρυσός», καταδικάστηκε πρωτόδικα (τον Οκτώβριο του 2020) και σε δεύτερο βαθμό (τον περασμένο Σεπτέμβριο) για ρύπανση του νερού στην Ολυμπιάδα και το Στρατών Χαλκιδικής – και το μόνο «αδίκημα» του alterthess και της δημοσιογράφου πάντα ότι ...το έγραψαν όπως ακριβώς συνέβη. Η δημοσίευση της είδησης (παρεμπιπόντως, με την τήρηση όλων των κανόνων δημοσιογραφικής δεontologίας), και η αναπαραγωγή της από πολλές ακόμα ιστοσελίδες, προκάλεσαν «ψυχική οδύνη» στον ενάγοντα, η οποία και κοστολογείται 100.000 ευρώ ή αναφορά στον καταδικασθέντα, ως ενάγοντα αυτή τη φορά, φαίνεται ότι απαλύνει την οδύνη...».

Είναι, όμως, και πράξη προληπτικού «σωφρονισμού»: υπό την απειλή ενός

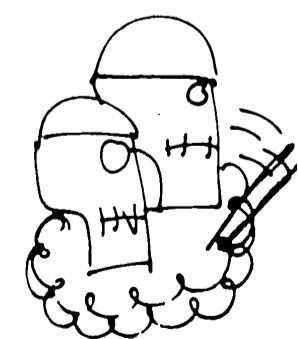
εξοντωτικού προστίμου, και με πρόσχημα τα δεδομένα και την ψυχική υγεία τους, εταιρείες και στελέχη, κρατικές υπηρεσίες και οι αξιωματούχοι τους, άνθρωποι της οικονομικής και πολιτικής εξουσίας, (πιστεύουν ότι) μπορούν να επικαλούνται τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (GDPR), ώστε να συνεχίσουν ανενόχλητοι να προξενούν βλάβες στη δημόσια υγεία, το περιβάλλον, τη δημοκρα-

τία πειδιώκοντας να στείλουν το μήνυμα ότι υπάρχει «τίμημα» για την ανεξάρτητη δημοσιογραφία και την ανοικτή πολιτική έκφραση. Η πρακτική αυτή είναι γνωστή και στη χώρα μας, όπως δείχνουν πιο πρόσφατα τα εξώδικα της ΟΝΕΧ κατά του Παρατηρητήριου Ποιότητας Περιβάλλοντος Σύρου και ανάλογες κινήσεις εναντίον οικολόγων στο Βόλο.

Η αγωγή κατά του alterthess και της Σταυρούλας Πουλημένη είναι υπόθεση όλων μας: Των κινημάτων που στηρίζει η ιστοσελίδα πάνω από μια δεκαετία, με απόλυτη ανιδιοτέλεια. Των ενώσεων δημοσιογράφων, που έχουν λόγους να μη γράφουν στα όρια που θέτουν οικονομικές και πολιτικές εξουσίες. Των ενώσεων για την υπεράσπιση δικαιωμάτων, που πρέπει να αντιταχθούν στη λογοκρισία, με λόγο και πράξη. Άλλα και των κομμάτων, που χρειάζεται να φέρουν το θέμα στη Βουλή, απαιτώντας την αναθεώρηση του δρακόντειου Κανονισμού (GDPR), ώστε να σταματήσει ο εκφοβισμός δημοσιογράφων και πολιτών.

Δίκτυο για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα

καταστολή

Να μην τους αφήσουμε να ξανασηκώσουν κεφάλι

Λεντές πρόλαβε να περάσει ένας χρόνος από την καταδίκη της Χρυσής Αυγής ως εγκληματικής οργάνωσης και της φυλάκισης 69 ηγετικών στελεχών της, και τα γεγονότα του τελευταίου διαστήματος δείχνουν με καθαρό τρόπο αυτό που το αντιφασιστικό κίνημα τόνιζε από την πρώτη στιγμή: Ότι μια δικαστική απόφαση δεν αρκεί για να πούμε ότι η Ακροδεξιά και ο φασισμός ήτταθηκαν οριστικά, ότι ο κύκλος της φασιστικής απειλής έκλεισε με τη λήξη της δίκης στο Εφετείο. Οι επιθέσεις φασιστών, κυρίως στη Θεσσαλονίκη, δεν μπορούν να θεωρηθούν μεμονωμένα, ασύνδετα μεταξύ τους περιστατικά. Αντίθετα, αποδεικνύουν ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια συστηματική, μεθοδευμένη και οργανωμένη φασιστική δράση, μπροστά σε μια νέα έξαρση της φασιστικής βίας.

Στην Ηλιούπολη Θεσσαλονίκης τάγμα εφόδου επιτέθηκε με σιδηρολοστούς και αλυσίδες σε μέλη της ΚΝΕ, μια επίθεση που ξύπνησε μνήμες από την επίθεση στο ΠΑΜΕ λίγες μέρες πριν τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, ενώ στη Σταυρούπολη και τον Εύοσμο φασίστες του Ιερού Λόχου και της Σάρισα πραγματοποιούν οργανωμένα και στηριζόμενοι από δομές και εξοπλισμό επιθέσεις έχοντας ως ορμητήρια σχολεία λαϊκών συνοικιών. Τόσο η Σάρισα που διατηρεί «εθνικιστικό στέκι», στεγαζόμενο στα γραφεία της ΧΑ, όσο και ο Ιερός Λόχος είναι νεοναζιστικές ομάδες γνωστές για τη δράση τους αλλά και για τη σχέση τους με τη ΧΑ και τους «Έλληνες για την πατρίδα» του Ηλία Κασιδιάρη, ο οποίος ήταν κεντρικός ομιλητής σε αντιεμβολιαστική συγκέντρωση τις μέρες της ΔΕΘ.

Στην Αθήνα φασιστικές ομάδες και ακροδεξιοί που αυτοπαρουσιάζονται ως επιτροπή κατοίκων πραγματοποίησαν συγκέντρωση ρατσιστικού μίσους στο Μεταξουργείο με αφορμή την επίσκεψη της κούκλας Αμάλ, υπό την προστασία –όπως πάντα άλλωστε– της αστυνομίας, η οποία την ίδια στιγμή διέλυσε την αντιφασιστική συγκέντρωση εκατοντάδων ατόμων. Λίγες μέρες αργότερα, νεοναζί της Propatria μαζί με «πρώην» Χρυσαυγίτες επιτέθηκαν σε εκδήλωση της KEEPFA στο Ν. Ηράκλειο προσπάθωντας να μιμηθούν τους ομοιδεάτες τους στη Θεσσαλονίκη.

Η απάντηση του αντιφασιστικού κινήματος υπήρξε δυναμική και άμεση και στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη, με ενωτικές, μαζικές συγκεντρώσεις, ωστόσο η κατάσταση παραμένει ιδιαίτερα επικίνδυνη. Γιατί μπορεί να μη ζούμε πια τις «ένδοξες» μέρες

της ΧΑ, ο χώρος της Ακροδεξιάς και του νεοναζισμού ωστόσο βρίσκεται σε φάση αναδιάταξης και έντονων διεργασιών: Propatria, Ιερός Λόχος, Σάρισα, οι Έλληνες για την Πατρίδα του Ηλία Κασιδιάρη, η Εθνική Λαϊκή Συνείδηση (ΕΛΑΣΥΝ) του Γιάννη Λαγού αλλά και η ΧΑ που εξακολουθεί να διατηρεί χώρους «δραστηριοτήτων» και πραγματοποιεί δημόσιες παρεμβάσεις –πρόσφατα συμμετείχε σε τελετές στο Βίτσι, στις Θερμοπύλες και στον Μελιγαλά–, ενώ έχει επίσημα δημοτικούς και περιφερειακούς συμβούλους με χαρακτηριστική την περίπτωση της Ουρανίας Μιχαλολιάκου στο Δήμο της Αθήνας.

Είναι σίγουρο ότι η οικονομική κρίση, οι επιπτώσεις της πανδημίας, το προσφυγικό ζήτημα θα συνεχίσουν να τροφοδοτούν την Ακροδεξιά και τους φασίστες, ήδη αυτό ενισχύονται από την αντιεμβολιαστική συνομωσιολογία δίνοντας τον τόνο στις συγκεντρώσεις των αντιεμβολιαστών, ενώ η δυναμική τους επανεμφάνιση σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη δείχνει ότι επιχειρούν να επαναλάβουν αυτό που έκαναν από το 2007, τη συστηματική δηλαδή προπαγάνδα και στρατολόγηση στα σχολεία και σε νεολαίστικους χώρους αλλά και την απόπειρα μετατροπής λαϊκών περιοχών σε άβατα τύπου Αγ. Παντελεήμονα, όπως χαρακτηριστικά επιχειρούν να κάνουν στις δυτικές συνοικίες της Θεσσαλονίκης που θεωρούν προνομιακό τους χώρο.

Ο νέος κύκλος της φασιστικής βίας που εξελίσσεται σήμερα όχι μόνο δεν θα πρέπει να υποτιμηθεί αλλά, αντίθετα, αποτελεί ένα

πραγματικό σήμα κινδύνου, μια σοβαρή πρόκληση που βέβαια δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς την ανοχή και προστασία της αστυνομίας και της κυβέρνησης, η οποία όχι μόνο επαναφέρει την ανυπόστατη και επικίνδυνη θεωρία των δύο άκρων αλλά διολισθαίνει διαρκώς σε μια όλο και πιο αυταρχική, ακροδεξιά μορφή διακυβέρνησης που ανοίγει το δρόμο στους φασίστες. Είναι άλλωστε η πρώτη φορά από τη Μεταπολίτευση που η Ακροδεξιά απολαμβάνει τόσο αναβαθμισμένη παρουσία σε κυβερνητικό σχήμα, ενώ το βαθύ κράτος που την περίοδο της δίκης της ΧΑ είχε εκφραστεί από την αθωατική πρόταση της εισαγγελέα Αδραμαντίας Οικονόμου, προστατεύει τους φασίστες και τους ενθαρρύνει να ξαναβγούν στο δρόμο, γεγονός που επιβεβαιώνει η αποφαλάκιση Πατέλη.

Ο φασισμός στην Ελλάδα αποτελεί μια διαρκή απειλή. Το συμπέρασμα ωστόσο που θα πρέπει να βγάλουμε από αυτό δεν μπορεί να είναι ηττοπαθές. Το αντιφασιστικό κίνημα και γενικά οι αντιστάσεις έχουν πετύχει τα τελευταία χρόνια σπουδαίες νίκες απέναντι σε ισχυρούς αντιπάλους. Ας θυμηθούμε την περισσή συγκέντρωση στο Εφετείο, ας αξιοποιήσουμε τις μαζικές συγκεντρώσεις της τελευταίας περιόδου. Πρέπει να είμαστε βέβαιοι, βέβαιες. Το αντιφασιστικό κίνημα έχει τη δυνατότητα να απαντήσει σε αυτή τη μεγάλη ιστορική πρόκληση, να συνεχίσει τον αγώνα που θα κρίνει τις ζωές, το μέλλον όλων μας.

**Αγγελική Βαλσαράκη
Δώρα Κεφάλου**

Γερμανικές εκλογές: μια ευπρόσδεκτη στο σύστημα αλλαγή

Hταν ακριβώς ο Κρίστιαν Λίντνερ, ηγέτης του νεοφιλελεύθερου FDP, που πρότεινε μια πολύ απλή, αλλά παρ' όλα αυτά την πιο ακριβή ερμηνεία των αποτελεσμάτων το βράδυ των εκλογών. Ο Λίντνερ είπε με τη δική του πολιτική ρητορική και με ορίζοντα που δεν παρακολουθούσε απλώς τα εκλογικά αποτελέσματα των κομμάτων: «Το αποτέλεσμα των εκλογών είναι ξεκάθαρο: το κέντρο ενισχύθηκε, τα πολιτικά άκρα έχουν αποδυναμωθεί».

Αν μεταφράσουμε αυτή τη δηλωση με την «πεταλοειδή» ρητορική [των δυο άκρων που συγκλίνουν] των φιλελεύθερων σημαίνει: Τέσσερα χρόνια μετά τις τελευταίες ομοσπονδιακές εκλογές, ούτε το AfD και ο δεξιός λαϊκισμός ούτε η πολιτική Αριστερά ή τα κοινωνικά κινήματα ήταν μια πραγματική πρόκληση για τις πολιτικές ελίτ. Και οι δύο εκτοπίστηκαν σε αυτές τις εκλογές στο περιθώριο και δεν κατάφεραν να προκαλέσουν σημαντικά ζημιά στο πολιτικό κατεστήμαντο. Τα αποτελέσματα της Δεξιάς και της Αριστεράς είναι φυσικά δύο πολύ διαφορετικά φαινόμενα. Ωστόσο, σε μια εποχή παγκόσμιων κρίσεων και πολιτικής πόλωσης και τα δύο είναι σημαντικά για την κατανόηση του αποτελέσματος των γερμανικών εκλογών και την εκ νέου ενίσχυση του «κέντρου».

Όσον αφορά την AfD: Πήρε πάνω από το 12% των ψήφων στις ομοσπονδιακές εκλογές του 2017 και έτσι μπήκε στο κοινοβούλιο για πρώτη φορά, πράγμα που έφερε αναταραχή στο κομματικό σύστημα. Ο ουσιαστικά αντιμεταναστευτικός και αντιφεμινιστικός λόγος της νέας Δεξιάς, που ήταν πάντα συνδεδεμένος με την Άνγκελα Μέρκελ, τον «αριστερό Τύπο του φεύγοντος» και την κυβέρνηση, είχε τότε μεγάλη επιρροή στην πολιτική και συνδικαλιστική Αριστερά. Ωστόσο, ειδικά μετά τις εκλογές, σχηματίστηκε ένα σοβαρό ρεύμα στην κοινωνία, που με κάποια καθυστέρηση, οργάνωνε μια μόνιμη αντιφασιστική και αντιρατσιστική κινητοποίηση. Αυτό συνδύαστηκε με τη νέα άνθηση των [κουρά]-φεμινιστικών κινήσεων.

Οι μεγάλοι νικητές αυτής της κοινωνικο-πολιτικής αναζωογόνησης [που φυσικά ήταν κυρίως υπό την ηγεμονία των μεσαίων τάξεων] λίγους μήνες πριν από τις φετινές εκλογές ήταν οι Πράσινοι. Από τη μία, επειδή, μεθοδικά και παρά την απώλεια της ουσίας στο πολιτικό DNA τους, εξακολουθούν να είναι κόμμα του κινήματος και ήξεραν πώς να κατανοούν και να εκμεταλλεύονται τα νέα ρεύματα. Από την άλλη πλευρά, επειδή ένα όχι αμελητέο μέρος της LINKE [του αριστερού κόμματος] υποτιμούσε το ρατσισμό ως

άστοχη δυσαρέσκεια και έκανε τους Πράσινους το μοναδικό σταθερό και αξιόπιστο αντιφασιστικό πόλο ενάντια στην επιτυχία της AfD. Το κίνημα Fridays for Future και η νέα πολιτική σημασία του ζητήματος του κλίματος ενίσχυσαν περαιτέρω αυτόν το ρόλο των Πράσινων ως κόμμα της «νέας αυτοκατανόησης της κοινωνίας των πολιτών» και, σύμφωνα με τις έρευνες, το κατέστησαν την άνοιξη το δεύτερο μεγαλύτερο κόμμα μετά το CDU.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης του κορωνοϊού και της προεκλογικής εκστρατείας, ήταν λιγότερο το SPD αλλά κυρίως ο αντικαγκελάριος και υποψήφιος καγκελάριος Όλαφ Σολτς που πέτυχε να προσπεράσει τους Πράσινους. Μπορεί να υπάρχουν πολλές εξηγήσεις γι' αυτό, από τα λάθη και την αλαζονεία της πράσινης προεκλογικής εκστρατείας μέχρι το φόβο για έλλειψη σταθερότητας μετά από 16 χρόνια Μέρκελ, πάντως ο Σολτς ήξερε να σκηνοθετεί τον εαυτό του ως διάδοχο της. Σε κάθε περίπτωση, το SPD μπόρεσε να αναστηθεί ως σοσιαλδημοκρατικό κόμμα ενώ θεωρούνταν νεκρό. Η συνολική συμπεριφορά του υποψήφιου καγκελάριου Σολτς τον έκανε να φαίνεται φυσικός διάδοχος της Μέρκελ. Ο υποψήφιος της CDU Λάσετ επέτυχε επικοινωνιακά και ήταν ενίσχυση μια συγκεκριμένη διάθεση αλλαγής: Κάτι διαφορετικό λοιπόν.

Όμως, αυτό το άλλο δεν εκφράζει την επιθυμία για πολιτική ή κοινωνική αλλαγή, αλλά μάλλον για την ανανέωση του παλιού – σε μια κοινωνία της οποίας η κορυφαία προτεραιότητα φαίνεται να είναι η σταθερότητα, πόσο μάλλον στην εποχή του κορωνοϊού. Ήσως πιο ξεκάθαρη απόδειξη: Ο αγώνας για την πρώτη θέση στην προεκλογική εκστρατεία ήταν ένας αγώνας μεταξύ CDU και SPD, των δύο κομμάτων που κυβερνούν τη Γερμανία σε ένα μεγάλο συνασπισμό εδώ και οκτώ χρόνια.

Με άλλα λόγια, ο πολιτικός κόσμος της Γερμανίας είναι σταθερός – πιο σταθερός από ό,τι το 2017. Αυτό επίσης είπε ο Λίντνερ στον κόσμο το βράδυ των εκλογών: Το «κέντρο» έχει μια άνετη πλειοψηφία σχεδόν 80% του εκλογικού σώματος, η οποία τροφοδοτείται και από την ενεργοποίηση της «κοινωνίας των πολιτών». Πολλά έχουν αλλάξει μεταξύ των πολιτών, αλλά δεν υπήρχε διάβρωση του κομματικού συστήματος, όπως π.χ. στη Γαλλία, αλλά μάλλον εκσυγχρονισμός και τροποποίηση. Οι Πράσινοι και το FDP είναι τα νέα λαϊκά κόμματα μεταξύ των νέων ψηφοφόρων και με αυτόν τον τρόπο επίσης μια σύγχρονη παραλλαγή των δύο πρώην δεινοσαύρων CDU και SPD.

Για τη συντριπτική πλειοψηφία, αυτό φαίνεται να είναι επαρκής βαθμός αλλαγής. Σε ένα συνέδριο του κόμματος πριν από τις

εκλογές, ο ηγέτης των Πρασίνων Χάμπεκ είχε αναπτύξει με πολλά λόγια τη διαλεκτική των «κανόνων και της ελευθερίας»: το νέο πιστεύω στη Γερμανία φαίνεται να είναι η αρμονία «σταθερότητας και αλλαγής.. Γίνεται λόγος για «μέλλον», «εκσυγχρονισμό» και «ξεκίνημα», αλλά όχι για δομές εξουσίας, αν και με το SPD και τους Πράσινους, δύο κατ' άνοιμα αριστερά κόμματα, να ανήκουν στη νέα κυβέρνηση. Οπότε δεν θα αλλάξει τίποτα, αλλά ίσως κάποια πράγματα να είναι λίγο καλύτερα.

Ο μεγάλος και προβλέψιμος χαμένος των εκλογών είναι η LINKE – και μαζί με το κόμμα η κοινωνική Αριστερά. Τα μεγάλα κινήματα των τελευταίων ετών αποδείχθηκαν πολιτικά ακίνδυνα και σε διόλου ευκαταφρόνητο βαθμό αφελή. Δεν ενίσχυσαν την αριστερή αντιπολίτευση ή ακόμα περισσότερο μια ανταγωνιστική πολιτική, αλλά επέφεραν την αναζωογόνηση του φιλελευθερισμού. Αυτή πράγματι είναι μια διαλεκτική σχέση. Από τη μια πλευρά, η φιλελευθερη μετατόπιση έχει μια αναμφισβίτητη κοινωνική υλικότητα στους μεσαίους και μορφωμένους μεσοαστικούς φορείς της. Από την άλλη, η Linke, αλλά και η ριζοσπαστική Αριστερά, δύσκολα μπορούν να προσφέρουν ένα πολιτικό σχέδιο που αποτελείται από κάτι περισσότερο από πομπώδη συνθήματα του προ-προηγούμενου αιώνα και μια ξύλινη γλώσσα, η οποία συνοδεύεται από κοινωνικοπολιτικές μαξιμαλιστικές απαιτήσεις χωρίς καμία προοπτική εξουσίας ή αντιεξουσίας.

Μια μεγάλη πλάνη [πέρα από τα σοβαρά επικοινωνιακά λάθη και τον διφορούμενο χειρισμό του δεξιού ρατσισμού] ήταν ότι μια πολιτική της Αριστεράς μπορεί ουσιαστικά να συνίσταται στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και στην υπόσχεση της εξάλειψής τους. Αυτό το μοντέλο, στο οποίο η LINKE είναι τελικά ένα κακό πολιτικό αντίγραφο των συνδικάτων, την τοποθετεί εκτός του πολιτικού και, επομένως, του πολιτικού αγώνα, ακόμα κι αν οι μεγάλες ρητορικές των περασμένων εποχών ισχυρίζονται το αντίθετο. Έτσι, αντί να μετασχηματίσει το επίπεδο του πολιτικού λόγου, η LINKE έπεισε κάτω από αυτό και συνέβαλε με τον τρόπο της στην εθνοκεντρική και στενόμυαλη προσέγγιση πραγμάτων, καθώς και στην ατομικιστική αυτοαναφορικότητα της γερμανικής κοινωνίας, που τελικά θα μπορούσε να είναι μόνο καταστροφική για την ίδια.

ΟΙ ΕΘΝΩΝ

Μάριο Νόιμαν

Μετάφραση από τα γερμανικά
Άχιμ Ρολχόζερ

Αφγανιστάν: η ήττα του ιμπεριαλισμού και η νίκη του σκοταδισμού

Οι Εθνί·

Από τις 15 Αυγούστου 2021 οι Ταλιμπάν κατέλαβαν την εξουσία στο Αφγανιστάν και από τότε «κυβερνούν» τη χώρα και τους 35 εκατομμύρια πολίτες της με βαρβαρότητα και υπό την απειλή των όπλων. Η ταλαιπωρημένη χώρα, που βιώνει εδώ και 45 χρόνια πολέμους και φτώχεια, βυθίστηκε σε βαθύ σκοτάδι. Η ελπίδα για ειρήνη χάθηκε για πάντα, ενώ μια νέα περίοδος με επικίνδυνες περιπέτειες για τους Αφγανούς μόλις ξεκίνησε. Μια μαύρη περίοδος που θα δοκιμάσει πολύ άγρια τις αντοχές του αφγανικού λαού και κανείς δεν μπορεί να φανταστεί να προβλέψει το βάθος της κρίσης που του επιφυλάσσει η Ιστορία αυτή τη φορά.

Πώς έφτασε η κατάσταση ως εδώ;

Αν και η υπογραφή της συμφωνίας ΗΠΑ - Ταλιμπάν το 2020 στο Κατάρ και η οριστική απόφαση των δυτικών ιμπεριαλιστικών δυνάμεων κατοχής να αποχωρήσουν ήττημένοι από τη χώρα μετά από 20 χρόνια έδωσαν στην ουσία το πράσινο φως στους φονταμενταλιστές να καταλάβουν τη χώρα και την εξουσία, η σημειωνή κατάσταση, με τον τρόπο που εξελίσσεται και με τη συγκεκριμένη ένταση που επιβάλλεται, έχει πολύ βαθιές ρίζες στο χρόνο και σε πολλούς εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες. Επειδή όμως έχουν γίνει πολλές συζητήσεις περί τους εξωτερικούς παράγοντες για την κατάσταση στο Αφγανιστάν, δανείζομαι την ιδέα από τον αφγανό πολιτικό αναλυτή Νταβούντ Τανίν και θα προσπαθήσω επιγραμματικά να αναφερθώ σε μερικούς από τους βασικούς εσωτερικούς παράγοντες που οδήγησαν στην πτώση της φιλοαμερικανικής κυβέρνησης-μαριονέτας και των σωμάτων ασφαλείας της και στην τόσο γρήγορη επικράτηση των Ταλιμπάν.

1) Οι φεύτικες εκλογές: Στην 20ετία 2001-2021, έστω και με αυτή την «εισαγόμενη δυτική δημοκρατία» που επιβλήθηκε στη χώρα, έγιναν τέσσερις φορές εκλογές, σε καμία όμως από αυτές δεν τηρήθηκαν οι προβλεπόμενες δημοκρατικές διαδικασίες και ποτέ δεν δόθηκε πραγματικά ο λόγος στο λαό να αποφασίσει για την τύχη του.

2) Η πολιτικοποίηση των σωμάτων ασφαλείας: Από τους αρχηγούς μέχρι και τον τελευταίο στρατιώτη, από την αστυνομία και τις ειδικές δυνάμεις μέχρι και την τροχαία, δόλοι είχαν επιλεγεί με πολιτικά

κριτήρια και άρα δρούσαν υπακούοντας στην πολιτική βούληση της συγκεκριμένης πολιτικής μειοψηφίας της εξουσίας.

3) Η φυλετική και εθνικιστική πολιτική της κυβέρνησης: Σε μια χώρα σαν το Αφγανιστάν, που αποτελείται κυριολεκτικά από δεκάδες μειονότητες κάθε είδους και ένα λαό που υπέφερε και υποφέρει ακόμα από τις πληγές του εμφυλίου, η φυλετική και εθνικιστική πολιτική που επέλεξε η κυβέρνηση λειτούργησε καταστροφικά.

4) Η διαφθορά και η παρανομία των κυβερνητικών στελεχών: Με τη μαφία στην εξουσία, το εμπόριο ναρκωτικών, τη μαζική καταπάτηση των δικαιωμάτων και των περιουσιών των πολιτών, τα πάρτι με τα δισεκατομμύρια δολαρία κ.λπ. η διαφθορά ξεκινούσε και έμπλεκε από πάνω προς τα κάτω.

5) Το έντονο μονοπάλιο της εξουσίας: Η συγκέντρωση της εξουσίας σε λίγους και εκλεκτούς, και ειδικά σε κάποιους τεχνοκράτες που έρχονταν από τη Δύση κατά παραγγελία, που δεν θεώρησαν ποτέ ότι το Αφγανιστάν ήταν το σπίτι τους αλλά είχαν την απόλυτη εξουσία, οδήγησε και στο μονοπάλιο των αποφάσεων.

6) Παθητικά πολιτικά κόμματα: Τα πολιτικά κόμματα είναι σαν ρόδες της πολιτικής ζωής μιας χώρας. Η έλλειψη πραγματικών πολιτικών κομμάτων με πολιτικά προγράμματα στο Αφγανιστάν δημιουργήσει ένα κενό στο έλεγχο της μονοπωλιακής εξουσίας. Τα κόμματα στο Αφγανιστάν δημιουργήθηκαν με βάση φυλετικά και θρησκευτικά κριτήρια αλλά και προφανώς τα προσωπικά συμφέροντα των αρχόντων και των πολέμαρχων. Πολέμαρχοι που δεν είχαν έτσι και αλλιώς καμία θέση στο διαμοιρασμό της εξουσίας έφτιαχναν τις δικές τους μικρές νησίδες εξουσίας και λειτουργούσαν αφενός εις βάρος των πολιτών και αφετέρου παράλληλα με την «κεντρική» κυβέρνηση.

Όλα τα παραπάνω και πολλά άλλα δημιούργησαν τα μεγάλα κενά και την ουδιαστική απόσταση μεταξύ κυβερνητικής εξουσίας και συμφερόντων του λαού. Κενά που εκμεταλλεύτηκαν οι Ταλιμπάν, προφανώς με την πολύτιμη συνδρομή της πακιστανικής μυστικής υπηρεσίας (ISI), και κατάφεραν να εξαγοράσουν τους πάντες στην κυβέρνηση και στα σώματα ασφαλείας.

Οι Ταλιμπάν στην εξουσία και η ζωή στη σκιά του φόβου

Από τη στιγμή που οι σκοταδιστές των

Ταλιμπάν κατέλαβαν το Αφγανιστάν και την εξουσία, ο φόβος και η βαρβαρότητα έχουν επιστρέψει σε όλες της εκφάνσεις της καθημερινότητας στη χώρα. Η Σαρία έχει αντικαταστήσει το Σύνταγμα και επιβάλλεται με όπλα, βασανιστρία, εκτελέσεις και θανατική ποινή. Ο μισός πληθυσμός της χώρας, δηλαδή οι γυναίκες, ξαφνικά έχασε τα πάντα, όπως το δικαίωμα στην εργασία, στην εκπαίδευση και στη συμμετοχή στην κοινωνική και πολιτική ζωή. Οι φυλετικές, θρησκευτικές, γλωσσικές κ.ά. μειονότητες κινδυνεύουν με αφανισμό, εθνοκάθαρση και γενοκτονία, ενώ ήδη έχουν αρχίσει οι αναγκαστικές μετακινήσεις μειονοτικών πληθυσμών από τις εστίες τους, με τη γη, τα σπίτια και τις περιουσίες τους να μοιράζονται στους οπαδούς και υποστηρικτές των Ταλιμπάν. Δημοσιογράφοι, ακτιβιστές, ακόμα και επιστήμονες, καλλτέχνες και αθλητές κινδυνεύουν με αποκεφαλισμό και θάνατο. Πολλοί και πολλές θέλουν και προσπαθούν να μεταναστεύσουν αλλά όλες οι χώρες, ακόμα και οι γειτονικές, έχουν σηκώσει τείχη στα σύνορά τους και δεν αφήνουν να περάσει κανείς.

Η μεγαλύτερη ανθρωπιστική κρίση σε εξέλιξη

Παράλληλα με τα εγκλήματα των Ταλιμπάν, όπως προειδοποιεί ο ΟΗΕ, στο Αφγανιστάν θα προκύψει η μεγαλύτερη ανθρωπιστική κρίση παγκοσμίως. Η οικονομία της χώρας έχει καταρρεύσει κυριολεκτικά, οι τράπεζες δεν έχουν λεφτά, εκατομμύρια θέσεις εργασίας έχουν χαθεί, συνεπώς οι τιμές βασικών αγαθών για την επιβίωση έχουν τετραπλασιαστεί. Εκατομμύρια άνθρωποι κινδυνεύουν άμεσα με πείνα και η μη πρόσβαση στην υγεία απειλεί τη ζωή τους. Είναι δύσκολη εποχή για το Αφγανιστάν και το λαό του που δοκιμάζεται. Ας μη ξεχάσουμε τη μακρινή αυτή τη χώρα, ας μην αφήσουμε οι δικές μας χώρες και κυβέρνησεις να αναγνωρίσουν την τρομοκρατική οργάνωση των Ταλιμπάν ως νόμιμη κυβέρνηση του Αφγανιστάν. Από την άλλη, αν το Αφγανιστάν μας πέφτει πολύ μακριά, οι αφγανοί πρόσφυγες, όπως και όλοι οι άλλοι πρόσφυγες του πολέμου και της φτώχειας, είναι εδώ κοντά μας και ζουν ανάμεσά μας. Ας μη στερήσουμε την αλληλεγγύη μας από αυτούς που την έχουν ανάγκη.

Νασίμ Λομάνι

Το ταξίδι για τη ζωή και ένας προορισμός χωρίς εισιτήριο

«Συντρόφισσες, σύντροφοι, συντροφόσσες
Αδελφές, αδελφοί και αδελφίσσες
Αυτή είναι η δέσμευσή μας:

Απέναντι στα δυνατά τρένα, τα κανό μας.

Απέναντι στα τείχη και τα σύνορα, η συλλογική μας πλεύση.
Απέναντι στο μεγάλο κεφάλαιο, το κοινό μας χωράφι.

Απέναντι στην καταστροφή του πλανήτη, ένα βουνό που ταξιδεύει αξημέρωτα.
Είμαστε ζαπατίστας, φορείς του ιού της αντίστασης και της εξέγερσης.
Και ως τέτοιοι-ες θα πάμε στις πέντε ηπείρους.»

**5/10/2020,
κάπου στα βουνά
του Νοτιοανατολικού Μεξικού**

Με αυτά τα λόγια του Εξεγερμένου Υποδιοκητή Moises ανακοινώθηκε και επίσημα αυτό που πολλές και πολλοί από όλο το φάσμα των κοινωνικών κινημάτων, σε όλες τις γεωγραφίες του κόσμου, περιμέναμε από το μακρινό 1994. Οι Ζαπατίστας θα έρθουν στην Ευρώπη για να μοιραστούν τη φλόγα της αντίστασης και της εξέγερσης μαζί μας, για να μας ακούσουν και να τους ακούσουμε.

Από τη στιγμή αυτής της ανακοίνωσης, πυρετώδεις διεργασίες ξεκινάνε σε κάθε γωνιά της Ευρώπης για την υποδοχή των συντρόφων και των συντροφισσών Ζαπατίστας. Στην Ελλάδα συγκροτείται ο Πανελλαδικός Συντονισμός για την υποδοχή των Ζαπατίστας, ένα δίκτυο που συμπεριλαμβάνει συλλογικότητες από τον αριστερό, τον αντιεξουσιαστικό και τον ελευθεριακό χώρο, κοινωνικά κέντρα και καταλήψεις, τοπικά κινήματα και συνεργατικά εγχειρήματα από κάθε γωνιά της γεωγραφίας μας. Από την πλευρά μας, τα αντανακλαστικά είναι άμεσα. Δημιουργούμε το Συντονισμό της Τσαμαδού (Δίκτυο για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, Στέκι Μεταναστών Αθήνας, Συλλογική Κουζίνα El Chef, Πίσω Θρανία) και συμμετέχουμε τόσο στον Πανελλαδικό Συντονισμό και στις εβδομαδιαίες συνελεύσεις του όσο και στις ομάδες εργασίας που συστήνονται μέσα από αυτόν (από τις οικονομικών κ.λπ.) για την οργάνωση του ταξιδιού.

**20/6/2021, κόλπος Μπαγιόνα,
η εισβολή!**

Επτά άτομα, επτά Ζαπατίστας, αποτελούν το θαλάσσιο τμήμα της αντιρροσωπείας που θα

επισκεφθεί την Ευρώπη, διασχίζοντας τον Ατλαντικό επί 50 ημέρες και νύχτες. Τέσσερις είναι γυναίκες, δύο άνδρες και ο/η Μαριχοάσε, πατάνε για πρώτη φορά στο έδαφος της Γαλικίας, σε ευρωπαϊκό έδαφος.

Αλληλέγγυοι-ες από όλη την Ευρώπη καταφθάνουν στο Vigo για την πρώτη υποδοχή! Από τον Πανελλαδικό Συντονισμό οργανώνεται μία από τις μεγαλύτερες αποστολές που αποτελείται από 12 άτομα, τέσσερα εξ αυτών από το Συντονισμό της Τσαμαδού!

Η υποδοχή είναι συγκινητική, το σκάφος με τους επτά συντρόφους-ισσες καταφθάνει στο λιμάνι, γκάιντες ως το παραδοσιακό μουσικό όργανο της Γαλικίας παιζουν χαρούμενες μελωδίες, αριστερές γροθίες σηκώνονται στον ουρανό, μαύρες σημαίες με το κόκκινο αστέρι του EZLN κυματίζουν, συνθήματα όπως «Ο Ζαπάτα ζει» και «El Pueblo Unido JamFs SerF Vencido» ηχούν από τους 200 και πλέον συγκεντρωμένους. Είναι πραγματικότητα, οι Ζαπατίστας είναι στην Ευρώπη και από αυτή τη στιγμή αρχίζουν οι μεγάλες προετοιμασίες για την υποδοχή των πρώτων 177 συντρόφων-ισσών που θα καταφθάσουν στην Βιέννη. Συνολικά θα φτάσουν στην Ευρώπη 501 άτομα Ζαπατίστας και μέλη του Εθνικού Ιθαγενικού Κογκρέσου σε τρεις αερομεταφερόμενες αποστολές, μία τον Σεπτέμβρη, μία τον Ιανουάριο και άλλη μία τον Απρίλιο.

**14/9/2021, Βιέννη, Αυστρία,
«Η Εκτός Εποχής»**

«Η Εκτός Εποχής» αποτελείται από 177 άτομα Ζαπατίστας και είναι οργανωμένη σε 28 ομάδες Ακρόασης και Λόγου (από 4-5 συντρόφους και συντρόφισσες ή καθεμιά), μία ομάδα Παιχνιδιού και Σκανταλιάς και ένα Συντονιστικό. Η «Εκτός Εποχής» μπορεί έτσι να καλύψει ταυτόχρονα 28 γωνίες της

ευρωπαϊκής γεωγραφίας. Η Ευρωπαϊκή Γεωγραφία θα χωριστεί σε τρεις ζώνες και το ταξίδι προς αυτές θα ξεκινήσει με την πρώτη ζώνη στις 22/9/2021. Η Ελλάδα προγραμματίζοταν να είναι στη 2η ζώνη με τις χώρες επίσκεψης.

Στη Βιέννη θα μεταβούν πάνω από 150 αλληλέγγυοι (από την Ελλάδα πέντε άτομα, ο Συντονισμός της Τσαμαδού πάλι κάπως κάνει το θαύμα του και βρίσκεται και αυτός εκει!) που θα υποδεχτούν τους συντρόφους Ζαπατίστας στο αεροδρόμιο της Βιέννης. Θα διαδηλώσουν μαζί τους στους δρόμους ενάντια στις γυναικοκτονίες, θα κάνουν παράσταση διαμαρτυρίας στη Μεξικανική Πρεσβεία ενάντια στις παραστρατιωτικές απαγωγές μελών του EZLN στην Τσιάπας.

**Η μήπως όχι κάθε γωνιά; Ελλάδα:
Ένας προορισμός
χωρίς εισιτήριο...**

Και ενώ ήδη ομάδες Ζαπατίστας συνδέονται με κινήματα και πρωτοβουλίες αντίστασης στη Σλοβενία, στην Ιταλία, στη Βουλγαρία, στη Σουηδία και τη Φινλανδία, στη Β. Μακεδονία, στην Κύπρο και αλλού, ένας προορισμός «σβήνεται από τον χάρτη των κινημάτων», τουλάχιστον για την πρώτη αυτή φάση του ταξιδιού για τη ζωή. Η Ελλάδα.

Όπως αναφέρει στο ανακοινωθέν του ο Πανελλαδικός Συντονισμός, «με πρόσχημα την πανδημία του Covid-19, το ελληνικό κράτος επιλέγει τον καθολικό αποκλεισμό της εισόδου στη χώρα σε πολίτες κρατών με τα οποία δεν έχει ισχυρές οικονομικές συμμαχίες ή/και συναλλαγές, πλην της δυνατότητας λήψης αδειών μετακίνησης για εξαιρετικούς λόγους. Αυτοί οι «εξαιρετικοί λόγοι», όπως είναι αναμενόμενο μέσα σε ένα καπιταλιστικό και νεοφιλελεύθερο πλαίσιο, αφορούν κυρίως την ελεύθερη διακίνηση του χρήματος, των εμπορευμάτων, του τουρισμού, καθώς και της παραικονομίας και της φτηνής εργατικής δύναμης.

Μπορεί σε αυτή τη φάση να μην κατέστη δυνατή η συνάντηση με την αντιρροσωπεία των συντρόφων και των συντροφισσών Ζαπατίστας. Όμως αποτελεί κοινή δέσμευση ότι θα εξαντλήσουμε όλα τα μέσα για να συμβεί αυτό σε ένα από τα επόμενα κύματα.

Άγγελος Στεργίου

ΟΙΕΘΝΗ

Στη μνήμη του Γιώργου

Ο Γιώργος Δεδεγκίκας: Παιδί φτωχής οικογένειας αρβανίτικης καταγωγής από το Μπραχάμι. Ο παππούς του είχε μια ταβέρνα εκεί που σήμερα είναι η Βουλιαγμένης, κάτω από την Αργυρούπολη, και εκεί ζούσαν, η μητέρα του είχε ζώα και περιβόλι. Τα βράδια, όταν έφευγαν οι πελάτες της ταβέρνας, ρίχνανε κάτω παλιές πόρτες, στρώνανε πάνω και κοιμόντουσαν. Το 1959 πήγε στην Ιταλία για σπουδές, εκεί που κατέφευγαν οι φτωχότεροι (οι άλλοι πήγαιναν Γαλλία ή Αγγλία) όταν το ελληνικό πανεπιστήμιο τους έκλεινε την πόρτα. Φτωχικά, στερημένα, σε δωμάτια που νοίκιαζαν λαϊκές οικογένειες για να αντιμετωπίσουν τη φτώχεια τους.

Μπήκε στα φοιτητικά, στο σύλλογο της Ρώμης, έγινε ο πρώτος πρόεδρος της ΟΕΦΣΙ, της Ομοσπονδίας Ελληνικών Φοιτητικών Συλλόγων Ιταλίας. Είχε κρίση και κριτήριο και γνωστικό λόγο, και τότε, αλλά και για πολλά χρόνια αργότερα, ο λόγος του έφτιαχνε γραμμή. Βρήκε δουλειά σε μεταφράσεις, σε μια φαρμακευτική εταιρεία. Όταν κάποιος φίλος του τον κατέκρινε για τις λίγες λιρέτες που έβγαζε από τις μεταφράσεις, σταμάτησε για να μην τον πικραίνει και η ζωή δυσκόλεψε.

Γύρισε στην Ελλάδα, η Βουλιαγμένης έγινε Λεωφόρος, από το χωράφι του παπού έμεινε ένα μικρό κομμάτι, έφτιαξαν με τα αδέλφια του ένα πρατήριο βενζίνης και δούλευε σ' αυτό. Ο υπάλληλος τους έκλεβε, τον έπιασαν, τον συγχώρεσαν, δεν τον σταματήσαν. Συνέχισε να κάνει το ίδιο, το πρατήριο δεν πήγαινε καλά, το πήρε η εταιρεία. Το τέλος της Δικτατορίας τον βρήκε με τη Λαϊκή Εξουσία, η συνέχεια με την Κριτική-Συσπείρωση.

«Δελτίο Θυέλλης»

Περιοδική έκδοση
του Δικτύου
για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα

Υπεύθυνος:
Θοδωρής Φέστας

Βόλος: Ιωλκού 33, τηλ.: 24210-30335
Θεσσαλονίκη: Ερμού 23 &
Ελ. Βενιζέλου, τηλ./φαξ: 2310-265 346
Αθήνα: Τσαμαδού 13, τηλ.: 210-
38 13 928
φαξ: 210-38 40 390

e-mail: diktio@diktio.org,

Το 1976 ξαναγύρισε στην Ιταλία για να συνεχίσει τις σπουδές που είχε αφήσει. Έμεινε εκεί πολλά χρόνια, δέθηκε με τη ζωή και τους ανθρώπους εκεί, αλλά δεν τελείωσε ποτέ.

Στην Ιταλία και μετά στην Ελλάδα, συνδέθηκε με τους πρόσφυγες, ασχολήθηκε με τα μεταναστευτικά, δέθηκε ιδιαίτερα με την κοινότητα των Ερυθραίων και στήριξε τους αγωνιστές, είτε υποστηρικτές ενός πολέμου ανεξαρτησίας που δεν δικαίωσε ποτέ τους ανθρώπους του. Ο ίδιος πήγε αρκετές φορές στην Ερυθραία. Η εξέλιξη τον πλήγωνε αλλά δεν έπαψε να είναι σημείο αναφοράς για τους Ερυθραίους στην Ελλάδα.

Μπήκε στην Κίνηση και στο Δίκτυο, από την πρώτη στιγμή στα μεταναστευτικά και στα αντιρατσιστικά φεστιβάλ.

Έπαιξε κεντρικό ρόλο στην συσπείρωση των «Ελλήνων που έζησαν και σπούδασαν στην Ιταλία», που για κάποια χρόνια δραστηριοποιήθηκε, αναδεικνύοντας πλευρές του εκεί φοιτητικού κινήματος και του αντιδικτατορικού αγώνα, έγινε η ψυχή της έκθεσης που οργάνωσαν στην Πειραιώς, με σπάνια ντοκουμέντα του αγώνα και της ζωής των ελλήνων φοιτητών στην Ιταλία. Έγινε η ψυχή

της επανασύνδεσης για την παρέα των παλιών συμμαθητών του, επί πολλά χρόνια ήταν αυτός που κρατούσε κι έδεινε την παρέα.

Έγραφε νεότερος και μετέφραζε, με πάθος για τη γλώσσα, αλλά δεν θέλησε ποτέ να δημοσιεύσει κάτι από αυτά που έγραφε. Και τα τελευταία χρόνια επιμελήθηκε την έκδοση δυο ποιητικών συλλογών, με διαμάντια σατυρικού και σκωπτικού λόγου ενός άσημου λαϊκού Σουρή, του Χρίστου Λάκου, την «Άμοιρου Οδύσσεια», που εκδόθηκαν για να μοιράζονται και δεν θέλησε ποτέ να τους δώσει δημοσιότητα.

Μπορεί η εμμονική επιλογή της λιτότητας να ξεπέρναγε τα όρια, μπορεί η επιλογή της ταπεινότητας να τον μείωνε στα μάτια ενός κόσμου που πήγαινε μπροστά με ιλιγγώδη ταχύτητα και δεν χωρούσε τους παλιούς. Ποτέ δεν έδειξε πικρία, αντιμετώπισε στωικά και με αξιοπρέπεια όσα μας πλήγωναν.

Τον Ιανουάριο μπήκε στο νοσοκομείο για εξετάσεις... Η μάχη ήταν χαμένη από την αρχή.

Συντρόφισσες και σύντροφοί του